De dichtkunst

Anna Morian

bron
Anna Morian, *De dichtkunst*. 1698

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/mori002dedi01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

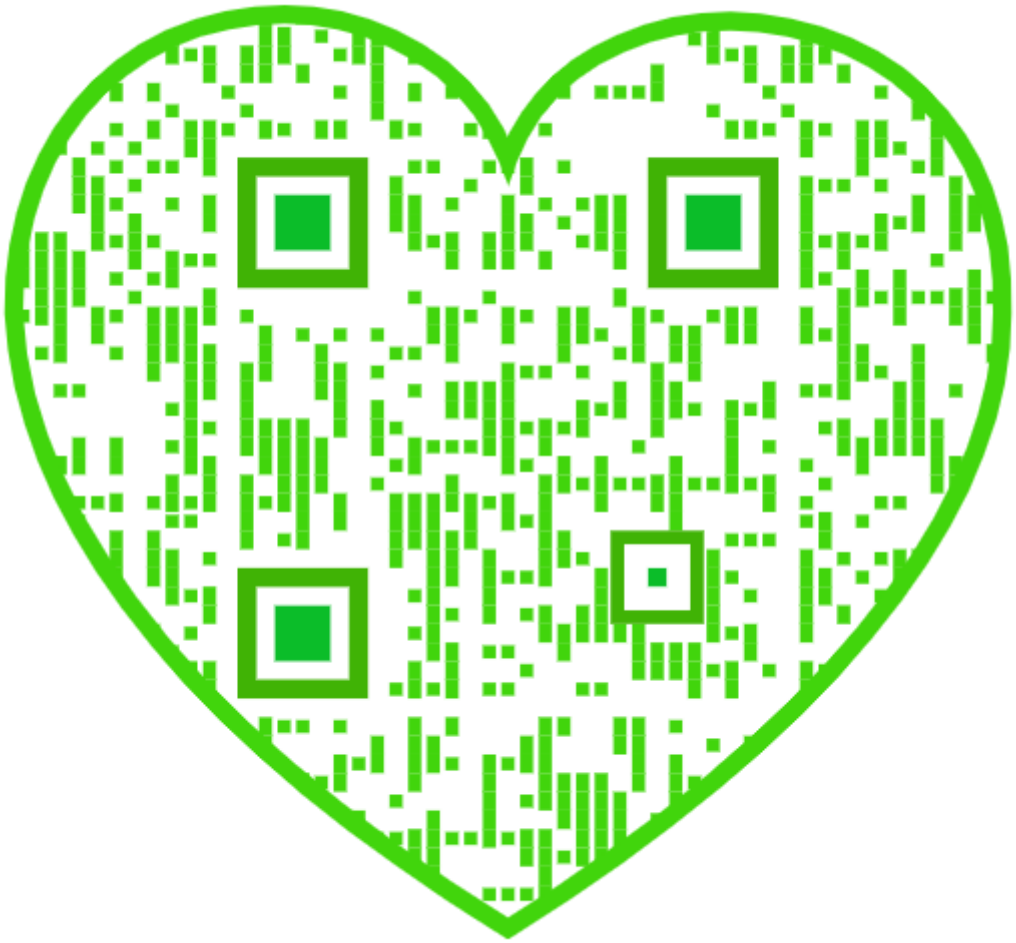

Voorreden tot den leser.

Goed gunstige Leser,

't **B**Ehoorde buiten alle tegensprekinge te zyn, dat de voruwen van minder oordeel en verstant zyn dan de mannen; en dat zy, hoe ook in konsten en wetenschappen opgetogen, van vele der zelver overtroffen werden, die diergelyke behulpmiddelen genieten. De swakheid van haar lichchaam, end hertstogten daar mede gepaart, nevens de meerderheit van ongemakken, die zy, en byzonder trouwende, kunnen onderhavig zyn, doen haar niet opklimmen tot zoo een hooge trap van verstandelyke wysheit.

En wie kan twyfelen, dat zulx de gestadige ervarentheit leeren zou: want de geschiedenissen toonen ons, dat de mannen de regeringe hanthaven, en zelve, indien z' op de naem van een vrouwe gaat, raadgevers en uitvoerders vande gewigtigste zaken geweest zyn: Ook laten zig de vrouwen, behoudens zekere vieringe aan haare sinlykheit en eergevinge als aan swakkere vaten, leyden, en zy laten toe, datmen haar de mannelyke wetten doe ontfangen, en gehoorzamen: ten laatsten blykt het, dat alles, 't welk in 't menschelyk geslagte tot des zelfs volmaaktheid onderrigt en voortgeplant wort, het werk der mannen is.

Dit alles nogtans en verhindert niet, datmen Vrouwen ontmoet, door tedre gevoelingen, en slommer van den houwelyken staat niet verhindert, die eenzaam onder 't onderzoek der wysheit levende, verre gekomen zyn, en blyken hebben gegeven van mannelyke gedagten over zaken van staat, en menschelyken omgang; nevens godgeleerde bespiegelingen en leeringen; en insonderheit die verre in de kennis van talen, outheden en geschiedenissen zyn gevordert geweest; gelyk daar de geheugenisse en kragt van inbeeldinge, die haar natuurlyker zyn, meest van nooden bevonden worden.

Nadien nu dit in 't onderzoek der H. Schriften zeer noodig is, daar de zaken der openba-

ringe niet zoo zeer verstaan, als verbeelt worden onder schaduwen, zinnebeelden en gelykenissen; God zig na de swakheid der menschen schikkende, en dewyl aan een yegelyk zonder onderscheit 't onderzoek der goddelyke openbaringe zoo dierbaar is aanbevolen, met de belofte van aanwas in kennisse en gerustheit onder 't Euangelium; en 'er in onze tyd zeer vermaarde lichten zyn opgestaan; om den weg tot Gods menigvuldige wysheit gemakkelyk te maken; zoo is 't geen wonder dat de werkinge van den Geest der belofte, op alle vleesch zonder onderscheit uitgestort, vrouwen verwekt, die uitmunten ter heerlykheit Gods, opbouwinge van voorname Christenen, en nayveringe zelfs van geleerde mannen.

Die een voornaam voorbeelt daar van begeert, uitblinkende onder zeer veele dier vrouwen, welker lof in schrift is nagelaten, beschouwe of erinnere zig de zegenryke gedachtenis van Juffr. ANNA MORIANS, welkers nagelatene gedigten wy te grooten deele aan de waerelt bekent maken; zoo wel door eig'ne genegentheit, als door sterk aanhouden van welmeenende Christenen, die ten laatsten van de Vrienden 't afschrift veler gedigten hebben verkregen, nevens vergunninge, om de zelve onder de drukpers te mogen brengen.

't Zal derhalven noodig zyn, datwe zonder vleyery iets van haar leven aanteekenen; om

eenige klaarheit aan deze schriften toe te brengen.

In haare eerste jeugt vertoondese zedigheid en opmerkinge, 't verstand wies met den aanwas der jaren, en te gelyke met een godvrugtige opvoedinge, de lust tot heilige overdenkingen; zoo datze scheen van de Goddelyke voorzienigheid geschikt tot hooger dingen, als de menschen gemeenelyk betragten; alzoo ook in haar meer de kragten van de geest, als van't lichchaam werksaem waren, heeft zy zig al meer en meer met 'er tyd geschikt tot een neerstig onderzoek van de Goddelyke waarheit en Christelyke deugden; om inwendig versterkt te worden door kennisse en genade; waar toe veel heeft geholpen den omgang met vrome en verstandige mannen, die vermaak schepten in haaren yver, leersaamheit en zoete maniere van leven.

Dog hoe menigmaal ging de geest en lust verder, als 't de sterkte van 't lichchaam dragen kon! zoo dat haare genegentheid binnen enger palen van tyd der onderzoekinge en stoffe menigmalen besloten wierd, en haare logge geest, zelfs in de vaardige oeffeninge der Christelyke pligten moest worden opgewekt, zoo van haar zelve, als van and're, gelyk by diergelyke voorvallen vele gedigten gemaakt zyn, vol van zoete gedagten en kragtige uitdrukkingen.

Dus heeft zy verscheidentlyk met de swakhe-

den haares lichchaams moeten worstelen; zomtyts haar werk afbreekende, dan op nieuws als met een versch geborene lust aanvangende; dan eens haare gaven aanleggende met vermaak tot velerhande nutticheden van vrienden en andere menschen, toenemende door alle die beproevingen in de kennisse van zig zelven, van God, en zyne menigvuldige wysheit, overdenkende de goddelyke wet dag ende nagt, en (dat verder gaat) de grondtale van 't O. Testament, en outheden, dienstig tot verklaringe de H. Schriften, onderzoekende.

En aldus is 't, dat de goddelyken yver allengskens de kragten van 't lichchaam verslonden heeft; om de geest tot meerder volmaaktheid op te leyden; gelyk zy dan in de laaste jaren zeer vele swakheden is onderhavig geweest, tot zy haare ed'le ziele met gerustheid aan haaren God heeft overgegeven.

Nu; om al nader ons oogwit te bereiken, gelyk zig haare genegentheit tot de Digtkunde sterk uitstrekte, en zy daar in van d' Hr. Moonen, en and're groote digteren opgewekt, vry verre was toegenomen, zoo in goed Duits, als spreekwyzen, geestige en mannelyke gedagten, vloeientheid van rym, selv' inde Franse tale; zoo heeft zy zig verre van 't misbruik der Ed. Digtkunst tot dertelheid, byzonder tot heylige gezangen overgegeven; gelyk dan nu de zel-

ve door den druk de Christenen worden opgedragen, en zoo ik mein, met die goede hoope, van wel stand te zullen houden nevens en boven vele andre, die 'er nu en dan voor den dag zyn gekomen: zoo, om de verandering van stoffe, rym, kragtige afschilderingen, godvrugtige zedelessen, schetzen van Gods H. Raad, Verbonden, Testamenten, Huishoudinge, Voorbereyding ten H. Avondmaal, en Vertroostingen in velerhande voorvallen; gelyk in die vierderley stoffe met aandagt kan worden gezien, te weten de *H. Gedigten*, *Mengel- Verjaar- en Rouw-gedigten*; waar in wy verzoeken, waarde Lezer, dat ge uw vermaak en nut zoekt, met dankzegging aan Godt, die uit zoo swakken vat zulken sterkte heeft gegrontvest. Vaart wel.

A. Morians *heilige* gedichten.

Nodige aanmerking, om andere in de goddelyke waarheid op te leiden.

Dle 't godlyk woord en zyn geheimenissen
Aan andren wenscht t' ontdekken, zoo 't betaamd,
Draag' zorg, wil hy de beste vrugt niet missen,
En in zyn werk verward zyn of beschaamd,
Dat zijn verstand, door hemelsch licht beschenen,
Gods waarheid eerst aandagtig zelfs beschoud,
Dat duisternis en twyfel zy verdwenen
Van 't geen hy spreekt, en andren klaar ontvoud.
Hy ruste niet in bloot en ydel weten.
Een zuivre liefde, en diepe êerbiedigheid

Bestier' zyn tong, en hou 't gemoet bezeten,
Voor 't Alziende oog der hoogste Majesteit;
Die Majesteit, waer voor de Serafynen
Niet ongedekt, maar overschaduwd staan,
En, onvermoeid in 't voor zyn Troon verschynen,
Den galm van driemaal heilig op doen gaan.
Hy zoeke in 't woord Gods ganschen Raad te kennen,
Dat ketenwerk, zoo schoon in een gewrogt,
Zig aan die reeks van schakels te gewennen,
Van voren aan beschoud en overdogt.
Daar zie hy klaar Gods wysheid, wil en wegen,
Ontdekt tot roem van zyne heerlykheid,
En heil van 't volk, naar zyn besluit verkregen,
Waarom 't Heelal zoo schoon is toebereid.
Hoe God zyn wit en Testament, besloten
In zynen Zoon, van tyd tot tyd ontdekt;
Die liefdewil, die zondaars, wyt verstoten,
Zyn beeld herschenkt, geleid en leerd, ja trekt
Hen eindlyk op, om God volmaakt t' aanschouwen
In heerlykheid en ongestoorde rust;
Hoe Jesus, 't wit en voorwerp van vertrouwen,
Van ouds ook was der vadren rots en lust.
En hoe hy 't volk, ten erfdeel hem geschonken,
Alle eeuwen door zyn liefde en gunst bewaard,
Zoo diep in schuld en onmagt weg gezonken,
Met God verzoend, en door zyn Geest herbaard.
Dat zelve heil, dien zelven borge en herder
Beschoumen ook in 't dikke schaduwkleed
Klaar afgebeeld, en voorgespeld, ja verder
Zyn lyden, dood en heerlykheid ontleed.
Dat ook de Kerke, als God eens zou verschynen
In 't vleesch, meer ligt en blydschap was belooft,
Om vry, als jok en schaduwen verdwynen,
Volmaakt te zyn in haar verheerlykt hooft.
Wiens zoenend bloed, de waardige vertoning
Van 't godlyk regt, door Levi afgeprent,

Een Christen maakt tot leeraar, priester, koning,
   Door 't waar geloof alleen hem ingeënt.
Verzegeld door zyn Geest en liefdepanden
   Van beter goed, en vaster erfenis,
Geen Kanaän, maar aller Heidnen landen,
   Tot dat Gods ryk en roem volkomen is;
En 's levens Vorst, die met zyn dieren bloede
   Betaalt heeft, dempt alle onregt en geweld,
Op 't laast verschynt, als Rigter, hun ten goede,
   Die hy volmaakt en levend voor hem steld.
Zoo leermen, hoe 't beloofde Zaad der Vrouwe,
   Van stap tot stap vertreed den kop der Slang.
Daar blykt Gods regt, zyn wysheid, liefde en trouwe,
   Al valt die stryd zoo hevig, droef en bang
Voor 't godlyk hooft en zyne medeleden,
   Ten einde toe bezogt, verdrukt, bedroeft,
Door valsche list, of boos geweld bestreden,
   Hun hoop, gelove en lydzaemheid beproeft.
Dan ziemen in de zoo gekende waarheid,
   Een kragtig spoor tot heiligheid en lof,
Een wet en pligt, die 't nieu verbond met klaarheid
   Den Christen toond, en geeft hem ryke stof
Om nedrig God alleen den roem te geven
   Van 't geen hy is, en door 't geloof bezit,
Of namaals wagt, dewyl in dood en leven
   Gods liefde en wil zyn rigtsnoer is en wit,
En hy zig roemd geroepen en herschapen
   Naar Christus beeld, tot heerlykheid en deugd,
Geharnast in 't gebed en geestlyk wapen,
   Tot wakker werk en noit voleinde vreugd.
Om andren trou Gods deugden te verkonden,
   Die hem eerst riep van duisternis tot ligt;
Door broederliefde op 't naaust aan hen verbonden,
   Waer in Gods Geest zyn huis en tempel stigt;
Door Jesus kragt vol geestelyke vrugten,
   Die zyn tot prys en heerlykheid van God;

En 's hemels hand of tugtroe onder 't zugten,
   Omhelzende, te vrede met zyn lot;
Om dat zyn geest de zienelyke dingen
   Niet meer aanmerkt, maar die het oog niet ziet,
En wagt dien loon, waar by de beuselingen
   Van 's werelds glans en wellust zyn als niet.
Zoo kentmen God den levendigen Vader,
   In zynen Zoon die doden 't leven geeft,
Door 's levens Geest, die kweekt en leid ons nader
   In 't waarheids woord, waar doormen groejend leeft.
Hy moet zig ook een zagten geest gewennen,
   Die andren leerd 't geen hem is toebetroud,
Hun klein verstand, of meer bekwaamheid kennen,
   Op dat hy 't regt na elks begrip ontvoud.
Hy maak door klare en als Gods eigen woorden
   De waarheid aan 't gewisse ook aangenaam.
Dat trekt de ziel en bind met liefdekoorden.
   Maar wie is tot zoo groten werk bekwaam?
Dog God, die noit zyn erfdeel zal verlaten,
   Maakt elk bekwaam na zyn beroep en maat',
Hy legt zyn dierb'ren schat in aarde vaten,
   En schikt hun werk naar zyn alwyzen raad.
O Eeuwig ligt en bronaêr aller gaven
   Volmaakt en goed, drieëenig heilig God!
Kom ons gebrek uit uwe volheid laven:
   Wy stamelen, en zyn nog duister, tot
Ons 't ligt beschyn', dat U volmaakt doe kennen
   En lieven; hier is 't maar een zwakke stand,
Zoo langwe in 't loop- en worstelperk nog rennen.
   Stier onzen voet en schenk ons d' overhand.
Hy draagt met regt de naam van Godgeleerde;
   Gods gunst schenkt hem op 't einde 's levenskroon,
Die wys en trou in Jesus huis verkeerde,
   Gods eer ten prys, uit liefde, en niet om loon.

Raad om geruste blydschap en onverderflyk goed te verkrygen.

ZOekt oit uw heilbegeerig hert,
Een blydschap, vry van zorg en smert,
Een goed, dat eeuwen kan verduuren?
Volg dan geen dwaze werelds keur,
Stel noit Gods liefderaad te leur,
En slyt met vrugt uw dierbare uuren.
Een ydel brein en wereldsmensch
Steld al zyn hoop en grootsten wensch
In 't geen hy meest behoord te vlugten;
Hy mind de wereld en haar lust,
En zoekt in goud of grootsheid rust,
Daar 't veel de ziel doed eeuwig zugten.
Maar die van boven is geleerd,
Een ziel, die d' ydelheid braveerd,
In Jesus kruisschool opgetogen,
Word van een beter drift geleid,
En hoe de wereld dreigd of vleid,
Zy zietze rusten onder oogen.
Zy agt het voor haar grootste stof
Van blydschap, alsze mag Gods lof
Ontvouwen, en zich nederbuigen
In ootmoed voor zyn Majesteit,
Om zyn Almogende Eeuwigheid
En haar geringheid te betuigen.

Zy roemd in Gods genaderaad,
Die haar verlost van 't eeuwig kwaad,
Waar in ze onmagtig lag gezonken
Die glans maakt haar 't verganklyk doof;
Zy rust en steroogd door 't geloof,
Op 't heil, in Christus haar geschonken.
Zoo is een ziel, die Jesus kend,
Die zig met liefde aan hem gewent
In 't houden van zyn woord en wegen:
Wenscht gy opregt dien zaalgen staat,
En vind gy by u zelf geen raad,
Zoek God; hy laat ons noit verlegen.
De weg tot zyn Genadetroon,
Gebaend door 't bloed van zynen Zoon,
Blyft levend, versch en ongesloten.
Daar stuit geen wet, die dreigd en vloekt.
Wie Jesus zoenend offer zoekt,
Word noit van hem te rug gestoten.
Leer dan maar, los van 't aardsch gewoel,
't Oneindig stellen tot een doel
Van uw begeerte, en zielverlangen:
En zoo de wereld u bespot,
Veragtze weêr, maar blyf aan God
Met onverzetbre liefde hangen.
Hy is de beste en grootste Heer;
Verliestge wellust, schat of eer,
Om hem en zyn genâ te vinden?
Hy is een Algenoegzaam goed,
En blyft in voor- en tegenspoed,
Aan zyn geliefde en kruisgezinden
Een levens bron, wiens kragt noit sterft,
Een duurzaem hout, dat noit verderft,
Een sterkte, die niet word bewogen,
Een blydschap, die noit van hun scheid,
Een ligt, dat schynt in eeuwigheid,
Van zwerk nog wolken overtogen.

O! hoe gelukkig is hy dan,
Die regt zig zelf verzaken kan,
De zonden doôn, en Gode leven;
Die worsteld uit de slaverny
Des ouden menschen, om, eens vry,
Zig heel in Jesus dienst te geven.
Hy, die tot in alle eeuwen leeft,
Die mild uit zyne schatten geeft,
En herten als een rots kan breken,
Schenke ons een rein en buigzaam hart,
Een' geest, die stryd en arbeid tart;
Zyn kragt beware ons onbezweken.

Jobs gelove en levendige hope, Kap. XIX.

OG, dat myn staat, hoewel ik nu
Verdrukt ben, regt wierd overwogen!
Al toond zig God vergramd en schuw,
'k Vind dog genade voor zyn ogen.
Og of myn woorden in een boek
Geschreven wierden en getekend!
Noit wordenze in een duistren hoek
Verborgen, of onnut gerekend.
Men houwze met een dryvend staal
En ysre griffie in een rotse,
Met loot, op dat het altemaal
Vergetelheid en eeuwen trotse.

't Getuig'nis myner hoop is waard,
Om 't heilgoed, daar in aangewezen,
Voor 't nageslagt te zyn gespaard,
Van hun gelooft, omhelst, geprezen.
Ik weet, dat myn Verlosser leeft,
De levensvorst, vol geest en kragten;
Die sterkte en eeuwig leven geeft,
Aan die zyn komst en heil verwagten.
Hy zal de laatste, als sterke held,
Staan over 't stof, en triomfeeren,
Vertrappen hel en doods geweld,
Al wat zyn magt en arm wil keeren.
Als vleesch en huid in 't graf bedekt,
Doorknaagd zal zyn, is myn vertrouwen,
Dan zal ik, door zyn' Geest gewekt,
Uit dit myn vleesch nog God aanschouwen.
Ik zal hem niet als Rigter zien,
Maar als verbonds God, my ten goede,
Die door 't geloof my heeft doen vliên,
Tot hem, en rusten in zyn hoede;
Die my eens vryd van zorg en pyn,
Van zondig kwaad en droef berouwen;
't Zal ook gewis geen vreemde zyn,
Myn ogen zullen God aanschouwen.
Dit zelve vleesch, veragt, gedrukt,
Zoo zwak, word tot die eer verheven;
Hoe diep in dood en stof gebukt,
't Zal met de ziel eens Gode leven;
Een leven, onbepaald in tyd,
Door ramp noch wisselvalligheden,
Door zonde of trots geweld en nyd,
Meer overwonnen, nog bestreden;
Daar God, die 't ongenaakbaar ligt
Bewoond, zyn erfdeel begenadigd,
En door zyn heilryk aangezigt
Met vreugd en lieflykheid verzadigd.

O schone en zalige erfenis!
Wat ryke onnoemelyke schatten!
God dan te zien, gelyk hy is,
Zoo veel een schepsel kan bevatten,
En vrolyk werkzaam, laau nog stil,
By d' uitverkore hemellingen,
Met hert en tong, verstand en wil,
Gods deugden eeuwig lof te zingen.
Die volheid, daar myn ziel op hoopt,
En lydzaam uitziet, zalze ontfangen,
Als d' aardsche hut maar is gesloopt;
Myn nieren smelten van verlangen;
Zy zyn verteerd in mynen schoot
Naar 't heil, dat eenmael wis zal komen;
Die vaste hoop kan hel nog dood
Nog haren prikkel weinig schromen.
Het lighaam rust slegts voor een tyd;
't Zal, door Gods Geest weêr schoon herschapen,
Braveeren doods geweld en stryd;
Als, die in 't stof der aarde slapen,
Zyn opgewekt, en voor Gods Troon
Bereid staan 't vonnis aan te horen.
Wel hem die dan 't genadenloon
Ontfangt, van God daar toe verkoren.

Gedagten over 1. Korin. VI:20.

WAt is 't een schoon en kostlyk woord,
Zoo nut voor Jesus gunstgenoten

Herdagt, herlezen en gehoord,
In 't hert bewaard en opgesloten.
Gy zyt om prys gekogt; zoo weest
Zorgvuldig u tot God te neigen,
Verheerlykt hem in uwen geest
En lighaam, beide aan Gode eigen.
Hier geld dan mond- nog schyndeugd niet.
Een huichelaar mag billyk schromen,
God eischt (die al 't verborgen ziet)
Een hert, gewillig en volkomen.
Bedrieg u niet, wie datge ook bent,
O Mensch! die onbedagt wilt roemen,
Dat God u als zyn eigen kent,
En Christus naem te los derft noemen.
God kent 'er voor zyn erfdeel geen,
Als die zig van zyn' Geest getrokken,
Door wereld, zonde en arbeid heen,
Tot Jesus liefde en dienst laat lokken.
Geloof en zuivre liefdevlam
Breekt door in zeden, woord en handel.
Het bloed van 't onbesmette lam
Verlost ook uit den ydlen wandel.
Men werke dan met liefde en vlyt
Om zulken heilschat te bekomen,
Die noit door list, geweld nog nyd,
Uit onze ziel word weg genomen.
Een wysheid, die Gods woord en wil
En raad in Christus klaar beschouwe,
Eerbiedig lieve, en, nimmer stil,
Zyn deugden roeme, en hem vertrouwe.
Gods liefde en regt herstelde beeld
In kennis, geeft de ziel een luister,
Ver boven 't geen de wereld streeld.
Haar glans en eer vergaan in duister.
Ai denk ook niet, 't is weinig waard,
Voor 't uitterlyk gelaat te zorgen.

Wie dezen schat in 't hert vergaard,
Die houdze zeker niet verborgen.
Die Jesus bloed zyn losgeld roemd,
Moet aan dien dieren prys niet liegen,
Die hem oprecht zyn Heere noemd,
Wil ook de wereld niet bedriegen,
Als of hy 't zelfde met haar kiest.
Zyn lyf en ziel zyn beid' gewasschen;
Hy weet, wie slaapt, of 't kleed verliest,
Dat Jesus dien zal naakt verrasschen.
Wel zalig, die bekleed steeds waakt,
In kennis, liefde, en bly vertrouwen,
Tot dat hy 's levens eindpaal raakt,
Om dan Gods heil volmaakt t' aanschouwen.

Bedenking over 1 Thess. V. 2.

DE gulde les, die Paulus geeft,
Aan Jesus volk dat samen leeft,
Vermaand en stigt ook d' een den ander,
Is wys, en noopt een Christen sterk
Tot liefdenernst en 't goede werk,
Om agt te geven op malkander.
Niet met een stuurs en belgziek hert,
Dat ligt geraakt en toornig werd,
En schuld nog zwakheid kan bedekken.

Maar door een teedre zorg bewrogt,
Om zielen, dier met hem gekogt,
Tot wysheid, liefde en roem te wekken.
Dan bind op 't best die edle band,
Wanneerme elkander bied de hand,
Om al Gods weegen, en gedagten,
Ons klaar ontvouwd in 't godlyk boek,
Door een geheiligd onderzoek
Met lust aandagtig te betragten.
En om, bestraald met godlyk ligt,
In Jesus heilryk aangezigt
Gods heerlykheid na by t' aanschouwen:
Bekommerd om, noit traag en stil,
Zyn deugden, wysheid, raad en wil,
Met eerbied, trouw en lof t' ontvouwen.
Aartspriester, Koning en Profeet,
Te kennen onder 't schaduwkleed.
Jehovaas toeleg in zyn werken,
Zyn roem en 's menschen ydelheid,
In 's zondaars heil ten toon gespreid,
Door al 't profeetisch woord t' aanmerken.
Te zien, hoe God zyn volk vergaard,
Voor afval, list en trots bewaard,
Al valt d' aardsvyand fel aan 't razen;
Hoe eens dat woeden moet vergaan,
Als Koning Jesus op zal staan,
Om al zyn toeleg te verdwazen.
Hoe 't zalig erfdeel, dat in 't ligt
Der heilgen deel heeft, staat verpligt
Des Konings rykswet fix te leeren,
Zyn kruisdood roemen, als hun lust
En heil, om zoo ten stryd gerust,
Het vleesch en d' afgrond te braveeren.
Gehard in arbeid, moeite en stryd
Door Jesus Geest, die 't voor een tyd
Hier, na Gods wysheid nog zal prangen:

Dat eigen roem nog sterkte erkend,
Maar 't stil gebed ten hemel zend,
Om hulp, genade en kragt t' ontfangen.
Dan zweete d' arbeid zonder rust,
Om meer elkanders hert en lust
In Jesus liefde en dienst t' ontsteken,
De broederliefde en Christus Geest
Maakt vlug, standvastig, onbevreest
En laat geen liefdewerk ontbreken.
Ons voorbeeld steeke ook d' yver aan
En ernst, om wakker voort te gaan,
Daarwe ooit de werklust zien verslappen:
Men treê dien weg kloekmoedig in,
En leer' dan, hoe ons Jesus min
Alle arbeid rustig door doed stappen,
Voorzigtig, nedrig, bly en stil,
Soo Gods aanbiddelyke wil
Ons roept om lastig werk te dragen.
Soo slaatmen trouw elkander ga,
En strekt zig samen uit, om na
Gods voorgestelde wit te jagen.
Jehova, die zyn raadbesluit
En eed volvoerd, eeuw in eeuw uit,
Wiens liefdegunst ons begenadigd,
Volmaak' 't gelovig werk met magt;
Syn Geest leide ons van kragt tot kragt,
Tot dat ons 't godlyk beeld verzadigd.

't Uitneemend nieuws By gelegentheid van 't nieuwe Jaar.

GY die altyd wat nieuws bemint,
Die 't werelds schoon zoo lieflyk vind,
Door hare wellust vast gekluisterd;
Let op 't bestier, dat God hier houd,
De nieuwe dingen worden oud,
En al haar schoonheid heel ontluisterd.
De wereld met haar schyngoed vlied;
Haar schoone glans versterft; men ziet
Haar magt ook van de tyd gedwongen:
Wie op dien rietstaf leunend drukt,
Ziet al zyn toeleg los mislukt,
En 't hert door droefheid fel besprongen.
Daar is nogtans wat nieuws en schoon,
Dat door de tyd ontfing nooit hoon,
Ook aan zyn ryksstaf niet verbonden,
Een nieuwe geest en vast gemoed,
Daar deugd haar luister schynen doed,
Door tyd nog ouderdom verslonden.
Zie hoe de jaren vloejen heen.
Ons leven rold al voort met een,
Zoo ydel, droef en kort van dagen.
Wel hem, die zig in tyds ontslaat
Va[n] 't oud, verderflyk, ydel kwaad,
Om Gode alleen zig op te dragen.

Des werelds grootsheid, schat en lust
Vermoeid, verbysterd en ontrust,
Dog kan de ziel geen voedsel geeven;
Maar die naar God zyn toevlugt wend,
Zal, als zyn loopbaan is volend,
Beërven 't eeuwig zalig leeven.

l'Excellent nouveau, *a l'occasion de la nouvelle Année.*

V*Ous, qui tant aimez le nouveau,*
A qui le monde est tousjours beau,
Par ses dalices entrainées,
Remarquez l' ordre sous les cieux,
Les nouveautez sont bientost vieux,
Et tous leurs beautez méprisées.
Le monde avec son bien s' enfuit,
Tout sa splendeur s' evanouit,
Le tems s' empare de ses charmes
Qui sont sur ce roseau fondéz,
Verront tous leurs desseins briséz,
Et leur esprit remply d' alarmes.
Il y a pourtant un' nouveauté,
Qui, par le temps jamais gasté,
N' est pas sousmis a son empire,
Un coeur nouveau, et ferme esprit,
Où la vertu tout clair reluit,
Que tems ny a ge peut detruire.

Voy les années s' ecouler,
Et notre vie en eux rouler,
Qui est de fort courte durée,
Plein d' amertume & vanité,
Heureux, qui s' en est detaché,
De qui la joye est mieux fondée.
Le monde avec tous ses appas,
Rend l' ame obscure, inquiete & las,
Et n'a rien, qui la rasasie;
Mais qui vers Dieu s' est refugié,
Quand sa carriere est achevé,
Herite un' bienheureuse vie.

Best en bestendig nieuws.

VErheugd wat nieuws en schoons den geest,
Het beste en schoonste nieuws op 't meest
Wint prys, en streeld de ziel met liefde,
Die wenscht haar lust te zien verzaad,
Voor al, zoo 't oud verderflyk kwaad
Haar oit met smert en afkeer griefde.
De tyd maakt alles nieuw en ouwd;
Dog onbedagt, die haar betrouwd,
Zy bind zig aan geen ogenblikken,
Maar sneld al vliegende voorby,
En roept dat elk voorzigtig zy
Zyn werk en oogwit regt te schikken:
Die wys zig aan de tyd verbind,
Schoonze al het stoflyk trots verslind,
Wint veel, al vliegt hy slytend henen,

Hy ziet gerust al 't ouwde na,
En houd het nieuwe trou te râ,
Tot tyd en stof eens zyn verdwenen.
Wie is nu op wat nieuws belust?
Die geef zyn zoekend hert geen rust,
Voor dat hy 't kostlykst heb gevonden,
Een Nieuw, dat blydschap geeft in smart,
Dat oudheyd, eeuw en jaartyd tart,
En door de Tyd nooit word verslonden.
Een nieuw verstand en nieuw gemoed,
Dat nieuwe lust en liefde voed,
Door nieuwe blydschap aangedreven,
En nieuwen geest, die moedig stapt;
Een nieuwen ernst, die nooit verslapt,
Om al Gods deugden lof te geven.
Die rustig 't oude kwaad veragt,
Maar d' oude wysheid wel betragt,
Om met de nieuwe 't saam te voegen;
Die daar uit nieuwen rykdom vat,
Begeerig is om uit den schat
Zyns herten andren te genoegen.
Dan vreestmen niet voor d' ouwde ramp;
Nog 't blusschen van ons levenslamp;
In Christus maakt geen Dood verslagen.
Word nieuw in hem, en schryft met vlyt
Uw arbeid, liefde, zorg en tyd.
Zoo wordmen wys, en teld zyn dagen.

Niet bestendigs *in 't* onbestendige.

HOe klaar vertoond zig 't dwaas vernuft
Des wereldlings, die haar op aarde

Wat groots, bestendigs, vol van waarde,
Zoo naarstig zoekt en wenst, ja suft,
Wanneer zyn hoop word afgesneden,
En hy beschaamt en deerlyk ziet,
Als alles hem ontzinkt en vlied,
Wat hy oit minde hier beneden!
Og waartge wys! en zag uw oog
Door 't zienlyk heen, wat zou 't u lusten
In wind en slyk, ja waar te rusten?
Was maar uwe edle ziel om hoog
Van d' aarde een weinig opgeheven,
Gy zaagt al 't ondermanige aan,
Veel wisselbaarder als de maan,
Dat vaste rust nog heil kan geven.
Zie slechts de snelgevlerkte tyd,
Het kostelykste goed te schatten,
Wie houd haar staan, of kanze vatten?
Men rold mee voort, en is ze kwyt.
Die wys is, laat zig niet bedriegen:
Hy ziet, hoe wellust, goud en staat,
Der blinde dwazen toeverlaat,
Met arents vleuglen henen vliegen.
Hy vlied van d' eindeloze ramp,
Die snel en wis het hooft zal treffen,
Van die tot God hun ziel niet heffen.
Zyn geest vervuld zig met geen damp;
Hy zoekt een vast en zalig leven,
Een goed, dat eeu nog tyd-ring krenkt,
Dat God alleen in Christus schenkt.
De wereld kan slechts schyngoed geven.
Maar daar wy nog in stilte en vry
Door 's Heeren gunst dit jaar besluiten,
Wat most niet hert en tong zig uiten
In dank en lof? wat most men, bly
En wys, Gods zorg en goedheid roemen?
Daar meest de Christenwereld hygt

Van bange vrees, en nederzygt
Door ramp, niet zonder schrik te noemen.
Dat dan de tyd, voorby gevloeid,
Eens word' herdagt, en ga geslagen,
Hoe veelwe in dees vervlogen dagen
In liefde en kennis zyn gegroeid;
Of 't oude vuil al worde ontscholen,
En 't zuiver nieu met vlyt gezogt.
Die zoo zyn wegen heeft bedogt,
Laat tyd en schikking God bevolen.

't Geluk van een stil *en* onbevreest herte.

HOe zalig is de mensch! die zig in alles weet
Te dragen naar Gods wil, in blyde en droeve tyden,
Die met een stil gemoed, tot morren nooit gereed,
Den dorren weg betreed van smaat, verdriet en lyden;
Nooit opgeblazen als hem voorspoets zon' beschynt;
Nog nêergedrukt, als onheyls wolken 't ligt betrekken;
Die noit van harten hoopt of vreest dat haast verdwynt;
Maar jaagt naar 't zalig lot, waar heen zyn zinnen strekken.
Een dierbaar lot, maar voor 't natuurlyk dwaas gezigt
Onzigtbaar, zoo niet God de nevels doe verdwynen.
Die zynen geest gevoeld ontvonkt van't godlyk ligt,
Een schonen glans, daar zon en dagligt doof by schynen,
Die kend de waarde van dees hemelsche erfenis,
Hier boven vast bewaard, en in ons hart beschreven,
Verzegeld van Gods Geest, waar door men zeker is

Een erfgenaam te zyn van 't eeuwig zalig leven.
Ai! laat dan niet de ziel, dat kostelyke pand,
Den omweg kiezen, en in vreemde hoeken weiden,
Maar vat uw Jesus steeds gelovig by de hand,
Den leidsman onzes heils. hy zal ons zeker leiden.
O Zielenhoeder! door wiens kragt men alles kan,
En zonder wiens genâ verydeld al ons pogen,
Versterk ons zwak gemoed, en leid ons lieflyk dan
Aan 't stille water, datwe ons regt verquikken mogen.
Blyf by ons, als wy door het nare en donkre dal
Der moerbayboomen gaan, en red ons bly en veilig;
Leid ons van kragt tot kragt, by 't zalige getal,
Tot God in 't ligt. daar is men eeuwig bly en heilig.

Zielwensch *om* vrolyk ligt en sterkte.

HOe hygt myn ziel zoo dor en flaeuw,
Als 't hart, dat, moede en afgeronnen,
Uitschreeuwd naar frissche waterbronnen?
Wat is de lust en yver laauw?
Hoe zygtze in onmagt schier ter neder?
Verbaast, benaauwd, verwerd, ontsteld,
Met enge banden vast gekneld,
In hoop en twyfel heen en weder
Geslingerd, daar geen vrolyk ligt
Door 't nare duister heen kan breeken,
Daar zy, met bangen dorst ontsteeken
Mist God verkwikkend aangezigt,

En gaat zoo ledig, woelend dwalen.
   Hoe hygtze, zeg ik, in dien staat
   Naar God, des zondaars toeverlaat?
En zugt, dat zyn genadestralen,
   Zyn liefde en ligt, 't vermorseld hert
Tot wakkre blydschap meer ontmoeten,
Haar wrange bitterheid verzoeten,
   Verzagten scherper stryd en smert.
Wat maakt de dorheid haar verleegen?
   Ze is als een mat en dorstig land,
   Door zon en schralen wind verbrand,
Dat snakt na daauw en koelen regen.
   Zoo zietze al smagtend uit, en word
Geprikkelt om haar dorst te laven
Uit Jesus heilbron, en zyn gaven,
   Die hy zoo mild heeft uitgestort.
Hy roept nog tot die levens stroomen,
   Al wie, door last en dorst vermoeid,
   Verkwikt wil worden en besproeid,
Om maar vrymoedig by te komen.
   Maar ag! myn ziel, rondom belet,
Kan niet naar wensch die volheid naken,
Nog uit verwerdheids kerker raken,
   Dat maakt haar vreezende en ontzet
't Was weinig, zoo het treurig lyden
   Tot smert slegts op haar schouders lag,
   Maar al dit toomeloos gedrag
Schynt met Gods wil en eer te stryden.
   Dat zet de drift nog sterker aan,
Hoe meer 't gevaar haar komt verkloeken,
Om raad en hulp by God te zoeken,
   Die, altyd trouw om by te staan,
Nooit zoekend hert heeft afgeweezen.
   Zy ziet in hem alleen een schat,
   Die al haar liefde en roem bevat,
Zoo waard gekend, omhelst, geprezen.

Wel op dan, al te ontroerde ziel,
Spoed aan tot Jesus troon te lopen.
Leg daar uw schuld en onmagt open.
Og! dat eens vrugtbaar nederviel
Zyn wysheid, blydschap, sterkte en liefde;
En 't flaeuwe hert gevoelig trof!
Og dat een d' yver tot Gods lof
Met kragt door merg en spieren griefde!
Getrouwe Aartspriester en Profeet,
Zagtmoedig Koning, ons ten goede,
Die ons eens kogt met uwen bloede,
Die ons gebrek en smerten weet,
En draagt behoorlyk medelyden;
Begeef niet, die, van kragt ontbloot,
In 't duister treed en deerlyk stoot,
Maar help met overwinning stryden.
Wek op en sterk geloof en hoop,
Kom eens in 't hert gemeenzaam woonen;
Kom daar uw heerlykheid vertoonen,
Bereid den weg voor mijnen loop.
Is 't mooglyk, stil 't ontstuimig woelen,
Geef dog meer liefde en lydzaamheid,
Doe my, door ootmoed stil bereid,
Den invloed van uw Geest gevoelen.
Dat vast en dierbaar onderpand
Verzeegle my ter erffenisse,
Vertrooste en zuivre myn gewisse,
En gryp me in 't struiklen by de hand.
Doe my den vrederaad beschouwen,
Voor d' eeuwen vast by u geweest,
Jehova Vader, Zoon, en Geest,
En al uw roem daar in ontvouwen.
Volbreng in zwakheid eens uw kragt,
Ontwar myn ziel uyt al haar strikken;
Laat my uw liefde en dood verkwikken,
En 't erfgoed, daar door aangebragt.

Geef dat myn geest, die schrander oordeeld,
Naar waarheit kieze werk en pligt.
O heilzon! maak het duister ligt,
En vorm my naar uw zuiver voorbeeld.
Myn oudste Broeder, in wien God
Een gansch geslagt wil heilig noemen,
In wiens genade en regt wy roemen,
Die trouw bewaard ons zalig lot,
Volmaak eens naar uw welgevallen,
Terwyl gy onze smerten heeld,
De maat, die gy aan yder deeld,
O Ryke volheid! vul ons allen!
Dan word gebed en droeve galm
Een danklied, roem en blyde Psalm.

Ziels opwekking *tot blyde* wakkerheid.

OP eedle ziel, wat blyftge in 't vadzig stof
Zoo duister, traag en treurig neêr gezeten?
Met lust aan 't werk, vertel Jehovaas lof.
't Schynt, datge uw pligt en afkomst hebt vergeten.
Zou zwaksheids storm of droefheids regenvlaag
Een wakkren geest met dikken nevel dekken?
Wat suft of klaagtge, is 't lighaam droef en traag?
De heilzon kan die dampen opwaart trekken.
Een wereldling, op sterkte en voorspoet trots,
(Een zwakke steun) heeft billyk stof tot treuren,

Als die ontzinkt, waar blyft zyns herten rots,
Daar wroeging, vreeze en nyt de ziel verscheuren?
Maar die zyn lust tot sterkte en blydschap heeft
In God gegrond (een rots, die onbewogen
Alle eeuwen tart) daer liefde en godsvrugt leeft
In 't nedrig hart, dat stil en opgetogen
Met lust beschout dien onwaardeerbren schat,
De liefdegunst, die 't Algenoegzaam wezen
In Christus schenkt, zoo veel een ziel bevat
Tot eeuwig heil, nooit naar waardy geprezen;
Vind vrede en rust voor 't afgejaagde hert
In Jesus min, wat rampen hem bestelpen,
Hoe flaau en traag, wat troost in bange smert?
d' Aartspriester kan en wil in zwakheid helpen.
't Meêdoogend hert ziet nog op zondaars neêr
Uit zynen troon; die heilbron vloeid van gaven
Voor 't nedrig volk, die hong'rig, moede en têer
Hun zielgebrek uit deze volheid laven.
Behaagd het God door zwakheid, moeite en ramp,
't Geloof, de liefde en lydzaamheid te scherpen,
Wat zynwe (een stofje, een druppel, schim en damp)
Om ons zyn raad en wil niet t' onderwerpen
Met stilte en lof? zag maar ons geestlyk oog
Gods wyze, goede, aanbiddelyke wegen,
Waar door hy ons by trappen voerd om hoog
In d' erfenis, door Jesus bloed verkregen.
Uw sterkte en glans, ô ongeschapen ligt!
Verbaast den mensch; een worm is ligt verslagen;
Als gy beroerd, zyn sterkte en wysheid zwigt.
Vertoon uw gunst, wie kan uw grootheid dragen?
Jehova, die in dikke duisternis
Door 't kragtig woord, een helder ligt dêe schynen,
Schyne in ons hert, dat naar en donker is,
Doe blindheid, schrik en ongeloof verdwynen;
Om zoo bestraald, in Jesus aangezigt
Gods heerlykheid, zoo klaar ontdekt, t'aanschouwen,

En bly gesterkt te wandlen in dat ligt:
Tot eens de hoop, begeerte en vast vertrouwen
Voor 't aanzien wykt in 't heilryk bly genot,
Daar zondenstryd nog vreze ons meer zal prangen,
Vol blyden roem. ô driemaal zalig lot!
Wie kan, als God vervuld, naar meer verlangen?

Raad en ziels *opwekking aan* vrienden.

WIe is belust om meê te gaan
Op Salems weg, met wisse stappen?
Die vang zyn werk met wysheid aan,
En laat den yver nooit verslappen.
Men biede elkander trou de hand.
Wat zitmen stil, of staat verlegen?
Een wyze, blyde, vaste stand
Word zonder arbeid niet verkregen.
Dat wigtig werk eischt liefde en vlyt,
Geen lydzaam zoeken moet verdrieten:
Ons lopen, jagen, moeite en stryd
Zal d' overwinning haast genieten.
Vergetenwe eens wat agter is,
Dat onzen snellen loop kan stooren,
De prys, zoo heilryk, schoon en wis,
Kan een verliefde ziel bekoren.
Al zitze somtyds ademloos,
En 't ligt met wolken overtogen,

Die storm duurd slechts een korte poos,
Om dat Jehovaas gunstige ogen
't Regtvaardig volk getrou aanzien,
En 't heil naby is die hem vrezen.
Al schynt het hier eens weg te vlien,
't Zal eeuwig vast en heerlyk wezen.
Wel vrienden, helpme dan den geest
Tot wakkren lust en arbeid wekken.
Ons past het, vaardig, onbevreest,
Met koning Jesus op te trekken.
Ai neemt myn raad gewillig aan,
Terwyl ik weer naar uwen luister,
Om 't pad des levens in te slaan.
Zoo wyktmen af van 't eeuwig duister.

Raad en opwekking *tegen zwaarmoedige* zorge.

LEgt yemant onder puin bedolven,
Hy worsteld op uit stof en steen.
Word hy geslingerd van de golven
Door schipbreuk gins en herwaart heen
In baare zee, hoe zal hy hygen
Om wrak en touw te grypen aan,
Kan hy de haven nog niet krygen,
Ten minsten vry voor onder gaan.
De reiziger op kwade wegen,
Door struik en modderpoel belet,

Spoed egter voort, op 't meest verlegen
   Dat hy zyn voet maar zeker zet.
Wie is, die onder last moet klagen
   Tot nederstortens toe gedrukt,
Zoo dwaas, dat hy om meer te dragen,
   Nog hals en schouders neder bukt?
Kan ons vernuft, zoo vlug en snedig,
   Verligten 's lighaams moeite en pak?
En staat de geest verward en ledig,
   Verbaast in druk en ongemak?
Is 't wysheid, datmen moed en reden,
   Zoo nut en noodig voor den mensch,
Onagtzaam met den voet ga treeden
   Als 't eens niet gaat naar onzen wensch?
Vernuftig om zig zelfs te kwellen,
   Het kwaad te vyzelen in top?
En om zig zonder maat t' ontstellen,
   't Voorleden weêr te delven op?
Daar in te zien met rustloos wroegen
   Het onherhaalbaar goed en kwaad,
De vrees by moeite en smert te voegen,
   Schier 't al te stellen buiten raad.
De zwarigheden, die veroudren
   Daar hulp nog beetren aan gelykt,
Nog fors te torssen op zyn schoudren,
   Al voeldmen dat de kragt bezwykt.
En, of te ligt was al de zwaarte
Van 't daaglyx drukkende verdriet,
Te rigten op een heel gevaarte
   Van kwaden, die men nog niet ziet,
En mooglyk nimmer zullen komen?
   Zoo vloeid al 't goede los voorby,
En 't hert, door onnadenklyk schroomen,
   Is nooit voor rust en blydschap vry.
't Is dwaasheid, dat men zig ontschuldigd
   Op druk en ongevals gewigt,

De knaging, lang vermeenigvuldigd,
   Maakt rampspoed niet een aas verligt,
Maar drukt zoo veel te scherper prikklen
   Door 't weeke hert, dat moedloos zugt.
't Was beeter zig dien strik t' ontwikklen,
   En dat men, dezen last ontvlugt,
Een sterk en zagt gemoed deê blyken,
   Voorzien met wapen, helm en schild,
Geloof en hoop, die nooit bezwyken,
   Daar ongeduld zyn magt op spild.
Een zagte lydsaamheid is waardig
   Gezogt, en vast in 't hert geprent,
Die leerd gewillig, stil en vaardig
   Verdragen, wat Jehova zend,
En beurt om beurt ons op zal leggen,
   Te voren net by hem bepaald:
Hier geld geen morrend tegenzeggen,
   Wat van d' Alwyze goedheid daald,
Is altyd goed, al kant het oordeel
   Heel strydig zig hier tegen aan,
En schoon gemak, vermaak en voordeel
   Al pleitend voor haar waarde staan.
Is 't wys in regtsgeding te raken,
   Te twisten met zyn' Opperheer?
Die eeuwig schikte tyd en zaken,
   Als uit en door hem, tot zyn eer.
Zal 't eindig schepsel onderwinden
   Te peilen diepten zonder grond?
Gods onderzoekingen te vinden?
   En of den mensch Gods weg verstond,
Nog most hy zig, onmagtig, schikken
   Na 't onlosmakelyk besluit,
Daar d' eeuwen zyn als oogenblikken,
   Daar al 't vernuft en magt op stuit,
En stoot als leem aan gruis te mortel.
   Maar wie hier zagt en needrig rust,

Vind in Gods liefderaad de wortel,
   Daar al zyn heil uitspruid en lust.
Hy ziet in Christus zig verkoren,
   Tot heerlykheid en deugd gesteld.
Zyn werk en tyd gaan niet verloren;
   't Is alles naauw van God geteld.
Wat hem ontmoet in 't korte leven,
   Zyn stappen naar zyn eeuwig lot,
Door 't los geval niet voortgedreven,
   Maar gunstig voorgeschikt van Godt.
Hoe strydig d' ongemakken schynen,
   Jehova stierdze tot zyn lof,
In schade, zwakheid, moeite en pynen,
   Is wysheid, rust en roemens stof,
Kon 't oog 't onzienlyk maar aanschouwen,
   De zaken schatten na haar aard,
't Onzeker stil aan God betrouwen,
   Niet los, of al te sterk bezwaard.
Ai treur of knaag niet om 't voorleeden,
   Dat weg, en onherdoenlyk is;
Tors niet te zwaar aan 't drukkend heden,
   Dat voortsneld met zyn droeffenis.
Wat zoumen in 't toekomend vrezen
   Zoo veel onzeker kwaad en kruis,
Dat mooglyk kort en ligt zal weezen,
   Of wy al stil voor 't onweer t' huis?
Gelukkig, die zyn weg en zaken,
   Hoe zwaar, God aanbeveeld, en weet
Vertrouwend, dat hy 't wel zal maken,
   En wenst maar, zig in lief of leet,
Verstandig naar Gods wil te dragen,
   Getroost in 't woord, eens toegezeid.
Dien God roept, naar zyn welbehagen,
   Werkt alles meê tot heerlykheit.

De sterkte *van* Jehova, *Aangegrepen in Treurige* zwakheid.

HOe klaagtge dus? heeft Christus ligt nog leven?
Of wil en kan hy niets aan armen geven?
Is niet zyn hert tot zondaars als voorheen?
Of schynt geen dag, geen zon voor u alleen?
Zou Jesus niet meêdogend zig ontfermen,
En 't treurig hert in angstig wee en kermen,
Tot hulp en troost in stryd en zwakheid zyn?
Is hy niet meer der kranken Medicyn?
Wil hy nu maar een zwakke ziel verrassen,
Door hagelbui en sterke waterplassen,
Met donder, dat het alles beeft en kraakt,
Daar 't zwak gestel ligt door aan splinters raakt?
En moet uw geest nog grooter onheil vrezen,
Om datze zelfs het sterk en vrolyk wezen
Niet vast bewaard, en altyd werkzaam voeld?
Maar 't leevend vuur en yver vind verkoeld,
Ja schier gebluscht, door dikken damp beneveld,
En 't bange hert in boejens vast gekneveld,
Dat schroomt en krimpt met onbepaalden schrik,
Voor zwaarder druk en moejelyker strik?

Heeft God dan ook in uw belemmerd oordeel
Belet en schade, of trekt hy winst en voordeel,
   't Zy datge sterk of zwak en treurig zyt?
   Behoefd zyn geest, genade en kragt den vlyt
Des aardworms, om zyn raad en wil te styven,
Die boven aarde en hemel vast zal blyven?
   Als of 't genadenwerk door hem gewrogt,
   Niet door zyn trouw ten toppunt wierd gebrogt?
Of is de weg om Jesus aan te lopen
Nu ongebaand, en niet meer vry en open?
   Is nu de tyd van liefde en gunst voorby?
   Maakt nu niet meer zyn volheid ryk en bly?
Is hy niet meer 't verdwaalde schaapjes herder?
't Verbysterd lam, zoek hy 't niet gins en verder?
   Draagd hy 't niet meer getrouw in arm en schoot?
   Steld hy 't voor list, geweld en honger bloot?
Is hy niet meer Jehova onze sterkte,
Die door zich zelf het heil des zondaars werkte?
   Denkt hy niet hem ten goede aan zyn verbond,
   Zoo wel geschikt, en eeuwig vastgegrond?
Valt dan zoo los Gods vaste grond aan stukken?
Zou iemant hem dien zegelring ontrukken,
   Waar door hy kent zyn eigendom en volk,
   Door regt verlost uit 's afgronts jammerkolk?
Zal Jesus 't volk, van 't hoogste kwaad geveiligd,
En door zyn Geest geroepen en geheiligd,
   En een met hem, als broeders, bruid en leên,
   Die hy als hooft ten hemel voor ging treên,
En namze mee, om steeds by hem te blyven,
Zal hy dat volk onagtzaam laten dryven
   Op eige kragt, door storm en watervloed
   Geslingerd, daar geen steun voor arm of voet
Zig opdoed, en verwoede rovers jagen
Om vleesch en been tot op het merg te knagen?
   Zal hy voor die eens koozen 't regte spoor,
   In haar gevaar verbergen oog en oor?

Laat nooit zoo fel de droefheid u begrimmen,
Dat in uw geest dit overleg zou klimmen.
Het krenkt en maakt verbysterd, dat men ligt
Zig neder werpt, en sluit ontroerd 't gezigt
En ooren voor de blydschap, ligt en reden,
Nooit zagt van geest, nog in zig zelfs te vreden;
Daar 't oordeel scherp door kwaad vergrootglas ziet,
En weegd den last, maar voeld het weldoen niet.
Grypt dit eens stand, 't is zorgelyk te heelen,
Dan zalmen andre en meest zig zelfs verveelen;
Dan word al 't wys en leevend werk gestuit;
De zoete vreugd en vriendlykheid heeft uit.
Het lighaam word den geest een nare kerker,
Die drukt en prangt weer hert en driften sterker
Met droefheid, vrees en afkeer, toorn en haat,
Dat zig vertoond in woorden en gelaat.
Zoo wordmen als onvatbaar voor Gods zegen,
En roem in 't heil, door Jesus dood verkregen.
Die wys is, tragte, als hy dien omweg ziet,
Dat hy gevaar en dooling spoedig vlied,
En laat zig niet in flaauwmoeds netten trekken.
Wil God dan 't ligt al eens met wolken dekken,
En tasten vleesch en kragt alleen niet aan,
Maar doen ook lust en blydschap heel vergaan,
Men zy getroost, om, zonder tegenzeggen,
Al wat men liefd voor zynen troon te leggen,
Te rusten in zyn wyzen goeden raad;
Aan onze keur niet toetsen 't goed of kwaad,
Maar volgen stil het godlyk welbehagen.
Hoe past, wat baat een Christen 't moedloos klagen?
Hy hou zig aan 't verbond in Christus vast,
En buig zyn nek dan nedrig tot den last.
Wat staat of werk zyn Heer voor hem zal kiezen;
Zyn deel by God is veilig voor verliezen,
Of hy 't dan klaar en bly, of droef aanschouwd,
't Is uit zyn hand; hy heeft het God betrouwd.

Roept die tot werk, hy zend ook lust en kragten,
Onttrekt hy zig, dan voegd het lydzaam wagten
   En uitzien naar Gods heil, in duisternis
   En onmagt, daar geen ander steunsel is;
Als tot Jehovaas sterkte en trouw te vlugten.
Bezwykt de stem, het onuitspreeklyk zugten,
   Dat, zonder woord, de ziel naar boven zend,
   Dringt door tot hem, die hert en nieren kend,
't Gebroken hert naby is met genade.
Men hou maar sterkte en blydschap trouw te rade,
   Beschouw met vlyt het erflot, regt en schat,
   Die 't nieuw verbond in Jesus dood bevat.
Hy blyft altyd het heil en rots der eeuwen,
Wat ongeloof of druk hier tegen schreeuwen,
   Die door genade en kragt zyn volk bewaard,
   Tot dat het lyf in 't end ten grave vaard,
En laat den geest dien zwaren last ontspringen,
Om 't zegelied volmaakt by God te zingen,
   Als zonde, dood, de wetvloek, vrees en pyn,
   Door Christus regt en kragt verslonden zyn.

Op het Aandaghtig beschouwen *van den* hemel.

I.

O Woonplaats van geregtigheid,
   Zoo schoon en zonneklaar,

Paleis van d' eeuwge Majesteit,
   En zyn volmaakte schaar,
Die nu niet meer van 't vleesch bestreên
De dood en ramp zyn doorgetreên,
   Tot volheid toe verzaad,
Van lieflykheden in dien zaalgen staat.

2.

Als wy met lust onze oogen slaan
   Op 's hemels lugtig zwerk,
En zien de sterren, zon en maan,
   Gods eigen handen werk,
Dan ryst de ziel uyt 's werelds stof,
En geeft dien groten Schepper lof;
   Die door zyn sterke hand
Den hemel als een schoon tapyt uitspand.

3.

Dog dit 's alleen de buytenwyk
   Van Zions vredestad
Die 't eeuwig zalig gloryryk
   Alleen in zig bevat:
Een stad, die nimmer schud nog beeft,
Maar vaste fondamenten heeft,
   Die van God zelf gebouwd
Verdooft alle aardsche sterkte, pragt en goud.

4.

Daar zit myn Jesus op zyn Troon
   In 't eeuwig heiligdom,
En deeld van daar des levens kroon
   Aan zyne kruisbende om,
Hy schenkt hun 't lang sneewit gewaat
Die hem hier volgen, waar hy gaat,
   En maakt ze ook eindlyk vry
Van zonde, dood, en al hun slaverny.

5.

Daar boven is ons vaderland,
   Hier swerftme in een woestyn,
Daar 's blydschap aen Gods regterhand,
   Hier droefheid, vreze, en pyn,
Daar is de liefde en roem volmaakt,
Hier word maar d' eersteling gesmaakt,
   Daer erftme een heerlykheid,
Die hier in stryd en zugten werd verbeid.

6.

Hoe heftmen dan niet meer het hooft
   Om hoog, met Jesus tolk?
Die zulk een hemels huis belooft
   Aan Gods gezaligd volk,
Na 't breken van der zielen kluis,
Dit zwak elendig leemenhuis?
   Hoe komt het, dat ons hert
Niet meer met lust tot God getrokken werd?

7.

Onttrek u eens van 's werelds lust',
   O waarde en eedle ziel!
Noemt niet uw wellust, schat of rust,
   't Geen Jesus noit beviel,
Toon in uw wandel, dat gy zyt
Door hem van 't hels verderf bevryd,
   En schenkt hem t' zyner eer
U ziel en lighaam tot een offer weêr.

8.

O Jesus, ware levens bron!
   Trek dog myn ziel tot u
Volmaakte wysheid, zielenzon,
   U ligt gelei my nu,

In uwen weg naar Zions stad,
Ai neem myn hant, gy zyt myn schat,
  Uw sterkte zy myn kragt
Tot dat ik worde in vreê by u gebragt.

Geruste spoed *naar de* eeuwigheid, *aan myn* zuster.

Zoo reize ik wakker voort, en stap met wisse schreden
  Naar 't hemels huis, en vind daer rust in eeuwigheid,
  Gods huis vol woningen, daar Jesus plaats bereid
Heeft door zyn dood, op dat we derwaart tot hem treden.
We zien 't maar van ter zy, zoo lang wy, hier beneden
  Gesloten in dees hutte omzwerven, daarmen schreid;
  En zugt na 't schoon gebouw by God, daar hy ons leid,
Als naar zyn raad en wil de stryd is doorgestreden.
  O zalige eeuwigheid! daar God ons toe bewaard
  In Christus kragt, ik vlugt ten hemel van deze aard,
Dat dog geen struikelblok of last myn loop belette:
  Beklaag my noit als weg, zoo ik voorhenen gâ,
  O Zuster! spoe maar voort, en zie my vrolyk na,
Tot God u 's levens kroon ook uit genade opzette.

Verwerdheids ontwerring.

WAt is verwerdheid ook een plaag?
Zy haald de nagt weer voort by daag,
En mengd de dood steeds met het leven.
Ze schaamd zig 't eigen herssenkind,
En wraakt al 't geen zy onderwind,
Beschroomd haar doen aan 't ligt te geven.
Zy dompeld alle lust en ligt
In 't graf, en druktze met gewigt,
Maar zet voor wanlust vensters oopen.
Ze slaat voorby een effen weg,
En kiest door scheemrend overleg
Een krom en hoblig pad te loopen.
Daar zietmen 't schoone van ter zy,
En loopt al 't cierlyk dom voorby,
Maar blyft in slyk en doornen hangen,
Dan schynt de waterdrop een zee,
De doorneprik een diepe snêe,
En 't spinweb houd heel vast gevangen.
Het zweevend ziertje baard zelfs schrik,
Men maakt een dag van d' oogenblik,
En eindigd daarmen most beginnen.
Hier teld men mis, en daar te veel,
Men grypt naar 't onbescheiden deel,
En meend nog by 't verlies te winnen.
Wie hier al bukkend heenen gaat,
En denkt, verwerdheid is geen kwaad;
Voeld al te laat haar scherpe neepen.

't Is vreemd, die voor dit ondier gruwd,
Dat hy niet meer dien doolhof schuwd,
Maar laat zig losjes heenen sleepen.
Hier leerdmen hoe de geest, bezwaard
Door 't lighaam, traag en grof van aard,
Gestuit worde in 't verstandig werken,
Daar by 't verderf en duisternis,
Die 't zondig schepsel eigen is,
Belet aandagtig op te merken.
Of nu Gods wysheid gunstig daald,
Den geest ten deele weer bestraald,
En lust geeft naar zyn wet te leven,
Of 't oog de waarheids glans al ziet,
't Behaagd nogtans Gods schikking niet,
Volkomen sterkte en ligt te geven.
Hier worsteld duisternis met ligt,
Daar elk om beurt voor d' ander zwigt,
Dog 't beste deel heeft meest te lyden,
Gelyk de zuivre dageraat,
Alsse eerst het donker breeken gaat,
Een poos om d' overhand moet stryden.
Dan mistme in voorwerp, vorm en kleur,
Tot dat de zon met kragt breekt deur,
En geeft al 't zigtbaar vollen luister;
Zoo kneld verwerring geest en zin,
Op d' een tyd meer, op d' ander min,
Tot eens Gods ligt verdryft al 't duister.
Nu wenst en zoekt een vlytig hert,
Om, uit verwerdheids strik ontwerd,
Tot klare wysheid in te dringen,
Zig bly te spieglen in haar schoon,
En eens met ordre en netten toon
Gods werk en deugdenlof te zingen.

Voorzigtige keur.

'**T** Is wysheid, alles naar de maat
Op zyn geregte prys te zetten,
En met een schrander oog te letten,
Hoe hoog elks waarde en schoonheid gaat.
Die wys verkiezen, hebben d' oogen
In 't hooft, zy zien regt voor zig heen,
En werken vlytig, waarze treên;
Geen schynglans houd hun keur bedrogen.
De keur heeft d' agting by de hand,
Twee speelnoots, die zig nooit verliezen,
Die blindlings volgd, zal ligt verkiezen
Een potscherf voor een diamant.
De roem en liefde volgen 't oordeel,
De drift en blydschap staan gereed.
Wie hier de regte toets vergeet,
Verspild zyn arbeid zonder voordeel.
'T is enkel dwaasheid, nietig stof,
Veragte en snoode beuzelingen,
Ja d' allerschadelykste dingen
Te eeren met zyn liefde en lof;
En 't hoogste goed op 't laagst te schatten,
'T meest nodige als het allerminst,
Zyn schâ te rekenen voor winst,
De schaduw voor het lyf te vatten.
Misleide keurders, waartge wys!
En kende uw ziel haar waarde en oorsprong,

Wat vleesch en wereld u in 't oor zong,
   Was mis, uw toetslust zou den prys
En aard der zaken zuiver wikken;
   Vergroot- en kleurglas wierptge weg;
   De waan en vleizugts overleg,
Nog lokaas zou u meer verschrikken.
   Gy zaagt een eeuwig heil of smert
Aan 't korte leven vast geklonken,
De wereld, heel in 't kwaad doordronken,
   Die loerd, om 't dwaze en blinde hert
In duizent netten op te vangen,
   Daar agteloosheid trekt den strik,
   Gevolgd van naberouw en schrik,
Op 't einde, als doods geweld zal prangen.
   Wat zou 't u lusten, 't schoonste goed,
Dat God in Christus bied te geven,
Zyn liefde, en eeuwig zalig leven,
   Zoo los te stooten met den voet?
Om ydle en zondige oogenblikken,
   Zoo ras voorby, zoo weinig waard,
   Uw geest, onsterfelyk van aard,
In 't eeuwig jammer vast te strikken.
   Dog gy, die wyze en vaste keur
Gedaan hebt tusschen 't beste en 't snoodste,
Dit 's 't eerste zielwerk wel, en 't grootste,
   Dat zonde en wanhoop steld te leur,
Maar wat moet nog in alle zaken
   Het slegt van 't kostlyk zyn geschift?
   Het rein van 't onrein uitgezift,
Om al uw handel regt te maken?
   Wel hem, die zulk een weegschaal kiest,
Wiens eev'naar overslaat onfaalbaar.
Zyn schade is groot en onherhaalbaar,
   Die om wat stof Gods heil verliest.
Een Christen moet met wysheid werken
   Op 't wezen, niet op vorm en schyn,

En wat voor zaken waardig zyn,
Zyn tyd, betragting, roem en werken.
Een keursteen is 'er, die niet liegt,
Jehovaas Geest en heilge bladen.
Wie toets en weetlust wil verzaden,
Zorg' maar, dat hy zig niet bedriegt.

Ryke en verzekerde winst.

DIe God zyn schatten niet vertrouwd,
Verliest 't geen hy in waan behoud.
Maar zig, en 't zyne aan God te geven,
Wint duurzaam goed, ja 't eeuwig leven.
Wie dwaas verkiest
Het al verliest,
Maar 't beste lot
Is, ryk in God.

Vrage.

WAarom word onze geest niet uitgeteerd en zwakker,
Verminkt of bang gedrukt, maar vind zig veeltyds wakker,
En helder aangedaan, als 't lighaam krimpt van pyn,
En 't hert in flaaute hygt, ja sterft, wat mag dat zyn?

Antwoord.

DE geest van edler aard als 't lighaam, dat geboren,
Uit stof, door 't zondig kwaad al kwynend gaat verloren,
  En los gemaakt word, woond in deeze leemen hut,
  En werkt daar in, zoo lang Gods raad en wil haar stut.
Die kan, door ramp gesold, wel ligt en blydschap hinderen,
Maar 't geestlik wezen, nog Gods werk in haar verminderen
  En krygt dat zwak gestel op 't laast den hardsten stoot,
  Dan vlugt de ziel tot God in vryheid door de dood.
Daar wordze in heerlykheid met blydschap overgoten.
Gelyk een schoon juweel, dat in een doos besloten,
Bedekt is en geschut, en voor een tyd bewaard,
  Men druk de doos vry hard, 't juweel word niet bezwaard
Verminderd nog verdooft, en raaktze eens los te rukken,
Dan blinkt zyn glans in 't ligt, de kas springt maar aan stukken,
  En houd dien schat niet meer verscholen nog bedekt.
  Zoo is een Christen ziel, eerze uit dees kerker trekt
Met blydschap op na 't huis, dat eeuwig schoon zal wezen.
Hier moetze eerst, hard geschud, veel stryd en droefheid vrezen,
  In 't stoflyk lighaam eng gekerkerd en bewaard,
  Dat onder arbeid zwoegd, door ziekte en pyn bezwaard,
En maakt de ziel ontsteld, die beeft in 't lastig schokken:
Dan is 't verstand wel eens met nevelen betrokken,
  De liefde flaauwer, en het vrolyk werk gesteurd,
  In 's lighaams maatschappy geslingerd en gesleurd
Door wisselbeurten, zoo 't Gods wysheid mag behagen
Tot haar verbetering, maar al die storremvlagen
  Verbreken nooit den staat nog roem van 't edel deel.
  Haar wezen, door Gods magt, haar erfgoed blyft geheel

En ongeschonden, haar om Jesus wil geschonken.
Nu kan die blyde hoop, Gods gunst en liefde vonken,
De ziel zoo sterken, datze op smert nog zwakheid agt,
Zig stoot op stoot getroost, en stil in God verwagt
Dat dit gevangenhuis tot puin zal nederstorten,
Dan zal geen zondig vleesch haar zaligheid bekorten,
't Volmaakte leven, om haar hoofts geregtigheid,
Als 't lighaam dood zal zyn, is straks den geest bereid,
Zo word haar kennis klaar, haar liefde en roem volkomen.
Wie zou dan, hier te zwak, voor storm of huisbreuk schromen?

Vrage.

HOe mag de wereld zoo naar goud en schatten wroeten?
Wat is de reden? daar zy 't goud zoo laag waardeert
Dat zy 't aan zaalgewelfte, aan muur en zuilen smeerd,
En deckt met binkend gout de schoenen aan den voeten.

Antwoort.

DE mensch, van God vervreemt, met goudzugt overlade*n*,
En eerzugt, driften, boos en evengroot van kragt,
Wroet eerst naar schatten, om zyn geldzugt te verzaden,
En spilt weêr t' zelve goud, om groot te zyn geagt.
Is yemand op wat schoons en wenschelyks verliefd?
Heeft goud of gloryzugt zyn zwellend hard doorgriefd?
Die tragte opregte deugd, en wysheid te bekomen.
Dat 's rykdom, glans, en staat, die niemand word ontnomen.

La vraye sagesse.

Q*Ue la sagesse & prudence Chrestienne,*
Est une douce en fidelle gardienne!
Heureux, qui preste oreille a ses leons,
Qu' elle instruit & conseille en toute chose,
Qui l' embrasse, & par tout se la propose
Pour seule reigle en tout ses actions.
Quel devoir plus utile & necessaire?
Puis que vivans, nous avons tous à faire,
Avec un monde impie, fourbe & vain,
Tout médisant & plein de tromperies,
Qui repand bien faveurs en flatteries,
Mais blesse au coeur, & prend de l' autre main.
Le Christien Sage est tousjours sur sa garde,
Son vray tresor pour un faux ne hasarde,
Dieu & sa gloire est son unique but,
Il prie, que sa sainte loy l' instruise,
L' Esprit de Christ l' eclaire & le conduise
Au droit sentier, qui meine au vray salut.

Patience Chrestienne.

POurquoy troublé ame trop impatiente?
Le moindre mal 't excite a plainte & pleurs,
Quand Dieu retranche un peu ta vaine attente,
Ton seul murmure augmente tes malheurs.
Mais quel orgeuil, qu'un vermisseau de terre
Demande en tout raison au Souverain?
Vouler vous faire a l' Eternel la guerre?
Et resister a sa puissante main?
C' est perdre donc le fruit & l' avantage,
Qu'un fidelle a en ses afflictions,
Il scait, que Dieu, tout Juste, Bon & Sage,
Veut corriger ses imperfections.
Et affermir sa fragile constance,
En exercant sa foy & pieté,
Un bien futur soustient son esperance,
Son heritage & seur aul ciel gardé.
Ame fidelle, a la gloire apellée,
Que Jesus Christ par grace attire á soy,
Par son Esprit & parole éclairée,
Fais éclatter ta joye & vive foy.
N' admirez point les choses temporelles,
Tout ce qu'on voit s' envele en moins que rien,
Que vostre esprit s' attache auz biens reëlles,
Et cherche en Dieu un eternel soustien.
S' il vous expose en cette courte vie
A plusieurs maux, dangers, & déplaisirs,

Tout servira par sa grace iufinie,
Pour acclompir sa gloire & tes desirs.
Reposez vous douc en sa providence,
Soyez sousmis a son tressainct vouloir,
Un coeur tranquille & humble patience
Sont des tresors d'un excellent pouvoir.
Tesmoignez vous dés ames rashettées
Par Jesus Christ, d' un prix si pretieux.
Quand donc votre oeuvre & cours sont achevées,
Le grand loyer sera par grace és cieux.
Consolez vous dans ce pelerinage,
Priez, que Dieu vous meine au droit sentier,
Qu' il renouvelle en vous sa saincte Image,
Pour a jamais son nom glorifier.

Constance Chrestienne.

C*Eluy qui fuit le monde & ses attraits brillant,*
Qui d' un esprit constant ses fiers assauts meprise,
Se fortisie en Dieu, d' une ame bien apprise,
Point ébranlé des flots d' un malheur menacant:
Qui brave aussi la mort, & sa face hideuse,
Aspirant a la vie au ciel, pour luy gardé,
Se fiant seul en Christ, vray' source de bonté,
Un' telle ame est sur tout a jamais bienheureuse.

Zagtmoedigheids lof.

MEn schat den aard en kost'lykheid der zaken
Niet naar den lof, dien d' onervaarne geeft,
Maar naar de toets, die 't wys verstand zal maken,
Dat van haar waarde en schoonheid kennis heeft.
Die laag van geest, verstand en staat zyn, voegen
Hun liefde en roem aan 't nietig, valsch en klein,
Dog zal 't een wys en magtig vorst genoegen,
't Moet zyn wat groots, wat dierbaars, schoon en rein.
Hoe veilig magmen dan den prys opdragen
Aan 't schoon cieraad, een zagten stillen geest,
Die zelfs aan God als kostlyk kan behagen,
Een ciersel, dat verderf nog smetten vreest!
De Godheid laat zig met geen schynglans paajen.
Wie, binnen vuil, en buiten net bekorst,
't Mismaakt heet schoon, en 't krom tot regt wil draajen,
Is in Gods oog afschuwlyk en bemorst.

Kloekmoedigheids lof, Of uitbreiding over Spreuk. XVIII. 14.

DE geest eens mans, die moedig is,
Zal hem in krankheid steun verstrekken,
En, treft hem smert of droefenis
Zyn zwakheid als een schild bedekken.
Groothartig stapt hy 't al voorby;
Zyn heldenmoet staat onbezweken,
Hy blyft in stryd en lyden bly;
Geen last kan ooit zyn draaglust breken.
Den staat van Jesus koningryk,
Geregtigheid, de vrede en blyheid,
Is hem in storm een vaste wyk:
Gods raad te dienen agt hy vryheid.
De keur en schikking laat hy God,
Is 't ligt of zwaar, hy wil niet klagen,
Te vreden met zyn werk en lot.
Een sterke geest kan veel verdragen.
Maar een verslagen droeven geest,
Wie zal dien in de hoogte opheffen?
Die is verwerd, ontroerd, bevreest,
Als maar geringe rampen treffen.
De moedeloosheid is een staat,
(Dieze ooit gesmaakt heeft, stryk' het oordeel)

Die allen last te boven gaat.
Zy rooft de ziel 't gewenste voordeel,
Datze uit een stille oeffening,
In haar beproeving zou ontfangen.
Gods weldaân schynen haar gering,
Zy wenst met worstelend verlangen
Om meerder wysheid, sterkte en lust.
Gods werk in haar schynt als verborgen,
Al heeftze in Jesus roem en rust,
Haar hert en wandel blyft vol zorgen.
De flaaumoed maakt haar zelf ontsteld;
Zy zietze, en kan het niet ontkomen.
De doffe wanlust, die haar kneld,
Doed haar een reex van onheil schromen.
Zoo sluitze als oor en oogen toe,
Verslapt en voud de knye en handen,
En wagt in twyfel, droef te moe,
Dat Jesus liefde en kragt haar banden
Verbreek'; want al 't geschapen schoon
Is ledig, kragteloos en duister.
Des menschen onmagt staat ten toon;
God houd voor zig alleen dien luister.
De heilzon der geregtigheid
Heeft heeling onder hare vleugelen;
De warmte en stralen, dieze spreid;
Kan al dien duistren drom beteugelen.
Zoo is 't geen eigen erfwaardy
Een sterk en vrolyk hert te hebben.
'T is heden u en morgen my;
Die ruime vloed kan ligt eens ebben.
't Is wel een Christens groote werk
In liefde en kennis aan te wassen,
Te staan gelovig, vast en sterk,
Geharnast tegen 't loos verrassen
Van 't kwaad en vyandlyk gespuis,
Die 't overhemelsch ons benyden,

En in den Heere, al was 't met kruis,
Zig eerst, en weeder te verblyden.
Een blyde ziel zoekt roemens stof,
Vervuld gedagten, hert en lippen;
Zy geeft Gods liefde en deugden lof,
En laat geen weldaad haar ontglippen.
Dog wie is magtig om zyn staat
Tot zulk een toppunt op te trekken,
En dan te veiligen voor kwaad,
Zyn lust en moed steeds op te wekken,
't Is best dan, datmen nedrig vlugt
En uitziet naar Jehovaas sterkte,
Om zyn genade en bystand zugt,
Die 't al in allen kragtig werkte.
Wie werkzaam, wys en moedig leeft,
Heeft een uitmuntend lot verkregen;
Die naar Gods wysheid minder heeft,
Danke ook; 't is al genade en zegen.

Langmoedigheids lof.

Wlen lust het in waardy veel helden te overtreffen?
Die still' door ware deugd zyn ziedende overmoed
En laat' noit dwaze lust nog trotsheid zig verheffen
In zynen geest; zoo wintme een onwaardeerbaar goed.
Want een langmoedig hart kan heldenkragt verdoven;
En wie zyn eigen geest en driften overheert,
Gaat dappren oorlogsmoed en stedenwinst te boven,
Gelyk het zonneligt al andren glans braveert.

Wanneer ik door zwakheid *verhinderd wierd, aan 't heilig* Avondmaal te gaan.

MYn ziel, al word u door Gods wys bestier verhinderd
Aan 's Heeren Jesu dis 't verkonden van zyn doot,
't Geloof en blyde roem zy daarom niet verminderd;
God bind noit zyn genade aan stoflyk wyn en brood.
Gy zult wel openbaar in Jesus dood niet roemen,
Nog dankend nemen op den kelk van 't nieu verbond,
Maar kond hem door 't geloof uw hooft en losser noemen;
Die rots der eeuwen, daar uw heil op is gegrond.
Gy smaakte ook menigmaal de troost- en liefdepanden,
Die Jesus stervend nog voor 't laast zyn erfdeel schonk.
Dit zegel bleef tot zyn gedagt'nis haar in handen,
Waar in zyn teedre zorg en trouw op 't hoogste blonk.
Wat kon hy schooner pand tot bondsverzeegling geven,
Als zyn gebroken lyf, en uitgestorte bloed;
Dien dieren losprys, uitgeschoten voor het leven
Van schuldige, en een spys, die hen gedurig voed?
Een kragtig voedsel, dat regt zielen kan verzaden;
Een waardig zoengeld, dat een bangen geest verkwikt,
Die, magtloos en half dood, met schuld en schrik beladen,
Door godlyk regt en wet in doods geweld verstikt,
Vast hygt en uitziet, als zig God van hem doed kennen,
Om van zyn regterstoel regtvaardig uit te gaan,

En haakt na sterkte en lust om, onder 't lastig rennen
   En stryd, kloekmoedig in 't geloof te blyven staan.
Dan ziet d' ontroerde ziel, in Jesus, dien de Vader
   Tot een verzoening in zyn bloed heeft voorgesteld,
Haar' borge, en vind in hem een algenoegzame ader
   Van levend water, daar nooit bange dorst na kweld.
Hy roept haar minzaam toe, wie dorst heeft kome en drinke
   Die wil, schep zonder prys uit deeze heilfontein;
Geen eige kragt of regt dit vry geschenk verminke,
   Dit bad wascht d' arme alleen van hare smetten rein.
De ryke en volle in waan word ledig weggezonden,
   Die rein is in zyn oog, blyft op zyn droessem vast;
God word van 't needrig en gelovig volk gevonden,
   En spyst maar zielen, streng door honger aangetast.
De Heiland troostze en zegt, myn vleesch is waarlyk spyze,
   Myn bloed is waarlyk drank, gebroken en gestort
Aan 't kruis, als borg voor u, dat niet na 's lighaams wyze,
   Maar door gelove en geest met vrugt gegeten word.
Die Jesus, 't hemelsch brood, hem zelf, zoo heeft gegeven,
   Daar leeft en werkt hy in, zy blyven met hem een,
Hy wekt haar uit de dood, een schenktze een eeuwig leven,
   Versterkt en redze trou door stryd en zwakheid heen.
Die Priester heeft zig Gode onstraflyk opgedragen,
   Zyn bloed maakt ons gewiss' van doode werken net,
Dan kan ons herte en dienst een levend God behagen:
   Geen voorbeeld oit zoo rein uitvaagde 's lighaams smet.
Profeetendom en Wet getuigen van Messias,
   In Moses munt Gods hut, belofte en offer uit,
En priesterschap, tot dat de Godstolk Malachias
   Hem snel ziet na'dren, en 't profeetisch woord besluit.
In Jesus komst is 't ligt van vrede en heil gereezen
   Met schoner glans. hoe blinkt die zuivre dageraat!
De nagt is weg; men heeft geen zonde of vloek te vrezen;
   Zyn Godlyk regt en magt bevryd zyn volk voor kwaad.
Myn ziel, dit heilwoord is van u niet ver geweken,
   Niet hoog, om Jesus nog met vlyt ten hemel af

Te halen, of met zorg het doods geweld te breken,
   En hem weer andermaal te trekken uit het graf.
't Is in uw hert en mond, en in uw binnekamer,
   Aan teken, tyd nog plaats verbonden, als wel eer.
Niets houd u meer te rug, wat is u aangenamer,
   Als met een stil geloof te bukken voor uw Heer?
Hem met een mond vol lof te noemen vriend en koning,
   Uw priester en profeet, gezalft tot Middelaar,
Die 't opgedolven pad weêr effend tot Gods woning,
   En voerd zyn leden meê ten hemel, by de schaar
Der englen, eerstgeboorne en reets volmaakte zielen,
   Die opgeschreven zyn in 't nieuw Jerusalem;
Om samen, even vry, eerbiedig neêr te knielen,
   Den roem van God en 't Lam met onbedwonge stem
Te zingen door een lied, dat niemant vreemds kan leren.
   Myn ziel! wat most een gloed van liefde en yvervier
Ontbranden, om uw God en zyn' Gezalfde t' eeren;
   Ai leer in d' aardsche hut een hemeltaal en zwier.
Uw schat, uw erfenis, en burgerregt is boven,
   Hier zwerftge als vreemdeling, die beter huis verwagt.
Al 't zigtbaar, hoe vol schyn, moet noit uw werklust doven;
   Om Jesus kennis diend het schade en drek geagt.
Al wordge dan belet 't gezegend brood te breken,
   Den kelk te drinken, die 't verbondsbloed klaar verbeelt,
Bedroef u niet, en steun niet slechts op 't bloote teken,
   Maar zoek nu 't waare goed, dat God de ziel medeeld.
De tyd genaakt eens, dat gy, 't sterflyk deel ontvlogen,
   Door zin en zichtbaar stof niet meer zult zyn geraakt,
Bevry van zwakheid, vrees, vermoeid en angstig pogen,
   Om 't geen hier is ten deele als dan te zien volmaakt.

A. Morians Mengeldicht.

Toeeigening *aan* L.M. en E.M.

DIe ryk en mild is, kan veel geven.
Die groots is, zal naar hoogheid zweven.
De wysheid oogd op onderzoek.
Elk mensch hoopt van zyn arbeid voordeel,
Hoe slegt of schoon in 't keurlyk oordeel.
Zoo raakt al menig schrift te boek.
Ik, die myn rym by een zal schryven,
Wil 't werk niet losjes laten dryven,
Al is 't naar waarheid klein geagt.
Maar wie bevele ik het geruster,
Als aan myn oudste en tweede zuster?
Die ik 't alleen heb toegedagt.

Het is geen blanke opregtheid buigen,
Wanneer ik vriendlyk zal betuigen,
   Hoe groote een agting, liefde en vreugd,
Ik in myn hert voor alle kweeke,
Zoo dikwils als ik denk en spreeke
   Van uwe goedheid, trouwe en deugd.
Welspreekkonst zalme ook niet verslaven
Door 't roemen van waardy en gaven.
   Dat is bezwalken 't ligt met smook.
Al kan ik veel met waarheid zeggen,
'K zal vlei- en roemtaal nederleggen,
   Als zelden vry van yd'len rook.
Mint yemant grootsche woordcieraden,
Die somtyds kwetsen of verraden,
   Gy agtse ondienstig, dwaas en bros.
De zusterliefde sluit haar banden
Zoo vast om onze hert en handen,
   Dat nooit die stale reep sprong los.
Dit doe ook aanzien met behagen
En gunst, 't geen u word opgedragen
   Uit liefde, en met een dankbaar hert.
Ontfangt myn kleine gaaf dog minlyk,
En keurt 't eenvoudig werk als zinryk;
   Zoo minderd gy myn zorg en smert,
Dat ik zoo onvolmaakt en zelden
De liefde en weldaad kan vergelden,
   Diege altyd zuiver my betoond.
Ik kan wel alles niet betalen,
Maar wensch, dat gy dien loon moogt halen,
   Waar meê de deugd haar doenders kroond.
De hulp en 't weldoen, opgetekend.
In 't liefdeboek, blyve ongerekend,
   Zoo agt zig yder 't meest verpligt,
Niet slegts om 't lighaam te genoegen,
Maar trouw elkander toe te voegen
   Veel heilgen yver, liefde en ligt.

D' Algoede God, die mild kan geeven,
Schenk aan ons werk en wenschen 't leven,
   Hy maake u hier en eeuwig bly.
'K heb van myn werk niet veel te spreeken,
Zoekt gy maar vrugt, verschoont gebreken,
   En denkt ook, dat het komt van my.

Aan den leezer.

   Wle dees weinig bladen ziet,
   Lees, indien 't u lust; dog niet,
Is naar wysheid uw verlangen.
   Stier u oog dan elders heen,
   Want hier vloeid geen Hippokreen:
Heeft berisplust u bevangen?
   (Die is vaardig en na by
   Meest daar t' raakt de Poëzy)
Toon maar liefde, geest en oordeel;
   't Geen gy hier met reden wraakt,
   Wensch ik, datge beter maakt,
Tot gemeen vermaak en voordeel.
   Eigen eer en anders roem
   Zyn een ras verwelkte bloem,
Die de tyd haast zal verdoven:
   Ai, vergaap u aan geen niet,
   't Is maar overguld verdriet;
Niet bestendigs als hier boven.
   Zalig, die zyn werk zoo schikt,
   Dat hy 't opperste oogwit mikt.

Op den inhoud *van myn* rymwerk.

Zlet hier een nedrig werk, niet waard het ligt t' aanschouwen,
Dat konst nog zwier vertoond, der brave digt'ren lof.
De vrientschap wekt myn geest, en somtyds hemelstof,
De keurelyke toon, die niemant kan berouwen.

Mogt ikze naar waardy met liefde en lof ontvouwen,
En zong ik Jesus roem, niet duister, laauw nog dof!
Maar ag myn lage geest, gekerkerd in een grof
En drukkend lighaam, derf zig nooit wat groots betrouwen.

Hoewel een lust naar God myn boezem heeft ontvonkt,
Nog word zyn grootheid maar van verre en flau belonkt,
Dies zoek ik sterkte en ligt in and'ren raad te geven;

Wie leerd met wysheid, die niet van zig zelf begint?
Die dan met my een hoogste oneindig goed bemind,
Zoek God; daar vindmen rust, ligt, blydschap, sterkte en leven.

Aan Mejuffrou M.B.

BEgaafde Magtelt, die den lauwerkrans
Van uwe speelnoods wint door wyze digten,
Wiens groote geest en ongemeene glans
In ons gewest voor niemant hoeft te zwigten.
Ik, die nooit zoo gelukkig ben geweest
Om voor Apol op Helikon te zingen,
Bevind my door uw voorbeeld aldermeest
Gemoedigd, om die steilten op te dringen.
'K heb jaren lang met lust en vlyt gehaakt,
Uw Poëzy, bevalligheid en zeden,
En 't heilig vuur, dat in uw boezem blaakt
Te volgen, met gewisse en rasse schreden.
Dat vuur was 't ook, 't welk met een glinstrend ligt
Van digtkunst myn bezwalkten geest belonkte,
O Magtelt, doe uw zedig jaargedigt
Myn koude brein met digtenslust ontvonkte.
Zoo toondge nog d' opregte vriendschaps zugt
Tot my, hoewel ons stroom en duinen scheiden,
Geen afzyn laat uw' yver zonder vrugt,
Gy arbeid wys om my tot deugd te leiden.
Dat zienwe aan d' ed'le en beste Poëzy,
Ten toon gesteld in uw bespiegelingen,
Daarge uwen geest, van 't aardsche woelen vry,
Van Gods genâ een lofdigt op doed zingen.
Myn doffe ziel, in nevelen verwerd,
Ontwaakt, en ziet uw yver aan met voordeel,
Zy volgt de deugd, die huisvest in uw hert,
En (kan 't ook zyn) uw geest en schrander oordeel.

Uw zangheldin stap my maar rustig voor,
En blyft niet meer in eenzaamheid versteeken,
Zy wyze my der digtren heldenspoor,
En houw zig niet by d' Ommer stroom en beeken
Verscholen, maar men hoorze in onze stad
Opzingen, daar wy alle met verlangen
Toeluisteren, en wagten naar den schat
Van uw doorlugte en vloejende gezangen.
Zoo zal de luister van uw' schonen naam,
Of Saffo van onze eeuw, ten starren draven,
Zoo zal de vlugge en onvermoeide faam,
Uw heugnis nooit in duisternis begraven.
D' almogende beware ons Vrye land
Voor tweedragts vuur en woedende oorlogsplagen,
Nooit leg aan onze Vegt- of Ysselkant
Een boereplaag uw gulde vryheid lagen.
Zoo hoop ik nog in d' aangename lent,
Op d' Ommer es, of by de Vegtnimfs stroomen,
Met u te wandlen, daar wy zyn gewent
Te zitten onder schaauw van popelbomen,
Daar 't eikenbosch van nagtegalen krield,
Die dag by dag haar keeltjes laten horen
In 't voorjaar, dat het al met vreugd bezield,
En ons met lust tot zingen kan behoren.
Daar gy in 't grasryk wei- of korenland,
Met uwe stem de nagtegaal kond fnuiken,
Wanneerge alleen de kroon in 't zingen spand,
En haar beschaamd in d' elzenhaag doet duiken.
Myn jonge en onbedreve Poëzy
Word ademloos, en moet het zingen staken,
En, maakte haar uw minzaamheid niet vry
Van blode vrees, zy dorst u niet genaken.
O Nigt, begunstig dan dit needrig digt,
Het eerst, dat ik u ooit heb opgedragen,
En keurd uw oor den toon te slegt en ligt,
Zoo laat myn drift en vriendschap te behagen.

Aan P.M.
Op zyn volbragte belofte.

O Broeder, doe ik myn gezigt,
Aandagtig sloeg op uw gedigt;
Wierd ik bewogen weêr te schryven.
Uw zanglust, die nog eerst begon,
En my haar toon liet hooren, kon
Van my niet onbeantwoord blyven.
Vrees niet, dat ik uw werk bespott';
Uw doen verdiend een beter lot,
't Is roemens, en noit spottens waardig.
Ik eisch van u geen digters kunst,
In broeders agt ik meer de gunst,
En 't hart, tot heilige aandagt vaardig.
En ydel brein en wereldsch mensch,
Steld al zyn vreugd en grootsten wensch
In 't geen hy meest behoort te vlugten,
Hy mind de wereld en haar lust,
En zoekt in goud of grootsheid rust,
Daar 't meest de ziel doet eeuwig zugten.
Maar een, die hooger is geleerd,
Een ziel, die d' ydelheid braveerd,
In Jesus kruisschool opgetogen.
Word van een beter drift geleid,
En, hoe de wereld dreigd of vleid,
Zy zietze rustig onder oogen.

Zy agt het voor haar grootste stof
Van blydschap, alsze mag Gods lof
Ontvouwen, en zich nederbuigen
In ootmoed voor zyn Majesteit,
Om zyn almogende eeuwigheid
En haar geringheid te betuigen.
Zoo is een ziel, die Jesus kend,
Die zig met liefde aan hem gewent,
In 't houden van zyn woord en wegen.
Wenscht gy met my dien zaal'gen staat,
En vindge by uw zelf geen raad,
Zoek God, hy laat ons nooit verlegen.
Leer maar eens, los van 't aardsch gewoel,
Den hemel stellen tot een doel
Van uw begeerte en zielsverlangen;
En zoo de wereld u bespot,
Veragt ze weer, maar blyf aan God
Met onverzetbrê liefde hangen.
Hy is de beste en grootste Heer;
Verliestge wellust, goud of eer,
Om hem en zyn genâ te vinden,
Hy is een algenoegzaam goed,
En blyft in voor en tegenspoed
Aan zyn geliefde en kruisgezinden
Een levensbron, wiens kragt nooit sterft,
Een duurzaam goed, dat nooit verderft,
Een sterkte, die niet word bewogen,
Een blydschap, die nooit van hun scheid,
Een ligt, dat schynt in eeuwigheid,
Van zwerk nog wolken overtogen.
O broêr! hoe zalig is hy dan,
Die regt zig zelf verzaken kan,
Die zonden dood, om God te leeven,
En breekt het juk der slaverny
Van d' ouwden mensch, om, eenmaal vry,
Zig heel in Jesus dienst te geven.

Hy, die tot in alle eeuwen leeft,
Die alle schepsels 't wezen geeft,
En door wiens kragt de rotsen breken,
Schenke ons een rein en buigzaam hart,
Een' geest, die 's vyands aanval tart.
Zyn kragt bewaart ons onbezweken.

Klinkdicht *op het vieren van* Bartholomeusdagh, 1673.

DIt 's weêr de dagh, dat Rome en al zyn bontgenoten
Het feest van Bartelt viert, niet een van Christus rei,
Maar die, (wiens dagh, bestemt tot moort en schelmery,
Toen 't huwlyk van Navarre en Vrankryk wierd gesloten)
't Onnozel martelbloet zag vloeien door de goten
En straten van Parys, op 't bruilofs moortgety,
Met vrientschaps gryns vermomt. Hoe heeft dat wraekgeschrey
Der zuivre zielen, Gode op zynen troon verdroten!
Maar gy, die in uw hart dat vloekverbont verfoeit,
Bidt God, dat in onze eeuw die dat niet weêr herbloeit.
Houdt Jesus kerk ten dienst vry zoo den dagh van Bartelt.
Gods goetheit keer', dat niet gewelt en loosheit haar
Met schaepsgewaat bekleên, en Christus trouwe schaar,
In schyn van vreê verbont en trou, weêr word' gemartelt.

Op de omgekeerde godtsdienst *en vrye staetsregeering* te Zwol, 1674.

O Eertyts cierlyk Zwol, nu onder 't jok gebukt,
Helaes! hoe is uw kracht ter aarde neêrgebogen,
Wat is uw staetzon zwart met wolken overtogen,
Uw burgery haer recht en vryheit weggerukt?
Dog 't aerdsch was nog gering, waer 't Babel niet gelukt
Gods huis 't ontwyden, en door haer verwaent vermogen
De leugen en 't gewelt zoo trots voor ieders ogen
Ten troon te voeren, mits Gods waerheit wort verdrukt.
Zoo maeitme op 't laetst met smart de bittre zondevrugten,
En zucht van hartewee, daer eerst het lant most zuchten,
Vol wellust, hovaerdy, en ongerechtigheit.
Wy bidden onderwyl, met uw verdriet beladen,
Verlos uw volk en kerk, verzoen haer gruweldaden,
Zoo wort uw naem geëert, o Oppermajesteit.

Op de herstelde godtsdienst *en vrye* staetsregeering te Zwol, 1674.

NU ryst het vrolyk Zwol, dat onlangs zat gebukt,
En onder 't lastig juk der mytermaght gebogen.
De vryheit heeft haar hals van 't vreemt gewelt onttogen,
En 't oude burgerrecht dien fellen klaeu ontrukt.
Het Roomsche Babel is zyn aenslag ook mislukt.
Dewyl zyn outerdienst, ontzenuwt van vermogen,
Voor Sions erfrecht zwicht: nu stygt voor ieders ogen
Gods waarheit op den troon, niet meer op't hart gedrukt.
Nu schenkt de vrede u wêer haar lieffelyke vruchten,
O lantgenoten; maer gedenkt uw voorig zuchten,
En keert niet van verdriet tot losse dartelheit.
Gods goetheit heeft u weêr met weldaên overladen;
Ontvout nu ook zyn lof; verheugt u in zyn daden,
En heyligt u ten dienst der Oppermajesteit.

Op de kunstryke gedichten, *My toegezonden op de eerstelingen myner* poezye.

DOorluchte geesten, met een hemels ligt beschonken,
Wat zyn uw zangen vol van dichters arrebeid
En wetenschap, die zich al om zoo mild verspreid?
Wat zienwe uw poëzy met heldre stralen pronken?
Hoe tragtge door dat vier myn' kouden geest t'ontvonken?
Die, noch zoo laeg van toon, in schraele digtstof weid,
En, arm van krachten, slegts met lust en vlytigheid
Den zangberg van ter zy kan met zyn oog belonken.
Maer, o geleerde schaer, ik danke u voor de gunst
En yver, dienge toond: kon eertyts door zyn kunst
De Thracische Orfeus boom en dieren tot zig trekken,
Zoo zal uw zangkunst, met een toon, zyn lier ontleent,
Myn geest en zinnen, niet verwilderd nog versteend,
Tot eed'le poëzy en maetgezangen wekken.

Aan Mejuffrou M.W. *toen haar E. en ik samen spaawater dronken.*

VRiendin, die nu al lang met my
Geneigd zyt om voor artseny,
Van Spaas gezonde waterwellen
Te drinken, zeg, wat wekt dien lust?
Wat oogmerk doed ons vrienden rust
En huiszorg aan een zyde stellen?
Is 't uit een dwaze drift geschied,
Om datmen 't lastig woelen vlied,
En haakt na 't stille buitenleven?
Of heeft de zugt tot beter goed,
Het heil van lighaam en gemoed,
De lust tot drinken aangedreven?
'K voeg my dan willig aan uw zy,
Op hoop, of eenmaal ik en gy
Het leven voelden, datwe wagten,
Of eens de ziel, aan 't lighaam vast,
Door zoo veel ramps niet meer belast,
Mogt werken met vernieude kragten

D' Almogende, door wiens bestuur
Aan kruiden, bloemen, lugt en vuur
En onderaardsche watergroeven
Een groote kragt geschonken is,
Tot 's menschdoms heil en lavenis,
Doe ons de vrugt daar van beproeven.
Dog 't water uit de stale myn
Van 't Spaa, hoewel een medicyn,
Bekwaam om 's lighaams kwaal te heelen,
Te temperen 't bedorven bloed,
Zal ons de ruste van 't gemoet,
En 't zielenheil niet mededeelen.
De wateren van Siloâ,
De zagte vloed van Gods genâ,
En Jesus zegenryke gaven,
Door hem zoo ryklyk toegezeid,
Die konnen ons in eeuwigheid,
Alleen in bange dorheid laven.
Og! dat van boven uit Gods troon,
De Geest van zyn verheven Zoon,
Op onze ziel wierd uitgegoten!
Die Geest des zoonschaps, die ons is
Een onderpand der erfenis,
Verzegeld aan Gods gunstgenoten.
Weg dan met 's werelds ydelheid:
Die derwaart heen zyn gangen leid,
Kom' niet tot onze wooning binnen.
Wy zoeken hier geen losse vreugd,
De Vrede Gods, die 't hert verheugd,
Bewaare in Christus ziel en zinnen.
Gods gunst en zegen kroon' dit werk,
Hy make ons vaardig, bly en sterk,
Bevryd van kwynend, lastig klagen,
Om, fris van lighaam en van Geest,
Herstelde kragten aldermeest,
Met liefde en roem hem op te dragen.

Aan myn vriendin, *Mejuffrou* G.R.

VRiendin, nog korts myn reisgenoot',
Aan wie myn byzyn nooit verdroot,
Daar zoo veel blyken van geheugen;
Gy toond een zuivre liefdedrift,
Van 's werelds ydlen zwier geschift.
Wat vriendschap kon myn hart meer buigen?
Zoo bind een vaste en eedle band,
Wanneer me elkander bied de hand,
Om al Jehovaas raad en werken,
Ons klaar ontvoud in 't godlyk boek,
Door een geheiligt onderzoek,
Met lust aandagtig aan te merken.
En om, bestraalt door 't godlyk ligt,
In Jesus heilryk aangezigt
Gods heerlykheid na by t' aanschouwen:
Bekommert, om, nooit traag of stil,
Zyn deugden, wysheid, raad en wil,
Met eerbied, trouwe en lof t' ontvouwen.
Den Vorst, Aartspriester, en Profeet
Te kennen onder 't schaduwkleed;
Jehovaas toeleg in zyn werken,
Zyn roem en 's menschen ydelheid,
In 's zondaars heil ten toon gespreid,
Door al 't profetisch woord t' aanmerken,

Te zien hoe God zyn volk vergaard,
Voor afval, list en trots bewaard,
Al valt d' Aartsvyand fel aan 't razen;
Hoe eens dat woelen moet vergaan,
Als koning Jesus op zal staan,
Om al zyn toeleg te verdwazen;
Hoe 't zalig erfdeel, dat in 't ligt
Der heil'gen deel heeft, staat verpligt
Des konings rykswet fix te leeren;
Zyn kruisdood roemen, als hun lust
En heil, om zoo ten stryd gerust,
Het vleesch en d' afgrond te braveeren;
Gehart in arbeid, moeite en stryd
Door Jesus Geest, die 't voor een tyd
Hier na Gods wysheid nog zal prangen;
Dat eigen roem nog sterkte erkent,
Maar 't stil gebed ten hemel zend,
Om hulp, genade en kragt t' ontfangen.
Dat was ons toeleg, ô Vriendin!
En wensch, elkanders hart en zin
In Jesus liefde en dienst te ontsteken.
Is nu de woonplaats niet gemeen,
Laat wil en wenschen blyven een,
En noit geen liefdewerk ontbreken.
Uw woord en voorbeeld wekk' myn' geest,
Myn liefde en blydschap; aldermeest,
Zooge ooit myn werklust ziet verslappen;
Dring mu dan weêr ter heirbaane in,
En leer my, hoe 'k om Jesus min
Alle arbeid rustig door moet stappen.
Voorzigtig, nedrig, bly en stil,
Zoo Gods aanbiddelyke wil
My roept om lastig werk te dragen.
Ai, sla zoo vry myn gangen gâ,
En trek my, 'k roep u wêer, om na
Het voorgestelde wit te jagen.

Jehova, die zyn raadbesluit
En eed volvoerd, eeuw in eeuw uit,
Wiens liefdegunst ons begenadigt;
Volmaak' 't gelovig werk met magt:
Zyn Geest leide ons van kragt tot kragt,
Tot dat ons 't godlyk beeld verzadigt.

Vaste grond *van ware* vriendschap.

Dle ware vrientschap zoekt, moet wel voor af bedenken,
Of hy vrywillig al haar eisch zal gadeslaan.
Een trage onagtzaamheid kan teedre vrientschap krenken:
Best noit begonnen, als maar half of slegt gedaan.
D' opregte vrientschap word door onderlinge koorden
Gebonden; yder een moet passen op het zyn.
Z' is werkzaam met de daad, en niet alleen met woorden,
Tot blydschap, nut en rust, of anders is 't maar schyn.
Een god verligte ziel schept noit een vast genoegen
In vriendschap, ligt gebout op voordeel, los verstand,
Of eerzugt: haar moet iet bestendigs samenvoegen,
Een heil'ge zugt, om bly, elkander by de hand,
Den koninglyken weg ten hemel, in te trekken,
Eenvoudig werkzaam met een zagten eedlen geest,
Om 't hart tot wysheid, liefde en yver op te wekken,
Voor vrienden druk en schade, als voor haar zelf bevreest.

Dan is 't een dierbaar goed, zoo wenschelyk gevonden,
  Zoo troostlyk voor de ziel, een steun en hartenlust;
Dan staat de vriendschap vast op diamante gronden,
  En stapt maar over in een zaal'ge zielen rust.

Dankbare erkentenis *en wensch aan de* vrienden, Dien het belieft heeft my door hunne welvloeiende en zinryke verssen op te wekken, 1693.

WAarde vrienden, die tot zingen
Zagt en willig u liet dwingen
  Door de vriendschap, dien 't zoo lust,
  Eens te storen trage rust;
Deê myn zwak en minzaam nopen
U zoo bly en vaardig lopen
  Om my in een' zwakken stand
  Fluks te nemen by de hand,
En om meer (kon 't zyn) te geven,
Sterkte, blydschap, liefde en leven,
  Wat ben ik u dan verpligt
  Voor uw zinryk woord en digt?
'T geeft myn geest vermaak en voordeel,
'T is vol wysheid, deugd en oordeel.
  En daar by volmaakt dit al,
  Liefde en vriendschap zonder gal.

Die ik wensch; zoo lang wy leven,
Ryke vrugt voor God mag geven,
  Altyd zuiver, en geschift
  Van alle yd'le en dwaze drift.
Dat de tyd, diewe oit besteden
In eenvoud'ge zoetigheden,
  Noit onagtzaam heenen vloei',
  Maar dat wysheid die besproei';
En daar toe alleen mag strekken,
Om den geest met lust te wekken,
  Tot Jehovaas dienst en eer,
  Als die moede en mat zit neêr.
Maar Gods liefde en wysheid, (boven
Al 't beminnelyk te loven)
  Neem' geheel ons hert en zin,
  Liefde, tyd en kragten in.
Laat ons vlug langs deze trappen,
Steeds den hemel nader stappen,
  En al 't nietig van om hoog
  Zien met een veragtend oog;
Met een ziel, die vol vertrouwen,
Zig verlustigt in 't beschouwen
  Van Gods deugden, wysheid, wil.
  Daar is 't zalig, nimmer stil.
Datwe 't ziel kleed noit bevlekken,
Maar ons zuiver daar mê dekken,
  Opgeschort, de lamp in vlam,
  Of haast onze Bruigom kwam.
Laat ons trou en wakker werken,
Slegte leeren, zwakke sterken,
  En ze bly op 's levens baan
  Nedrig met ons voort doen gaan.
'T zy ons ernstig zielbegeeren,
Dat dog Jesus wil regeeren,
  En zyn ligt, genade en wet,
  Tot aan 't aardryks eindpaal zet,

Dat hy redden wil zyn leden,
En den helvorst heel vertreden,
  Tot dat Zion, dat nu hygt,
  Sterkte en blydschap weder krygt;
Datwe noit ons zelfs behagen,
Maar elkanders lasten dragen.
  Die dan zulk een vriendschap laakt,
  Vrienden, heeftze noit gesmaakt.

Aan Juffrou C.P. *op het gunstig oordeel en versje van mevrou H.v.B.*

  ZOo kend van Brienens liefde my,
  Schoon ik nooit zoo gelukkig zy
Geweest, haar aangezigt 't aanschouwen;
  Haar agting ga dog niet te hoog,
  Zy voege eerst by 't gehoor het oog,
En blyf zoo vry van naberouwen.
  Zoo my haar oog eens by den dag,
  In alles van naby bezag,
Daar vlek en wanstal zig doen merken,
  Dan wierd myn armoê openbaar,
  Myn weinig roem en kragt bleek klaar,
En 't groot gebrek in woord en werken.

'T is waar, Jehovaas liefde en zorg,
Geschonken in ons hooft en borg,
Zyn weldaân, die een zondaar lokken
Tot zyn gemeinschap, liefde en eer,
Als Schepper, Heiland, Opperheer,
Die hebben mynen geest getrokken.
Maar wat is nog een donkerheid
In myn verstand alom verspreid,
Die my verwerd maakt en doed klagen?
Hoe zie ik 't ligt nog van ter zy,
Wat moet ik stryd en dwinglandy
Van zonde en ydelheid verdragen?
Myn werk in Jesus dienst is klein,
En 't hert nog maar ten deele rein,
Myn liefde en yver laauw ontstoken,
De gulde keten, deugd aan deugd
Geschakeld, tot cieraad en vreugd,
Is onvoltooit en half gebroken.
Waar blykt een onvermoeide geest,
Om altyd wakker onbevreest
Gods lof en deugden te verkonden?
Hoe ligt heeft aardsche zorg of lust
Myn blydschap, liefde en zoete rust
Gekrenkt, ja veeltyds schier verslonden?
Wat dwaasheid houd myn ziel nog in,
Die hinderd om met hert en zin
My aan Jehova te gewennen?
Waar ligt ik and'ren heilig voor,
Of strek de traagheid tot een spoor,
Om al Gods wysheid meer te kennen?
Zoo zie, zoo ken ik best my zelf,
Wanneer ik in myn boezem delf,
En oordeel vellen zal naar waarheid;
Wat is dan dog myn werk en roem?
Maar hooi, een haast verlepte bloem,
Een flikring van heel weinig klaarheid.

Ik klaag dog niet, als moedeloos,
   God, die my uit de wereld koos,
Kan me uit zyn volheid mild besproejen;
   Ik rust in 't eeuwig vrêebesluit,
   Maar zie om geest en leven uit,
Om meer naar Jesus beeld te groejen.
   Men zet slechts trou elkander aan,
   Om rustig Sions weg te gaan,
Tot in 't volmaakte, daarwe op hopen:
   Uw leerzugt, Poitevin, wekk' my;
   Van Brienens liefde kome 'er by,
En doe ons samen yvrig lopen.

A. Morians Verjaargedichten.

Aan Mejuffrou A.R.
Op haar E. verjaren, 1672.

EEn grooter geest zing wys en schoon
Uw lof, naar digters maat en toon,
Myn wysheid kan 't zoo hoog niet halen,
Ik moet met wenschen afbetalen.
'k Wensch dan op uw geboortedag,
Dat u noit onheil treffen mag,
En datge nog, tot elks genoegen,
Veel jaren by dit jaar moogt voegen.

'k Wensch, dat gy met myn Heer, uw man,
Die ieders ziekte veeltyds kan
Verlossing of verligting geven,
In vrede en voorspoet lang moogt leven;
Gedurig vergenoegd en bly,
Van twist en tegenheden vry;
Geen nyd op u haar tanden wette,
Dat ondier noit uw naam besmette.
Uw deugd groeje ook gedurig aan;
Die heldenheirbaan in te slaan
Zy steeds uw werk, tot dat uw leven,
Aan God alleen ten prys gegeven,
Een einde neem: dan worde uw ziel,
Die haaren Schepper best beviel,
Verzaad met d' ongestoorde vreugde,
Die hier noit menschenhert verheugde.

Zegenwensch *aan* L.M. op haar verjaren, *Den* 27*sten* *van Sprokkelmaand*, 1672.

KAn ik nu maar een maatgezang opdeunen,
Al is het slecht, en van poëtisch licht
En glans ontbloot, ik zal 't my weinig kreunen;
'K vernoeg my als, ik maar voldoe myn plicht.

Myn plicht was 't, die myn loomen geest ontwaakte,
O Zuster! toen my uw geboortuur bly
Te voren quam, en deze dag genaekte,
Die weêr vernieut uw vrolyk jaargety.
Geen lofdicht wort van my u opgedragen,
Dat is geen werk van myn genegentheyd;
Gy schiept ook noit in vleiery behagen,
Maar achtze voor onduldbaere ydelheid.
Myn zegenwensch gevalle uw zedige ooren,
O ware beelt van onzer oud'ren deugt,
En van hun kroost onze oudste en eerstgeboren;
Die ons met lust een voorbeelt, steun, en vreugt
Verstrekt; en mag myn wensch u overkomen,
Zoo blyftge vry van tegenspoet en druk,
Zoo worde ramp en onheil weggenomen,
En al wat meer kan hindren uw geluk.
'K Wensch, dat een vloet van onuitputbre weelde
U toevloeie uyt des hemels milden schoot,
Dat gy geniet, wat zich oit hart verbeelde,
Of wat oit mensch van 's Heeren gunst genoot.
'K wensch, dat uw deugd met glinsterende stralen
Voor ieders oog tot voordeel lichten mag,
En dat de zon nog zeswerf twalefmalen
Uw hooft beschyne op uw' geboortedag.
Tot blydschap van uw' echtgenoot, myn Broeder,
En eere van uw aangename kroost.
Dat volge steeds het voetspoor van de moeder;
En worde u zoo tot zegen, vreugd en troost.
'K wensch, dat noit twist uw zuivere eendragt schende,
Maar dat gy lang in vreugd en vrede saam
Moogt leven, en uw voorspoed noit volende.
Geen lastertong braek op uw' goeden naam
Haar zwadder uit. d' alvoênde Heer hier boven
Bestraale u door zyn lieflyk aangezicht,
Met eenen glans, die nimmer zal verdoven,
Waar voor alle aerdsche en yd'le luister zwicht.

Tot dat uw ziel ver' boven d' aardsche zaken,
Verheven, en ontsteken door de vlam
Des heiligdoms, in 't eeuwig licht zal naken
Tot God, van wien zy eerst haar oorspronk nam.
Die zuivre bron des levens schenk het leven
Aan mynen wensch, op dat die niet versterf;
Maar datge uw ziel met my aan God moogt geven,
En ik met u het eeuwig heil verwerf.

Zang *ter verjaringe van* E.M. *Den* 25*. van Grasmaent*, 1673.

MYn dichtkunst, schier aan 't zwygen,
Poogt (hoe vermoeit) den zangberg op te stygen
Op uw verjaargety,
O Zuster: wyl voorlêen beloften my
Tot zang en dichten dwingen,
Schoon ons de tyt meer zuchten leert, als zingen,
Zoo lang ons lantschap klaegt
Van oorlogsramp, die boer en burger plaagt.
Elizabet, myn zuster,
Wat vierdenwe uw' geboortedag geruster
En vrolyker voorheen,
Toen ons zoo bly de lentezon bescheen
In Zallants ope luchten,

Een Paradys van boom- en akkervruchten,
   Daar linde en popelboom
Zich spieglen in den Vecht- of Ysselstroom,
   Ons zoet verblyf voor dezen.
Men had toen noch geen Franschen wolf te vrezen,
   Maar zat gerust en vry
Aan strant en duin: de vette landery
   Vernoegde 't oog en zinnen
Van al die 't lant en buitenleven minnen.
   Toen zongmen, bly te moê,
De Godtheit lof en vreugdegalmen toe,
   En was van voorspoet dronken,
Ons zoo veel jaar van Godts genâ geschonken:
   Daar wy in onzen tuin
(Nu laas! verwoest, en niet als struik en puin)
   In groente en schaâuw gezeten,
De dwaze vreugt en grootscheit te vergeten
   Ons hadden aangewent,
Als d' uchtent zon in d' aangename lent
   Ons eerst haar glans vertoonde,
En 't aardryk met een gouden sluier kroonde.
   Hoe dik ontschuilde ik toen
Den nyt, in dit vermaaklyk jaarsaizoen!
   'K liet Hollants grootsche steden
En pracht, voor 't lant, en zyn eenvoudigheden.
   'K waardeerde een kleinen tuin
Meer als een huis, gebout van graeu arduin,
   Uit Bentmer gront gehouwen,
Of 't beeldewerk der Heeregrachts gebouwen.
   Toen groette ik u dees' dag,
Uw' jaardag, met een zegenwensch en lach,
   En quam u bly vercieren
('t Saizoen schonk my geen roos noch anjelieren)
   Slechts met een lenteblom
En tyloos, u meer waart en wellekom,
   Van myne hant gegeven,

Als veel getooi, van zyde en gout geweven.
Nu is die tyd voorby,
De Vryheit weg, de Munstersche harpy,
Haar roofspelonke ontvlogen,
Heeft in ons lant een zwadder uitgespogen
Van onverdraagbren stank.
Nu zwygt de fluit, en 't blyde veltgezang
Der zomersche schalmeien
Van herders, die hun vee naar huis geleyen.
Nu zitmen droef van geest
Voor 't ongedierte, en Fransch gebroet bevreest,
Die dat gedrocht verzellen,
Om 't Yssellant in vier en bloet te stellen.
En wy in andre lucht
Aan d' Ystroom dat gewelt met zorg ontvlucht,
Gevoelen noch de smarte,
Die ons gewest en vrienden treft aan 't harte,
Ruim vyf paer maanden lang.
Dat doet ons nu, gedicht en jaargezang
Op droever toonen zingen.
't Beschouwen van deeze aardsche wisselingen,
O Zuster, leere u nu,
Van dwaze hoop, en yd'le zorgen schuw,
Geluk en tegenheden
In 't aanzicht zien, en onder voeten treden.
Het overzaligh lot,
Alle eeuwen door ten loon belooft van Godt,
Aan die zyn heil beminnen,
En op hem zien, vervulle uw hert en zinnen
Met een begeerte en lust,
Op d' aarde noit verzaad noch uitgebluscht.
Dit 's 't wit van myn gezangen.
Verkrygtge zoo myn wensch en uw verlangen,
Zoo gaat uw jaargety,
Schoon zonder vreugt, niet vruchteloos voorby.

Ter verjaring *van Mejuffrou* M.D.S.
Den 2^{den} van Lentemaand, 1693.

'**K** Laat andere u op dezen dag beschenken
Met bloem en zyde, of wat tot cieraad strekt.
Myn Geest, zoo dof en treurig, opgewekt,
Weet nu niet fraais en geestigs te bedenken.
Ook is myn vreugd en digtlust schier vergaan,
Door oorlogslot en rampen, die ons dringen;
'K ben onbekwaam naar waarde uw lof te zingen;
En hef dan liefst myn toon met wenschen aan.
'K zal ook op uw' geboortedag vergeten
De vleiery, met al haar ydelheid.
Uw schone geest in hoger stoffen weid,
Niet meer zoo laag in d' aardschen slyk gezeeten.
Hoor dan myn wensch, o brave Margariet,
Gevalt het u, en leen uw gunstige ooren,
Dees dag moet van geen droeve rampspoed horen;
Dees vreugd zy nooit doormengeld met verdriet.
'K wensch, dat gy wort uit 's hemels schoot beschonken
Met eenen stroom van zegen en geluk
Dat u nooit ziekte en kwynend onheil drukk',
En dat uw staat in voorspoed zy doordronken.
'K wensch, dat dees dag nog dikmaals wederkeer',

En u ontmoete in nieuwen glans en luister,
Geen donk're wolk uw vrolyk ligt verduister',
   Geen bitse nyd nog oorlogsramp u deer'.
Uw jaardag zy veel blyder en geruster
   De naaste reis, en zie ons Neêrland vry
   Van Fransch geweld, en vreemde dwinglandy,
'K wensch, dat uw deugd aan broeders en aan zuster
   Een voorbeeld strekke, o vaders oudste kroost,
En datme u nog na vele zonnekringen,
Op dezen dag een jaardigt toe mag zingen,
   Uw braaf geslagt tot glory, vreugd en troost.
Tot datge eenmaal, in 't heir der zaal'ge zielen
   Gewasschen in de zuivre levensbron,
   Verligt van d' ongeschape hemelzon,
Voor Jesus troon hier boven nêer zult knielen,
   Om eeuwig met een onvermoeide stem
   Te zingen, in de rang der Cherubynen,
Die hemeltoon, daar d' and're voor verdwynen,
   In 't heilryk onbevlekt Jeruzalem:
Daar 't oorlogsdier zyn tanden nooit zal wetten,
   Nog woeden tegen Salems burgery,
   Daar d' eeuwigheid, van 't wisselbare vry,
Geen jaargety zyn merkpaal meer zal zetten.
   Zoo eindige ik myn wensch en jaargedigt,
O Margareet, kom dog myn laage toonen,
Door uw verstand en gunstig hert verschonen,
   'K heb maar beoogd opregte liefde en pligt.

Verjaring, aan Juffrou S.A.B. *den* 28. *van Sprockelmaand*, 1674.

BEvallige Auxbrebis, ô vriendelijke Sare,
Die heden driemaal vyf en vier paar jaren sluit:
Vergun my, dat ik u gemeenzaam, bly verjare,
En met een vriendlyk hart myn zegenwenschen uitt'.
Myn hartenwensch verstrekme een bindsel van laurieren,
Ontfangze, in steê van gout, met bloemen geschakeert:
Uw geest en zoeten aard kan u veel schoner cieren,
Die zyn een tooisel, dat al 't ander ver braveert.
Uw brave ziel versmaad den zwier en ydlen luister,
Begaaft met kruisgeloof en deugt, het schoonste schoon.
Dit hemelsch licht schynt al, wat aartsch is, doof en duister,
En kroont het hooft met een onwelkbre lauwerkroon.
O Sara, die al lang met yver poogt te houden
Het zalig spoor van uw doorluchte naamgenoot',
Gods wysheyt stiere u gang: laat noit dat vier verkouden,
Maar kweek de gaven, u uit 's hemels ryken schoot
Geschonken. Godts genâ kroon dezen dag met zegen
En geeve u al wat best, wat goet, en wenschlyk is:
Hy storte uyt zynen troon op u een milden regen
Van waer en duurzaam goet: geen nare droefenis
Bevange uw ziel; en mag myn wensch zyn oogwit treffen,
Dan keert uw jaargety gerust noch menigmaal;

Zoo zultge in glory 't hooft verre boven and're heffen,
   En lichten elk ten dienst, met een doorluchte straal
Van deught, tot dat uw ziel, gedragen op de vlerken
   Van haar geloof, verschynt by 't aldoorstralend licht;
Om Godt niet meer (als hier) te kennen uit zyn werken,
   Maar zien, gelyk hy is, in 't heilryk aangezicht.
Ga my maar rustig voor, treê aan met wisse gangen,
   Trek and're met u op die koninklyke baan.
Den hemel gun u myn verjaarwensch en verlangen:
   Zoo wil ik op dien voet wel meê ten reie gaan.

Verjaring, aan Juffrou M.W. *den* 22. *van Lentemaand*, 1681.

IK voel myn lust op dezen dag ontwaken:
   Uw jaargety verschaft my rymens stof,
Niet om verwaand het dwaze wit te raken
   Van eigen roem, in 't melden van uw lof.
De vleitaal moet een edel hart verveelen:
   Het walgt 'er van, al luidze nog zoo schoon.
Een vriendengroet kan beest uw zinnen streelen,
   Myn zegenwensch verbluft dien yd'len toon.
D' Almogende neeme u in zyne hoede,

En kroon' dees' dag veel jaren agter een,
Uw huis, uw kroost, uw egtgenoot ten goede,
Tot vriendenlust en voordeel van 't gemeen.
God storte op u zyn onwaardeerbre schatten,
En ciere uw' geest met liefde, sterkte en ligt,
Zoo veel als hier een sterveling kan vatten:
Hy toone u steeds zyn lieflyk aangezigt;
En wat uw ziel nog wenschelyks kan denken,
Een vrolyk hart en welvernoegden geest.
Geen kwynendt kwaadt nog koortsvuur moete u krenken;
Uw deugd zy ons een voorbeeld, allermeest
Aan my; die 't heugd, hoe dik en menigwerven
Ik aan u zy, met niemand veel verzeld,
In d' ugtentstond of 's avonds plag te zwerven
Langs boom en beek, of grasryk klaverveld.
Wat kon my toen de vriendschap niet vermaken,
Toen 't Spaasche vogt, gebruikt voor medicyn,
Ons deê al wat begeerlyk is verzaken,
Een waterteug versmadde puik van wyn.
Al moetmen nu langs schaduwryke straten,
Met zulk een drift niet zweeven op en neêr,
De wandellust heeft my nog niet verlaten:
Behaagd het u, Vriendin, ik volg u weer.
Tot dat wy eens, verlost van 't lastig woelen,
Na boven gaan by 't ongeschapen ligt,
Daar niemant last nog hartenwee zal voelen,
Vervrolykt door Gods vriendlyk aangezigt.
Ik zal hier meê dees regelen besluiten,
Maria, neemze in regte vrientschap aan.
Myn hert most zig in zegenwenschen uiten:
'T is beeter slegt, als niet met al gedaan.

Ter verjaringe *van* M.H.
den 14^{den} van Loumaand, 1683.

DE tyd ontbreektme, lieve Nigt,
Om met een cierlyk jaargedigt
U op uw jaargety t' ontmoeten,
Of met gebloemte en strik te groeten.
Dat past uw jonge speelnoods eer:
Een Moeis genegentheid trekt meer
U met verstand en deugd te cieren,
(Waar 't mooglyk) als met veel laurieren.
O oudste nigt, ons alle waard,
Op tweemaal zeeven nu verjaard,
Het word regt tyd de kindsche driften
Van al uw handel af te schriften.
Dat toondge al dikmaal, als uw lust
Niet meer in yd'le dingen rust,
Maar strek zig uit naar beeter zaken,
Die God en 't zaligst einde raken.
Vaar voort, groei in verstand en deugd,
Tot vrienden nut en 's naasten vreugd,
Tot steun van Vader en van Moeder,
En lof van Zusters en van Broeder.
Uw stille geest en zagten aard

Zy met een heilig vuur gepaard,
Om onvermoeid langs al de trappen
Der Bybelkennis op te stappen.
Voeg by dien glans een minzaamheid
En heusheid, die zig mild verspreid,
En uitblinkt in gelaat en reden,
Zoo wordge regt voltooid in zeden.
Dan ziet uw brave Moeder, hoe
Haar oudste dogter, bly te moê,
Haar voetspoor volgd, en haar zal kroonen,
Om al haar liefde en zorg te loonen.
'K wensch, dat uw jaardag dikmaal keer',
Gewenst en vrolyk, van den Heer
Beschonken met zoo milden zegen,
Als ooit Gods gunstgenoten kreegen.
Nu, Margareta Nigt: ik sluit
Myn zang en zegenwensch heeft uit,
Maar niet myn liefde: die zal blyven:
Uw jaardag deedme in haast iet schryven.

Zang en Zegenwensch *ter verjaringe van* A.M. den 14. van Sprokkelmaand, 1693.

Uw Jaardag noopt myn' geest tot zingen,
O Broeder, schoon hy, schor en flaau,
Zig porren liet, en vriendlyk dwingen,

Haar zanglust word ligt moede en laau.
Gy wagt niet, dat ik 't oor zal streelen
Met dwaas gevlei, of digters zwier,
Die 't slegte en domme hert maar steelen;
Ik min een schoner hemels vier,
Dat, eens ontvonkt, zyn warmte en stralen
Verspreid, en voedsel voor zyn vlam
Van 't ongeschapen ligt komt halen,
Uit God, daar 't eerst zyn oorsprong nam.
Zoo maar die goddelyke vonken
Van kennis, yver, liefde en lof
In onze ziel met luister blonken,
Wat vondmen rust en roemens stof?
Dan zagenwe als een damp verdwynen
'T verdorven vuil en d' ydelheid,
Dan zou die glans voor and'ren schynen,
Op 't pad dat regt ten leven leid.
Wie leeft 'er, die niet zegt te zoeken
Een hoogste goed, en zielen rust?
Maar laas in wat verdwaalde hoeken
Verliest de mensch zig zelf, wiens lust
En ernstig oogwit elders heenen,
Als regt tot God in Christus leid?
Wat is zyn zon haast uitgeschenen?
Zyn arbeid weg in ydelheid?
Die wys is, wil geen goud uitgeven,
Nog werk verspillen voor een niet.
Hy mind, van ed'ler geest gedreven,
Een goed, dat 's werelds oog niet ziet;
Een goed zoo schoon en waard te minnen,
Dat zyn bezitters 't leven geeft:
Gelukkig, daar die wysheid binnen
De ziel haar rust en woonplaats heeft.
Zy red den mensch, zoo diep gezonken
In 's afgronts diepen jammerpoel.
Dat eens haar stralen kragtig blonken

In 't zielen oog, wat zou 't gewoel
Der losse wereld haast verdwynen?
Geen ligt stemd met de duisternis.
Daar Jesus liefde en kennis schynen,
Vlied al wat dwaas en schaad'lyk is.
Myn geest verrukt, en weggedreven
Door 't klaar bespieglen van dat schoon,
Wykt van haar' zang, eerst opgeheven,
'K hervat dan weer myn stoffe en toon.
O Broeder, dienwe bly begroeten,
Wat is uw liefde, uw vreedzame aard,
Dienwe altyd trou in u ontmoeten,
Ons nut, beminnelyk en waard?
De liefdeband, by ons gebonden,
En (Gode lof) zoo vry van dwang,
Den nyt ten trots, blyft ongeschonden,
En vreedzaam zoo veel jaren lang.
U blyde jaardag, nu gesloten
Op vyfmaal tien, eischt roem en lof,
Ten dankbren boezem uitgegoten;
En geeft ons vreugde en wenschens stof.
Mag u myn hertenwensch gebeuren,
Een ryke heilschat vloeie neêr;
Geen smertend onheil doe u treuren:
Gods gunst, zoo dik uw jaardag keêr',
Beschyne u met zyn liefdestralen,
Hy doe zyn' geest, genade en ligt,
In u uit zyne volheid dalen;
Jehovaas zorg en aangezigt
Zy altyd over u ten goede,
Zyn zegen kroone uw handen werk,
Hy doe u rusten in zyn hoede,
En make u wakker, bly en sterk.
God wil uw levens reep nog rekken,
Zoo 't stemd met zyn alwyzen raad;
Om dan uw ziel tot hem te trekken,
Daar 't vol oneindig heil verzaad.

Aan L.M. Op haar E. verjaren *den* 7. *van Lentemaand*, 1694.

VErwagt geen bly gezang, ô Zuster,
Al pord uw jaardag my tot lof;
Myn geest, in 't lighaam zwak en dof,
Werkte eertyds blyder en geruster.
De naauwe band, die deze twee
Door godlyke almagt heeft verbonden,
Blyft naar Gods wysheid ongeschonden,
En d' een sleept dikmaals d' ander meê.
Wat is 't een onbegryplyk wonder,
Een geest, aan levend stof gepaard,
Twee wezens, ongelyk van aard,
Zoo t' zaam gestrengeld, datze zonder
Elkanders hulp geen wakker werk
Voltoojen, schoonze al stotend drukken,
En d' een voor d' ander eens moet bukken?
Dog 't lighaam is den geest te sterk:
Die arbeid dat geweld t' ontspringen,
Nu bly, dan droever, tot Gods raad
Dien los maakt, en in beter staat
Een vry triomflied op doed zingen.
Zoo vloeid ons levensstroom voorby,

Door meen'ge stormbrug aangedreven.
Wy spoeden naar een hemelsch leven,
  Daar zonnekring nog jaargety
Meer zyn, maar met de tyd verslonden,
  Om in een zalige eeuwigheid,
  Voor 's werelds grond ons toebereid,
Gods lof met blydschap te verkonden.
  Nu heb ik slegts een liefdewensch,
Myn waarde Zus, u toe te voegen.
Gods gunst verleene u al 't genoegen,
  Waar meê zyn liefde ooit sterflyk mensch
Uit zyne volheid heeft bejegend:
  Hy geef (kan 't zyn) dat u dees dag
  Veel jaren bly ontmoeten mag,
Bevryd van ramp, en ryk gezegend.
  Hy schenk u 't regte wysheids oog,
Een sterken geest, die d' aardsche zaken
Niet waard agt datze 't herte raken,
  Uw ziel verheff' zig vlug om hoog,
En wandele in een stil vertrouwen
  Door alle wisselvalligheên.
  Dan zietge, als die zyn doorgetrêen,
't Geloof veranderd in aanschouwen.
  Gods milde goedheid zy gelooft,
Die u met ryke zegeningen,
Nu vier en vyftig zonneringen
  Bedaaud heeft, en gekroond uw hooft.
Noit moet dat lieflyk ligt verdwynen,
  Blyft lang voor veele een hulp en stut,
  Tot vriend en maagschaps vreugd en nut,
Zoo lang uw levenszon zal schynen.
  Myn liefde en zwakke lust verschoon
Dit vers, zoo treurig aangeheven:
Wie schaars is kan niet ryklyk geven.
  Wat roeste snaar slaat heldren toon?

Kinderverjaring voor myn neefje, R.V.S.
Doe hy, den 16. / 26. *sten van Lentemaand* 1695. *een jaar ouwd wierd.*

MYn lieve, zoete, kleine wigt,
Wat kan uw vriendlyk aangezigt
En lagchend bekje niet vermaken?
Gy spild uw lonkjes bly en mild;
'T is, of gy daar meê zeggen wild;
'K ben onbequaam tot hoger zaken.
Onnosel schaapje, wel is 't waar.
Men eischt ook van de kinderschaar
Geen werk van ryper kragt en oordeel,
Een lonk, een sprong, een domme taal,
Gaat door voor minnelyk onthaal;
En tydverlies heet dikmaals voordeel.
'T is waar, dat die regt wys verkiest,
Geen arbeid, zorg nog tyd verliest
In u en uws gelyk te kweeken,
Om datme 'er ziet een levend beeld,
Waar in verstand en reden speeld,
Ook eerje 't uitten kond door spreken.
Voor al zoo 't heerlyk oogemerk

En wensch verzeld het moeilyk werk
Van têere spruitjes op te passen;
Niet datter zy een mensch te meer,
Maar dat een schepsel tot Gods eer,
En naar zyn beeld in deugd mag wassen.
Myn lieve lam, nu weetmen niet,
Hoe vlug en minzaam datme u ziet,
Watje in den opgroei zult doen blyken;
'K Wensch, dat u Jesus gunst bedekk',
Van zonde en snood verderf aftrekk',
En met zyn zegen wil verryken.
Om, als uw jaren wassen aan,
Het ware wysheids pad te gaan,
Daar Gods geplante spruiten bloejen;
Datje uit een dankbaar bly gemoed,
Der ouwdren liefde en zorg vergoed,
Zooje in de wereld op zult groejen.
'K wensch u van rykdom, eer en staat
Een eerlyk deel en nette maat,
Gepast naar 't godlyk welbehagen;
'K wensch u een wakker braaf vernuft,
Dat voor geen moeite of arbeid suft,
Een zagten geest, die last kan dragen.
En, zoo God naar zyn wyzen raad,
Afknipt uw jonge levens draad,
Wat zulje al zorg en ramp ontspringen?
Dan trekt u Jesus vroeg tot hem,
Om eeuwig met een blyde stem,
Gods lof in heerlykheid te zingen.
Maar, zoete Neefje, schynt dit wel
Geen ydelwerk, of kinderspel,
Een jarig kind dus aan te spreeken?
Dog wyzer gaan my daar in voor,
Myn digtstof houd maar 't zelve spoor;
Ik vond myn liefde en lust ontsteeken.
't Geen ik u nu niet leeren kan,

Dat mag uw waarde moeder dan
Bewaren, en eens overleggen,
(Uw kennis groeid, de tyd loopt snel)
Dat zy 't voorleden u vertell'.
Dan zalze 't u wel troulyk zeggen.
'K wensch, dat zy wys en moedig leeft,
Om 't lieve kroost, dat God haar geeft,
In deugd en godsvrugt op te voeden.
't Zy haar tot blydschap, steun en kroon,
En 's Heeren gunst schenk haar een loon,
Die smert en arbeid zal vergoeden.

Dankbaarheid *aan de* vrienden, Die de beleeftheid gehad hebben my te verjaren den 2^{den} van Somermaand, 1695.

HOe dank ik best uw vlyt, die, minzaam aangedreven,
Uw liefde en vriendschap toonde op myn geboortedag,
Daar wenschen, gaven, rym en wat beleefdheid plag
Te schenken, my zoo mild en vriendlyk wierd gegeeven?

De bloem en lover wees het korte en brooze leven
Al speelend aan; en wat het oog meer cierlyk zag,
Bedekte een ernstig beeld, geschenk en blyde lag,
Met statig wenschen, leerd den geest wat hoger zweeven.

De vreugd en toestel, juist op 't jaareind wyzen aan,
Dat onze jaren droef en ydel heenen gaan,
En 's Christens vrolyk lot hem wagt op 't eind der dagen.

Ik dank u w gunst, en wensch, dat ons Gods wysheid leer
Alle arbeid, lust en tyd zoo schikken tot zyn eer,
Dat we ons, gerust en bly, 't verjaren nooit beklagen.

Zegenwensch *aan Mejuffrou* M.N. op haar Ed. verjaren, *Den* 29*sten van Loumaand*, 1696.

HAd lust de wakkerheid ter hand,
En kon de liefde door haar' band
Aan onzen geest bekwaamheid geeven,
Ik zong op uw verjaargety
Een digt en wensch, heel schoon en bly,
Door regte vriendschap aangedreven.

Nu wil myn digtkunst niet aan 't gaan;
De vriendschap pord my egter aan,
Om maar een heilwensch op te dragen,
By ons heeft roem en vleien uit.
Een eed'le ziel word meest gestuit
Daar 't 't dwaze hert zig kan behagen.
Vriendin, die dezen dag verjaard,
Door 's Heeren gunst zoo trou bewaard,
En uit zyn volheid zyt gezegend,
Met zoo veel gaven mild verblyd,
Myn wensch is, dat u deze tyd
Nog lang in welstand bly bejegend.
Gods liefde en trouwe voorzorg blonk
In 't geen hy u tot hier toe schonk:
Hy wil 't voorleden gunstig kroonen,
Voltoojen 't reets begonnen werk;
Hy maake u wakker, bly en sterk,
Tot nut van dogter en van zoonen,
'K wensch, datze u zyn tot vreugd en eer,
Gevormd naar uw begeerte en leer,
En volgen moeders deftig voorbeeld,
'K wensch u een wys kloekmoedig hert,
Dat door geen schyn geblindhokt word,
Wat ook de wereld praat en oordeeld.
Gods heil en zieldoorstralend ligt,
Daar schrik en duisternis voor zwigt,
Schiete in uw' geest zyn heldre vonken;
Hy geve u altyd roemens stof,
Een ziel, die, vaardig tot zyn lof,
Berust in 't erfgoed, haar geschonken.
'K wensch dat uw voorspoeds dageraat
Tot aan den vollen middag gaat,
Door zwarte wolken nooit bestreden;
Of, zoo Gods wys en goed beleid
Ook moeite en arbeid heeft bereid,
Hy maak' de wisselvalligheden

Tot stappen naar uw eeuwig goed.
Kan 't zyn, hy maake al 't bitter zoet,
En doe u stil in 't onweêr rusten,
Tot Jesus eens uw zalig deel,
Hier onvolkomen, maakt geheel.
Dan kan de ziel niet beters lusten.

Verschoon hier wanstal, slegt en onordentlyk digt.
'Is wel gedwongen werk, maar vrye liefde en pligt.

Aan L.M. op haar Ed. verjaren, *Den 7^den van Lentemaand*, 1696.

MYn zuster, zie een jaar u weder snel ontgleden.
Zoo volgd al ylend t' een het ander jaargety;
De tyd is klein gesplitst, en blyft ons weinig by:
Dat zyn zal, is nog niet, en weg is al 't voorleden.

Gelukkig, alsmen wys gebruikt het vloeiend heden,
En maakt van tyds geweld zyn geest en liefde vry,
Gebouwd op vaster grond, vernoegd, gesterkt en bly,
Niet veel door losse hoop, nog yd'le zorg bestreden.

Ik groete u vrolyk, met een wensch, dat deze dag,
U nog veel jaren, met meer zegens, alsze ooit plag,
Ontmoete; en steeds uw ziel gerust in God mag vinden.

Zag myn genegen hert zyn bede en wensch voldaan,
Gods gunst bewaarde uw ligt voor wolk of ondergaan,
Tot dat het eeuwig heil 't verjaren zal verslinden.

Aan myn Zuster.

ELIZABET, die hier *Elëa* heet,
't Behage u naar myn maatgezang te hooren;
De veldlier streelde altyd uw geest en ooren.
Gevalt u dit, de vlyt is wel besteed.
Myn veld nimf, eens geraakt aan 't lugtig zingen,
Kon nu zoo kort haar gorgel niet bedwingen.

Veldgezang *op 't verjaren van* E.M. *Den* 25 *van Grasmaand*, 1696.

A*Reta vind in 't veld haar speelnood Asthenea.*
Zy spreektze leerzaam aan, en pryst een wakkre vlyt;
Dit stemd haar toe, en meld 't verjaren van Elea.
Zoo slytenze in gesprek den vroegen morgentyd.

Arëta.

HOe Asthenëa? 't schynt gy wilt de zon verrasschen,
Wat doed u in den daauw zoo vroeg uw voeten wasschen?
't Is nog geen melktyd, want het vee is nog in rust,
't Gevogeld tjilpt nog naauw: wat yver wekt dien lust?
Is 't, op dat, eerst ontwaakt, uw ziel Gods goedheid pryze?
En met het morgenligt naar 't eeuwig ligt opryze?
Om ongesteurd voor hem de deuren van uw hert
t' Ontsluiten, eer 't gewoel nog ingelaten werd?
En om in eenzaamheid, dog naast aan God verbonden,
In 's schepsels schoonheid 's makers wysheid te doorgronden?
En door al 't zigtbaar, dat nooit geest verzaden kon,
Met wakkre lust en ernst te stygen naar de bron
Van heil en leven, die ons eeuwig kan verkwikken?
Die algenoegzame om te breken al de strikken
Van zielverderf en ramp, en om een zaligheid
Te schenken, uit genade en tot zyn roem bereid.
Daarom ook waard gekend, gezogt, geliefd, geprezen,
Als 't eenig, eeuwig, goed en algenoegzaam wezen,
Dat aan den zondaar al zyn schatten open steld,
Zoo veel 'er Jesus roept en by zyn schapen teld.
't Was nu myn oogmerk ook, uit bomen, beeken, velden,
Al zinnebeelden, die een hoger wysheid melden,
Door 't vast bespieglen en eerbiedig overleg,
Te vordren in 't begrip van Gods volmaakten weg.
Waar datmen d' oogen slaat, om laag, ter zy, naar boven,
Godvrugtige aandagt vind daar stof Gods werk te loven,
Het lugtig stargewelf, en 't groene veld tapyt,
Zoo cierlyk geschakeerd, vertoont zig schoon en wyt
Voor 't onverzaadlyk oog, dat aangenaam gaat weien;
De steile heuvel geeft een schaduw aan valleien.
Daar ruist de waterval, en vormd een kleine beek,
Die door de zonglans eerst een zilvren kleed geleek,

Dat, omgewonden, zagt komt rollen naar beneden.
't Viel lang al 't schoon dat hier onze oogen zien t' ontleden.
Best zygt de ziel, verrukt en bly, ootmoedig neêr,
En roept, hoe schoon, hoe groot zyn al uw werken, Heer!
Nu vuld uw majesteit en goedheid alle landen:
Gy doed ons juichen over 't maaksel van uw handen,
Daar zienwe uw wysheid, trouwe en goddelyke kragt;
Die uit een niet dit schoon heelal heeft voort gebragt,
Om tot een schouwplaats van uw deugden te verstrekken,
En daar uw heerlykheid, uw raad en wil t' ontdekken
Aan 't reedlyk schepsel, dat gy vormde tot uw lof.
Wat geeft ons uw genade en liefde al roemens stof!
Die ons, van 't regt ontbloot, en door den vloek verschrokken,
Door 't eeuwig vrêeverbond weêr hebt tot u getrokken,
En schenkt ons 't regt tot al uw rykdom in ons hooft,
Daar gy de volheid van in eeuwigheid belooft.
O Asthenëe, hoe schoon zyn dees bespiegelingen!
Hoe zoet is 't elker uur Jehova lof te zingen!
Al wat zig aan 't verstand of zinnen schoon opdoed,
Tot God te brengen, met een dankbaar wys gemoed.
De stilte en ruime lugt zyn hier toe 't aangenaamste,
Ook vind ons 't morgenligt gemeenlyk wel 't bekwaamste;
Als 't lighaam met den geest, door rust en slaap verkwikt,
Nog niet in aardsch gewoel of huiszorg zyn verstrikt.

Asthenéa.
Aréta, 'k ben verblyd uw deugdlyk woord te hooren.
Wat gaat 'er onbedagt een schonen tyd verlooren!
Geen wonder, datmen schaars van vreugd en wysheid leeft,
Daarme op Gods wysheid, liefde en werk geen agting geeft.
't Is waar, ook 't alderbeste en zoetste van ons leven,
Kan ons de naarstigheid in vroegen morgen geven,
't Was daarom mee al jong myn sterkte drift en lust

Om 's nagts of 's morgens vroeg te breeken slaap en rust,
En dan aan 't wand'len, daar geen oog my kon bespieden,
Door daauw en nagtlugt, schoon 't my wyzer vaak ontrieden
Als ongezond, nog wiert de weetlust niet gestuit.
Wat heb ik dikmaal stil in 't veld myn hert geuit!
Nu dwingtme d' onlust wel om langer 't huis te blyven;
Ook kan ik naar myn zin niet half genoeg bedryven
Van tuin of boter werk, en al den and'ren last
Die 't huiswerk meê brengt, zoo heeft zwakheid my verrast.
Wat was't nog, deê de geest zyn werk maar ongeschonden
Dog 'k zie wel, wakker vuur en blydschap zyn gebonden:
't Is als wat wonders, zooze eens raken uit den band,
Juist dreefme nu dit werk zoo vroeg, om hier op 't land
Wat kruid en bloemen van de schoonste soort te plukken.
Dat dêe my, vroeg ontwaakt, met spoed ten huize uit rukken,
Eer 't vee ter kooje uit, en de stulp in roer geraakt,
En elk zig tot het werk en landbouw vaardig maakt.
'k Vlegt hier een bloemkrans, om Elaas hooft te cieren,
Dit is een dag, dien ik met blydschap zoek te vieren:
Ai hoor! Areta, 'k zal 't u zeggen, deezen dag
Verjaard Elea, die 'k wel eer een bloemtuil plag
Met zang en wenschen ter verjaringe op te dragen.
Zy schiep in 't veld lied al voor lang een groot behagen,
Haar liefde en zorg zyn my die moeite dubbel waard;
'k Beminze, als Zuster, maar haar trouwe opregten aard
Verbindme op 't naauwst: mogt ik wat schoons en beters geeven!
Dog 'k ben in aardigheid en zangkunst onbedreven;
'k Heb in Arkadie of Sicilje nooit verkeerd,
Maar schand're Amintas had haar' veldzwier hups geleerd.
Die kon te wonder net haar geestigheid afmalen,
En hoeze in zang en spel alom wist prys te halen.

Hy was met ons van 't zelf geweste, daar de Vegt
By Mastebroek zyn stroom aan 't Zwarte water hegt.
Wy woonden lang gerust aan d' oevers van die stroomen,
Daar room en koren vloeid, daar wilge- en lindeboomen
En hooge populier zig spieglen in de vlied.
Hy hielpme d' eerste maal aan 't zingen, met een lied,
Dat herder Maro ('k meen zo heet hy) hem eerst leerde:
'k Gedenk met lust, hoe zoet en vry men daar verkeerde,
By Philadelpha onze Zuster, die gy kend,
Wiens kroost met haar zoo diep staat in ons hart geprent.

Areta.
Zou 'k Philadelpha, die getrouwe Zus, niet kennen?
'k Zogt my al lang aan haar gezelschap te gewennen,
Zy is Timotheaas en Agathus waar beeld,
Uw ouwders, daar haar deugd en goeden aard in speeld.

Asthenëa.
Dat 's waar; ook kon nooit twist of nyd onze eendragt krenken.
Dat lieve leven geeft een aangenaam herdenken;
En onze Elëa was altyd vernoegd en bly,
't Vermaak van al de buurte in zoete boertery.
Wat was dat meisje vlug in 't speelen, zingen, rennen!
Nu kanmen 't overschot naauw meer in haar bekennen.
Zoo sterft de jonge drift, gelyk een waterbel.
Ons meeste leven is slechts damp en kinderspel.
En eermen wys word, is de lust en kragt versleten.
Terwylwe nu aan 't Y, den Ysselvlied vergeeten,
Komt buurman Eelhart neevens Waarmond met hun fluit,
En lokken nu en dan myn trage zanglust uit,
Ik neurië ook somtyds een deuntje by hun speelen:
Hun zwier en zangstof kan op 't best myn zinnen streelen.

Zy trekken 't hert van d' aarde en 't dwaas gewoel om hoog,
En hebben God en 't eeuwig welzyn in het oog;
Bekommerd, dat de liefde en godsvrugt niet verkouden.
'k Agt my gelukkig, kan ik slegts haar voetspoor houden.
Nu voege ik by 't gebloemte een wensch en kort gedigt,
Daar my Elëaas liefde en jaardag toe verpligt.
Verveeld het ook Arete eens naar myn wensch te hooren.

Arëta.
Neen Asthenee, ik scherpe alreê verstand en ooren.

Asthenëa.
Dat 's heel onnodig: hier is konst nog schranderheid;
't Is kort, eenvoudig en maar zusterlyk gezeid.

Verjaarwensch.

MYn Zuster, die dees' dag verjaard,
Verblyd u in Gods milden zeegen.
Zyn zorg heeft u weêr trouw bewaard.
Nu hebtge nieuwe stof gekregen.
Agt Gods weldadigheid niet klein;
Ai dank, ai dank die heilfontein.

Ik zie gerust uw jaargety
In huisrust en met welstand keeren.
Nu wekt de liefde, als eertyds, my

Om u met gifte en wenschen t' eeren.
   God voege u nog veel jaren toe;
   Ik word den zegenwensch niet moê.

   Wees andren lang tot troost en stut;
Uw werk vloei' voort uit zuivre liefde.
   Dan wonme altyd het meeste nut,
Als Godsvrugt têer de ziel doorgriefde.
   'k Wensche u van tydlyk goed een deel,
   Dog dat het nooit uwe agting streel'.

   Gods gunst, Eléa, dekke uw hooft
Met zyn genade en liefdestralen,
   Een warmte en glans, die nooit verdooft,
Daar pragt nog aardsche vreugd by halen.
   Zyn heil en lieflyk aangezigt
   Verzadige u in 't eeuwig ligt.

Aréta.
'k Zeg Amen op uw wensch; en, is 't Gods welbehagen,
Hy schenke u 't zamen veel geruste en blyde dagen.
   Kom gaanwe; 't word hoog dag, hoor hoe de melkmeid zingt,
   'k Zie 't schaapje grazen, wyl den herder lugtig springt,
En vat zyn ruispyp, daar de geitjes weelig huppelen;
De warme zonnestraal trekt op de zilvre druppelen,
   En droogt het aardryk, nu vlied koelte en schaduw weg.
   'k Ga met u, dat ik ook myn wensch en pligt afleg.

Asthenéa.
Dank heb uw heusheid, die ik altyd hoog zal agten,
Maar 'k moet een weinig hier myn beide broeders wagten.
   Zie daar, ze komen met Elëa herwaart aan;
   Ai helpme schikken, datwe ras haar tegengaan.

Aan myn Susters.

DE zangster, die hier Asthenéa heet,
Liet korts zig op Eleaas jaardag hooren,
Zoo lugtig, dat het klonk in vriendenooren:
Zy agte toen het veldlied wel besteed.
Haar zangnimf wou den zelven toon weêr zingen;
Wat zouze doen? zy mogt dien lust niet dwingen.

Veldgezang op myn verjaren, Den 2den van Somermaand, 1696.

A*Réte ontmoet hier Asthenéa, vol gepeinzen,*
Op haar' geboortedag; zy spreektze opwekkend aan.
Die meld haar levens loop, gulhartig, zonder veinzen,
Tot datse in d' avondstond al pratend huiswaart gaan.

Arëta.
VInde ik u hier zoo stil in schaduw, Asthenea?
'k Ontmoete u onlangs ook in 't veld, datge uw Elea

Een bloemkrans vlogt op haar' verjaardag 's morgens vroeg,
Die 'k nevens u en Philadelpha tot haar droeg,
Daar goedige Eelhart al ons wenschen kwam verzellen.
Hy had zyn veldfluit juist op uwen toon gaan stellen,
Tot ons vermaak; wanneer de Nimfen zoet en bly,
En broeders ook haar wensch en gaven bragten by,
Van Waarmond nog op 't laast besloten en gezegend.
't Is of die blyde luim my weêr op 't nieuw bejegend,
Nu 'k hier in schaduw van een digte lindelaan
Myn oog laat over 't veld en 't grasryk weiland gaan,
Daar geite en koeien met haar vollen uier weien;
De haage en eglantier haar' zoeten reuk verspreien,
En d' akoley, viool en tyloos, wit en geel,
Staan bloeien; 'k zie de roos op haren groenen steel
Eerst knoppen, wyl de blaauwe en roode korenbloemen,
Gering van vorm en geur, op schoone verwe roemen.
De stille beek verstrekt een glas van kristallyn,
Daar bloemen, boomen, lugt en heldre zonneschyn
Zig spieglen; en al 't graan, in halmen opgesloten,
Veel vrugt belooft, zoo mild uit 's hemels schoot gegoten.
Zo word het oog rondom verlokt, daar 't lieflyk dwaald,
Als 't heuvels opstygd of weer in de laagten daald.
Hoe aangenaam is 't dan hier buiten stil te wezen!
Als wysheids glans in 't hert maar regt is opgerezen,
Verschaffen veld, geboomte, en kruid en ryke stof
Tot lugte blydschap, en verwekken tot Gods lof,
Wanneer de ziel, van d' aarde en 't zienlyk opgestegen,
Gods liefde in 't schepsel smaakt, en, vrolyk om den zegen,
Dien Christus schenkt, aanmerkt, dat nu al 't aardyk is
Geheiligd, en een snoer van Jesus erffenis,
Wiens waarheid en genâ reikt tot de hoogste wolken,
Nu 't hemels heiligdom staat op voor alle volken.
Wel hem die, vast geplant, in 's Heeren voorhof groeid,
En 't eigen hert van dorre en kwade ranken snoeid.

Hier zien weetgierige ook een reex van zinnebeelden,
Die al van ouds een schat van wysheid mededeelden.
Des werelds omloop in 't gemeen of ieder deel
Schetst ons het landgewas, als in een tafereel.
Jehova heeft het al met wysheid zoo geschapen.
Daar leerdmen, zig niet dwaas aan hoogheid te vergapen,
Dewyl verandring en gevaar de grooten raakt,
Veel eer als kleinen, door 't geval niet groot gemaakt.
Schud niet een felle orkaan den hoogen steilen ceder.
Tot dat hy kraakt en scheurd, en stort al ploffend neder
Ter aarde, en rukt somtyds den stam en wortel uit;
Terwyl de laage myrt, het gras, kamil en kruid
Geen onheil treffen, en, schoon met de voet getreden,
Weêr 't hooft opbeuren na een korte poos geleden?
Zoo word een onderdaan ligt in zyn staat hersteld,
Als heerschers eens voor al ter aarde zyn geveld.
Gelukkig dan het stil, opregt en vreedzaam leven,
Door 's werelds ebbe en vloed, nog heerzugts wind gedreven,
Daar d' eigenziel tuin, nat bedaauwd van 't hemels geest,
Geen zeelugt, honigdaauw of noordsche buien vreest.
De tarwenakker, daarmen 't onkruid meê ziet bloeien,
Schetst of, hoe goede en kwade in een gemeinschap groeien.
De volste korenaar buigd alderlaagst het hoofd,
Gelyk zoo nedrigheid de meeste vreugd beloofd,
Daar 't brandkoorn, zonder vrugt, te weelig opgeschoten,
Een ydel hard verbeeld, vol valsch en roem gegoten.
Zoo zegt de veldtym, die gekneust eerst geurig word,
Dat godsvrugt ook in druk de meeste kragt uitstort.
Hier konme een keten van verbeeldingen ophalen,
Uit bloemen, bosschen, bron, gebergte en donkre dalen,
Daar ieder voorwerp naar zyn aard wat nieuws ververst;
Dog 't waar te lang uw oor en lydzaamheid geperst.

Gy schynt in eenzaamheid hier iemant te verwagten,
Of liever, bezig met bestendige gedagten,
   Ontvliedge 't woelen tot verkwikking van de ziel,
   Die 's werelds last en list lang onverdraaglyk viel;
Gelyk zoo 't vlugtig hart, vervolgt van felle honden
En jagers, daar 't byna gevat was en geschonden,
   Een steile rots opspringt, en legt zig zagt op zy,
   Daar 't zwoegend adem schept, van zyn vervolgers vry.
Zoo rukt zig onze geest ook eens van 't aardsche woelen,
Om stil in eenzaamheid een zagte rust te voelen,
   Voor al, zoo dan de ziel, verderf en druk ten trots,
   Op Jesus rust, om, van die ongeschape rots
Weêr lieflyk ondersteund, met aandagt en vertrouwen,
Al 't wisselvallige en verganklyke aan te schouwen
   Met geestlyke oogen, en met onverschrokken moed
   Des werelds wellust, schat en glory onder voet
Te treên, om 't eeuwig goed, dien zuivren schat, te vatten,
En al het tydlyk op zyn regten prys te schatten.
   Hier is dan eevenaar en toets, die effen gaat,
   Geen eigen oordeel, maar Gods wil en wyze raad.

Asthenèa.
Vriendin Areta, mag my weêr 't geluk gebeuren
U hier t' ontmoeten? 'k zouw uw redenen niet steuren,
   Al had gyze eens zoo lang, ja driewerf uitgestrekt:
   Te noodig word de geest verkwikt en opgewekt.
De dwaasheid is aan 't hert met keetnen als gebonden,
En sleept ons weg, we zyn in 't dwaas gewoel verslonden;
   Eer datmen opmerkt, hoeme al slytend heenen glyd,
   Zoo lydmen schade aan 't beste, aan wysheid, rust en tyd.
Tot overdenking diend wel eenzaamheid gekoren.
De wysheids reednen moetme in stilte en aandagt horen,
   Wiens oordeel maar ter loops de zaken overvliegt,
   Word ligt door kennis, schyn en waan in slaap gewiegd.

'k Heb daarom, hier ontrent in stilte nêergezeten,
Veel uurtjes in gepeins en overleg versleten.
De holle bergrots, diege ginder in 't verschiet,
Regt langs de pynboomlaan, dien akker over ziet,
Verstrekte my somtyds een schuilplaats voor den regen
En heete zonstraal, als ik moede, om rust verlegen,
Daar in week, en doorliep al 't landschap met myn oog,
Dat zig met lust verloor in 't aangenaam vertoog.
'k Zag daar ons leven met al zyn verwisselingen
Verbeeld in 't jaarsaizoen met zyn veranderingen.
Aréta, deezen dag is juist myn jaargety.
Ik overdagt nu, hoe de jaren, ligt voorby
Gevlogen, als een pyl of snelle jagersschepen,
Geen voetstap zelfs van al 't voorleden na zig sleepen.
De tyd, die in Gods dienst en liefde is doorgebragt,
Word slechts behouden, en met vrugt weêr overdagt.
Ook vlied al 't tydlyk weg; gelyk een snellen arend
Zyn wieken slaat, en snord, en in de hoogte opvarend
Uit ons gezigt raakt, zo vervliegt ook schoonheid, kragt,
Gezondheid, voorspoed en wat meer is hoog geagt.
Wat is myn leeftyd ras en vrugtloos heen gegleden!
't Is tweeenveertig en net zeven jaar geleden,
Dat 'k aan den Amstel eerst het lieve zonligt zag.
Hoe zynwe sederd niet den blyden, droeven dag
Elk op zyn beurt ontmoet, naar 't godlyk welbehagen,
Nu voorspoed; zonneschyn, dan onheils donkre vlagen!
Maar steeds bescheen my Gods genadig aangezigt,
Die 't duister opklaard, en den zwaarsten last verligt,
En doed ons vreugd en druk half slapende vergeeten.
Vier eerste jaren heb ik hier aan 't Y versleten,
Tot datwe in 't landschap, daar de Zwartewaters vlied
By Genemuidens hoek zyn kruik in zee uitgiet,
Nog driemaal zeven jaar heel aangenaam verkeerden,
Zoo lang geen oorlogsramp ons vee en akkers deerden.
'k Was veeltyds aan de Vegt by speelnood Galathee,
Een aardig meisje, zoet van zeden, en dat meê

Een veldlied naar de maat met heldre stem opdreunde,
Daar ik my stads gewoel nog droevig zorgen kreunde.
Ons meeste wandlen was by d' eik en populier,
Digt aan de Vegt geplant; zy zogtme door haar' zwier
En geestig zingen mee ten zangberge op te trekken;
Dog al vergeefs; haar toon kon mynen geest niet wekken.
Zy zong van Flakkus en meer andren, die ik nooit
Gekend heb, daar 't gerugt veel van heeft uitgestrooit.
Maar voor dat groots gedreun koos ik een herdersriedje
Of slegte veldfluit, met een zoet eenvoudig liedje.
'k Meen zeker, had dat volk geleefd in onzen tyd,
Wis haddenze ons dien staat en zagte rust benyd.
Doe 't Munsters Bisschopsheir, voor vierentwintig jaren,
Met trotsen Luidewyk en Keulens magt kwam paren,
Bedektenze al het land, gelyk een watervloed;
Dat dee den landman, ang bezorgd voor lyf en goed,
Zyn stulp verlaten en op vaster schuilplaats denken.
Daar geen soldaat zyn koorn en melkkoe zoude krenken.
Doe nam Elëe en ik uit Zallands versche lugt
En vrugtbare akkers hier naar Amstelland de vlugt.
Daar zynwe al vry gesold van 't noodlot, dat ons praamde;
Dog niet by toeval, wyl 't Gods wysheid zoo beraamde
Tot onzen beste, dien ik alles over geef,
En dank, dat ik hier stil met haar in vrede leef.
Nu 't woelend oorlogsvuur, alom zoo fel aan 't branden,
Al 't landgewas verwoest in zoo veel andre landen,
En wy, die van 't verschil wel zyn 't voornaamste deel,
Zien op nabuuren erf geplant den oorlogsstoel.
Aretë, ik kon in 't eerst dit landschap niet gewennen;
'k Dagt steeds aan d' oude buurt; ik moet het ront bekennen.
De groente en vryheid lag my nog te na aan 't hert,
Aan Philadelpha dagt ik nimmer zonder smert.
Myn zanglust doofde ook uit, die naaulyks was begonnen.
Dat losse draatje wierd te haastig afgesponnen.
Dog naderhand zag ik myn schâ met winst vergoed
Door vriend en buuren, wier godvrugtig wys gemoed,

Een vrugtbaar voorbeeld aan myn doffen geest verstrekte,
Zoo dikmaal my haar woord of werk tot deugd opwekte.
Ook kreeg myn digtkonst door haar welgestelde lier
Weêr lust, en vaster toon, en volgde 't hemels vier
In haar gezang verspreid: zoo raakte ik zoet aan 't neuren,
En zong my zelfs in rust, na 't stil en zwakke treuren.
Ik word de toonen van haar ruischpyp nimmer moe,
Terwyl de landjeugd staat en luisterd vlytig toe.
Maar hoe of ik zoo lang in 't praten om mag dwalen?
'k Vergeetme altyd, als ik 't voorleden op ga halen.
Ik zat, en overdagt nu eens myn levens tyd,
En met hoe weinig winst ik 't meeste deel ben kwyt.
'k Sta vast gereed myn voet in 't naaste jaar te zetten
Op d' alderhoogste trap, hoe staat me nu te letten,
Dat ik myn tyd voortaan zorgvuldig overzie,
Wanlustig dutten, en onnodig spillen vliê,
En dankbaar my verheuge in 's Allerhoogsten hoede,
Of 't laatste stapje nog 't voorgaande wat vergoede?
'k Heb meê een klein gedigt van deze stof gemaakt.
't Is d' eerstemaal, dat ik aan 't rymen ben geraakt
Op myn' geboortedag; gelieft gy 't eens te hooren?

Aréta.
Ja Asthené, 'k leen graag tot vrienden werk myn ooren.

Asthenëa.
Maar lieve Areta, 't is heel weinig van waardy;
'k Ben meest wat treurig op myn eigen jaargety,
Myn geest heeft maar gewerkt met afgebroken dwingen:
Elëaas dag dee my uit ruimer borst opzingen.
'k Hief nu dien toon weêr aan, dog 't lukte niet met al,
Ik doe 't slegts haar en Philadelpha te geval.

Verjaarzang.

MYn ziel, ai roem Gods goedigheid,
In zoo veel weldoen uitgebreid,
En dank voor 't goede alreê genoten.
Erken dog, nu ge weêr verjaard,
Hoe vriendlyk hy u heeft bewaard
En met zyn zeegen overgoten.

Roep in uw aandagt eens te rug
De jaren, die zoo los en vlug,
Gelyk een damp, zyn heen gevlogen;
Beschouw daar, hoe uw werk en vlyt,
Niet met den kostelyken tyd
In waarde kan zyn opgewogen.

Wat most in deze vreemdlingschap
Niet yder dag zyn als een stap,
Om regt na 's Vaders huis te spoeden!
Kweld ons hier doornstruik, hitte en stof,
Gods gunst en hulp, zyn liefde en lof
Kan al dat ongemak vergoeden.

Alwyze Goedheid! dat een straal
Van uwen Geest dog nederdaal',
Om my te ligten en te sterken.
Geef, dat ik wys myn tyd uitkoop',
Myn renbaan wis en moedig loop',
En u vereere in al myn werken.

Schenkt gy me 't leven na dees dag,
Laat het dog trouwer, als 't wel plag,
Tot 's naasten nut en blydschap strekken.
Uw welbehagen zy myn lust;
Tot dat myn geest van 't zwerven rust,
En 't lighaam slaapt tot gy 't zult wekken.

***Areta*.**
Ik voeg myn wensch by d' uwe, en wat gy meer kont denken
Tot heil en blydschap, wil Gods milde hand u schenken,
'k Wensch dat zyn liefdeligt u door en door bestraald.
Maar 't word haast onze tyd, de zon is reets gedaald:
Hoe schoon word d' avondstond! zie, hoe de daauw komt trekken,
En 't veld en d' akkers als een zilvren laken dekken.
Hier hoortme een herdersfluit, die 't vee weêr lokt by een,
En dryftze zagtjes naar de kooje en stallen heen;
Terwyl de velddeun en schalmey elkaâr ontmoeten,
Om d' avondstar tot rust van 't matte lyf te groeten.
't Ververschte groen verwekt de vog'lens zingens lust;
En wy, nu moê gepraat, verlangen naar wat rust.

***Asthenëa*.**
Ik dank uw liefde, en laat me willig van u leiden.
Maar zie, Elëa komt daar ginder op de weiden
Met Philadelpha en de broeders herwaert gaan.
Ai spoed u, 'k wil haar ook myn jaardigt bieden aan.

Is gestorven den 17. *van Zomermaand*, 1696.

Aan myn Zuster E.M.
Doe haar E. den 25sten van Grasmaand 1695 het 50ste jaar besloot.

MYn Zuster, leen uw oor
Goedgunstig tot gehoor;
'k Zal een verjaarzang kweelen.
Al is de draad wat lang,
De stoffe is droef nog bang;
Ligt zal 't u niet verveelen.
Een vriend houd best de maat;
Maar 't zusters herte laat
Zig niet zoo eng bepalen;
Dog al dit rym en digt,
Kan maar myn liefde en pligt
Met flaauwe verwe afmalen.
Wierd onze geest en oor nooit moê,
Ik zong u vyftig verssen toe.

Verjaardigt *aan myn zuster* E.M.
Den 25sten van Grasmaand, 1695.

NU ryst de morgenzon, en wekt ons door haar stralen
Tot lof en blydschap, op uw gulden jaargety,
O Zus! een levenstrap, die duizenden niet halen;
Kom, toon een dankbaar hert, en voeg u nevens my.
Elizabet! mag my 't geluk van God gebeuren,
Dat ik dees blyde dag met wenschen u begroet?
Geen kwaal nog koortsig bloed zal nu de spreeklust steuren;
Myn digtkunst raakt aan 't gaan; de vriendschap stierd haar' voet.
Voldeede ik liefde en lust, ik zweefde op Arentspennen,
En zong een jaardigt, wys, vol geest, en keurlyk schoon,
Myn zangmaat snelde vlug en welgepast in 't rennen,
Niet meer gebonden aan een' lagen styl en toon.
Dog dat 's vergeefs; ik weet dat grootsche en trage zaken
Myn geest ontsnappen, eer ikze eens heb regt gevat.
't Genoegd my, als ik u, myn zuster, kan vermaken,
Wiens liefde en trouwe zorg ik, als een dieren schat,
Waardeer, zoo menigmaal ik d' aangename blyken,
Zo minzaam tot myn hulp in ziekte en zwakheid vond.
Nooit vriendschap, hoe geroemd, daar d' onze voor moet wyken:
Zy steund door Gods genade op al te vasten grond.

Geen karige eigenbaat, die twist vermenigvuldigd,
Beheerscht het hert; by ons is liefde en goed gemeen,
Wy zyn aan d' oudren zorg den grond daar van verschuldigd;
Het heugtme, hoe hun vlyt al jong ons hegte aan een.
Een wyze Moeder voegde ons altyd by malkander,
En hield uw vluggedrift wat door myn zwaarte neêr.
Nooit zagze bly, als d' een haar 't huis kwam zonder d' ander,
Uw leevend vuur ontstak myn zagte laauwheid weêr.
Zoo wisseldenwe allengs wat werking, taal en zeeden,
En d' agting wederzyds sloop ons ten boezem in;
De liefde wies naar maat van jaren, ligt en reeden:
Men zag ons een in lengte en kleeding, meer nog min
Als tweelingen, gepaard in 't uitgaan, werken, speelen.
Wy zogen samen dus ons moeders goede leer
En trouwe lessen in, gewent van jongs te deelen
Elkanders vreugd of smert, veragting, lof en eer.
Hoe zoet was 't ons, wanneer het helder 's morgens daagde,
De stad te ruilen voor een' tuin, schoon klein en stil!
En of 't geen my beviel u niet alsins behaagde,
Nooit rees 'er tusschen ons verwerring of geschil.
Wat kon de morgendaauw, zoo geurig uitgegoten,
Ons niet verkwikken! die wy, als de honigby,
Aflekten, met veel lust, van bloessems, vers ontsloten,
Bedekt in schaduw van een groene galdery.
Dan gavenwe onzen tyd aan 't naaldwerk, zingen, lezen.
De zoete speelnood vond zig nevens ons vermaakt;
Men had geen burgerplaag nog oorlogsramp te vreezen.
Gebloemte en tuinooft bleef van rovers ongeraakt.
't Verheugde ons, als die vriend, zoo afgeregt op digten,
Eens aanhief tot vermaak, of koos een wyzer stof,
Op dat een eed'le geest, alleen belust te stigten,
De ziel met schooner toon verwekte tot Gods lof.
't Gedenkt me nog zoo vers, of 't gister eerst gebeurde,

Hoe meenig' blyde luim beving myn stillen geest,
In groente en lugt, die nooit myn zoete denking steurde!
't Gezelschapschuwe hert, ligt treurig en bedeest,
Ontschuilde met veel lust de pragt en 't slaafsche woelen,
Den hemel nader, zoo my dogt, in 't open veld.
Daar kon ik zuiverder Gods liefde en blydschap voelen,
Als zyn genade myn gepeinzen had verzeld.
Uw vaste liefde, die my nimmer wou verlaten,
Deê uw gezellige aard en spreeklust zoeten dwang:
Ik sleepte u, eenzaam, veeltyds weg van 't vrolyk praten!
Dus leefden we gerust en vry veel jaren lang.
Een Oudste zuster, zoo vol trouwe moederliefde,
Verbond ons teêr aan haar en 't lieve nageslagt;
Geen huislast ons gemoed met zware zorg doorgriefde;
Zoo rolde ons leevens tyd heel aangenaam en zagt.
Tot dat het oorlogslot, daar veele nog om treuren,
Al 't landschap stelde in roer, voor 't Fransch geweld bedugt,
En ons van tuinverblyf en vrienden af kwam scheuren;
Doe zogtenwe ademtogt in d' Amsterdamsche lugt.
Wy, daar 't geweld ontvlugt, dog niet de droefheid, leefden
Als oorlogs ballingen in ons geboortestad;
En 't bleek doe regt, hoe trou wy aan elkander kleefden,
Dat zagte voorspoed zoo niet opgehelderd had.
't Behaagde God, d' alwyze goedheid, ons te proeven
In veelerlei geval, ruim twalef jaar en tien,
Ons wel door schade en druk of zwakheid te bedroeven,
Maar deê ons wonderlyk zyn gunst en bystand zien.
Myn Zuster! als ik denk, wat wisselvalligheden
Ons troffen, en wat vrugt zy werkten op ons hert,
Zoo danke ik vrolyk God, nog op den dag van heden,
Dat door zyn schikking onze rust gebroken werd.
Het zien van d' ydelheid der aardsche en mooie dingen
Ontstak de liefde en lust tot God en beter goed;
't Genadig ligt bestraalde al ons bespiegelingen,
En woog de zwaarte en prys van voor- en tegenspoed.

De wysheid Gods, meer waard als rykdom, staat en weelde,
Ontdekte en helderde wat meer ons dom gezigt.
Wy vonden hier een schat, die vlugt en weedom heelde;
Ons landschap schonk ons nooit zo mild dat zuiver ligt.
Gods leiding eischt eer roem, als treurig tegenstribbelen;
De wysheid riep ons niet vergeefs in dit gewest.
Hier zienwe een goedheid, door geen klaaglust te beknibbelen,
Die alles schikt tot onze en 't waarde maagschaps best.
Wat zienwe een schoonen tyd te rug, zoo snel vervlogen,
O zuster! nu ge op 't vyfde tiengetal verjaard?
Gelooft zy God, datwe u gezond begroeten mogen,
De Broêr- en zusterwensch is dankbaar saam gepaard.
Gods goedheid overvloeje ons wenschen, bidden, denken:
Zyn liefde, die u roept tot d' eeuwige erfenis,
Wil aan uw ziel zoo veel genade en wysheid schenken,
Als tot godzaligheid en 't leven noodig is.
Het goed van 't heilverbond, en gunst in Christus dale
Met zagte stroomen neer, en make u ryk verzaad.
Gods zielverkwikkend ligt uw geestlyk oog bestrale,
Hy stiere uw' voet in regte weegen naar zyn raad.
Een heilig yvervuur voor Jesus eer ontsteeke
Uw' boezem, met een kragt, waar voor de laauwheid zwigt,
Die moedig door belet en noestige arbeid breeke,
Om andere en u zelfs te wekken tot haar pligt.
En, stemd het met Gods wil, hy doe u nog veel jaren,
Gezond en wakker, mild gezeegend en met lust,
Uw vlyt en arbeid met de huisbezorging paren;
Een steun, daar ik in stilte en zwakheid zagt op rust.
Maar doed u Marthaas werk eens al te driftig woelen,
Dan klink' de meesters les met vrugt in hert en oor,
Hy doe u, nedrig aan zyn voet gezeten, voelen
Mariaas leerzugt, die het beste deel verkoor.
De zorg van Martha maakt Mariaas werk geprezen;
Haar godlyke yver cierd al 't huisbestel wêer schoon;

Ai Zus, werk lustig, tot uw taak voltooid zal wezen;
   Dan zy volmaakte rust in God uw deel en loon.
Maar 't schynd, of myn gedigt geen eind of maat kan treffen:
   Een hert, dat vol is, past op woorden, tyd nog zwier.
My luste 't uit de borst eens helder aan te heffen
   Een jaardigt, dat ik nu den ruimen teugel vier.
't Herdenken onzer kindsche en ryper jaren stilde
   Weleer een droeve buy, door 't aangenaam verhaal,
Waar in men ook de tyd niet vrugteloos verspilde.
   God gun ons, dat die liefde en eendragt nimmer daal.
Ik mis dan, zoo dit vers en stoffe uw oor niet streele,
   Nu gy, op 's levens trap geklommen, neder ziet
Naar d' eene en d' andre zy; geen langheid u verveele.
   't Is weinig, dat maar eens in vyftig jaar geschied.

A. Morians Lykdichten.

Tot de Aanschouwers *der grafstede van haare doorlugtigste majesteit* Maria, koninginne van Groot Brittanjen, Vrankryk en Yrland.

Zlet hier de grafsteê van 't çieraad en roem der vrouwen,
De braavste Koningin, met wond're glans verrykt,
Met wiens geheugnis deugd en wysheid moedig prykt:
Vergaapt u aan geen pragt, door 't konstig staal gehouwen;

Haar geest en loflyk werk kan haar een grafnaald bouwen,
Waar voor in waarde al 't goud, metaal en marmer wykt;
Een levend beeld, 't geen meer als dode stof gelykt,
Geprent door liefde in 't hart van die haer lof ontvouwen.

Aanschouwer, merk hier op, en leer, ontzag de dood
Oit afkomst, gaven, moed of majesteit, hoe groot,
Maria lag hier niet; haar ligt zou eeuwen schynen;

Nu legt, tot zoo veel rouw, dat staatjuweel hier neêr.
Zoo bukt alle aerdsche magt voor God, als opperheer,
Die koningen den glans doed opgaan, en verdwynen.

Ter gedagtenis *Van myn waarde Vriendin*, *Juffrou* J.T. Overleden den 13^{den} van Grasmaent, 1694.

DAar gaat nu myn vriendin zoo zagt naar d'eeuwigheid,
Dat vriendlyk aangezigt, 't welk vrienden noit verveelde,
Een hert, vol liefde en trouw, dat mild zig mededeelde,
Aan elk, tot weldoen en behulpzaamheid bereid.
Wyl d' arme (eertyds door haar getroost,) weemoedig schreid,

Geniet zy 't kostlyk goed, dat zig noit mensch verbeelde,
Gods eeuwig heil, 't geen meest haar hert en liefde streelde,
Met hoop en blydschap, door een stil geloof geleid.
Haar vredelievend hert, en Christlyk werk vertoonde,
Hoe veel genade en deugd in haren boezem woonde.
Zoo tradze nedrig voort op 't regte waarheids spoor.
O Judith! zoo veel lof en liefde waard geoordeeld,
Uw werk en minzaamheid is ons een lieflyk voorbeeld:
God riep u tot zig; gy stapt osn maar weinig voor.

Grafschrift.

Hier rust het sterflyk deel van Judith, dat tot stof
Most keeren; maar de geest, onsterfelyk geschapen,
Keerd weêr tot God, en zingt zyn noit volprezen lof,
Verblyd in heerlykheid, en laat het lighaam slapen.
Wel hem, die, als hier 't zwak en leemen huis begeeft,
Een hemelsch schoon gebouw, by God voor eeuwig heeft,

Aen Mejuffrou J.C. van der B.
Over het afsterven van onzen Eerwaarden Vriend A.R.
Den 14^{den} van Lentemaand, 1694.

O Van der Beek! ik moet myn droeve zugten
En boezemsmert, die ik niet kan ontvlugten,

Uitschudden aan uw trouw en teder hert;
Dat, diep geraakt, gevoeld de zelve smert.
Jehová, daar het schepsel voor moet bukken,
En 't al voor beeft, komt ons een vriend ontrukken;
Een' vriend, zoo wys, getrou en ongeveinst.
Myn hert word week, als 't ernstig overpeinst,
Hoe ryk een schat in hem was opgesloten;
Wat vrugt men door zyn arbeid heeft genoten;
Hoe wys hy wrogt in Jesus akkerwerk,
Zyn koning trou ten dienst, 't zyn zwak of sterk
Van lighaam, daar geen werken hem verveelde,
Als hy maar Gods verborgentheên uitdeelde,
De wysheid schoon ontdekte aan Jesus volk,
Van 't nieu verbond een klaar en deftig tolk.
Die waarde vriend is dan voor heen getreden;
God heeft zoo haast zyn leeftyd afgesneden
In zyne jeugd; wy zien hem treurig na,
En zyn waardy kend menig al te spâ.
Maar u en my, Vriendin, die nu veel jaren
Aan hem gehegt door zuivre vriendschap waren,
Vol levend ligt en vrugt voor onzen geest,
Ons treft, misschien dit haastig weg gaan meest.
Dog 't godlyk vast en heilig welbehagen
Stelle ons gerust, en stuite onnodig klagen,
Jehovaas weg is wysheid, goed en regt,
't Was zoo zyn ryaad, hy zond en riep zyn' knegt.
De leidsman onzer zaligheid, de koning,
Schonk aan zyn' geest voor 't stof een schoner woning,
En riep, uw werk op aarde is afgedaan,
Verlaat uw post, gy moogt in vrede gaan.
O zalig 't huis! daar stryd nog dwarrelingen
Van aarde en vleesch zyn ziel niet meer omringen,
Die ryk en vol Gods lieflykheden smaakt,
Van al 't gebrek in eeuwigheid volmaakt;
Niet meer gedrukt door smertelyk verlangen.
Nu jagen wy, om 't zelve lot t' ontfangen,

Ziet wagtend uit, dat onze Heer eens komt,
(Voor wien de list en leugenmond verstomd)
Om al 't geweld des afgronds te verpletten,
Zyn erfdeel vry van druk en smaat te zetten,
Als zyn genade en heilverkondend woord
Van allen volke omhelst word en gehoord.
Dat zoo Gods roem en kennis werd volkomen
Al 't aardryk door, als ryke waterstromen;
En Babel storte uit haren hogen stoel,
Wiens list en pragt veel eeuwen was het doel
Van slaafsche liefde en bygeloof der volken,
In trots geweld verheven tot de wolken:
Dat Sion van Gods heil, van vreugd opspring',
Haar God en 't Lam een nieugezang toezing',
Wanneer hy 't bloed der heil'gen heeft gewroken,
Naar 't oordeel, door Profeten uitgesproken;
En yder ryk der aarde opregt betuigd,
Dat het voor God en zyn Gezalfden buigd,
En roemd in 't heil, door Christus dood verkregen.
Dan zienwe haast het toppunt van Gods wegen,
Als Jesus zyn verloste opnemen zal,
En God in hun zal wezen al in al.
Terwyl wy hier al strydend na verlangen,
Zoo zienwe op onzen koning en zyn gangen
In 't heiligdom; daar voerd hy zyn besluit,
Schoon naar zyn kragt, door zwakke menschen uit;
Geeft elk zyn deel, zyn tyd en plaats kan werken,
Om wys den bouw van Salems muur te sterken;
En is hun werk naar zyn bestek gedaan,
Hy roeptze weg, en zet weer andren aan.
Gods trouwe zorg zal 't werk niet laaten steken,
't Zal noit zyn magt aan arbeidsliên ontbreken,
Al zegt hy tot een trouwen leidsman, gâ,
Zyn liefde en geest, een springbron van genâ
Blyft by zyn volk, hunlieden hert zal leeven;
Jehova zal zyn erfdeel niet begeeven,

Daar mist niet een, die in zyn Testament
Ter zaligheid te voren is gekend.
God zet geweld, verderf en list ook palen;
Al is 't nu dor en laau, hy kan doen dalen
Op 't duister volk meer ligt, genade en geest.
Die hoop, Vriendin, sterk onze ziel, en meest;
Nu zoo veel werk en vreugd schynd afgesneden,
In dien gezant en vriend, ons voorgetreden:
Men doe nu vrugt met al zyn arrebeid,
En wagt' getroost die zelve zaligheid.
Laat eigen drift Gods schikking niet weêrstreven;
Dat ligt was maar een' korten tyd gegeven.
Dog 't godlyk ligt tot volle zaligheid
Is in Gods zoon, die ons gedurig leid,
Die onze ziel verzaad in groote droogten,
Zyn volk op 't laatst doed ryden op de hoogten
Der aarde, en spyst met vader Jakobs erf.
Dat dog zyn liefde en kennis noit versterf
In onzen geest, maar levend vrugtbaar bloeje,
Onze ernst, geloof, genade en wysheid groeje,
Om, bly gesterkt, als ook de bruidegom
Ons roept, bereid, te zeggen, Heer, ik kom.

Ter gedachtenis *van den Eerwaarden, Godzaligen, Hooggeleerden Heer, den Heer* Guiljelm: Anslaar, Getrouw Opziender in Jesus Christus Gemeinte t' Amsterdam, *In den Heere ontslapen den* 14 *July*, 1694.

O Deftig Leeraar van dees' groote Moederstad,
Ag! word uw wyze mond zo haastig toegesloten?
Gods volk staat als verbaast, door schrik op 't hert gestoten,
Gedenkende aan uw liefde en ryken wysheids schat;

Hoe vrede en needrigheid uw edel hert bezat,
Daar Ligt, Genade en Ernst zoo mild was uitgegoten,
Hoe werkzaam tot Gods Eer, en 't heil van Zions loten,
Uw teed're zorg haar voedde, en leidde op 't levens pad;

Wanneer uw wakk're Geest, ô groote Schriftgeleerde,
Zoo wys, godvrugtig, trouw in 't huis van God verkeerde,
En bragt ons uit uw' schat het oude en nieuwe voort.

Nu zien we U treurig na: gy juicht in 't zalig leven.
Jehovaas trouw, die noit zyn erfdeel zal begeven,
Geleide en trooste ons door zyn Geest, genade en woord.

Grafschrift.

DIt is de slaapsteê van Heer ANSLAAR, die nu rust
Uit arbeid, smert en twist, die hem gevoelig drukte
De bouw van Salems muur met vreê was al zijn lust;
Tot Jesus eer, die hem de wereld snel onrukte;
Zy was dien Christen held en Gods gezand niet waard:
Hy vond zyn loon by God, al miste die op aerd.

Gedagtenis *van myn nigje* L.A. van S. Overleden den 17/27 July, 1695. 13. weeken ouwd zynde.

O Teêr vers opgeschoten lootje!
Myn jong en lieflyk naamgenootje,
Wat vliegje snel uit ons gezigt,
Zoo haast na 't eeuwig zalig ligt?
Wat gaje al zonde en smert ontwyken,
En laat de wereld na staan kyken,
Vol list, verwerring en verderf,
Hoe valsch bedekt met schone verf?

Een bangen dag of twee gestreden,
Een korte loop, wat last geleden,
  Maakt al uw arbeid afgedaan.
  Wat moogje vroeg in vrede gaan?
Uw geest ontvlugt al ras zyn kerker,
En werkt nu vlugger, bly en sterker,
  Verheven boven stoffe en aard,
  Door drift nog zinnen meer bezwaard,
Verrykt met onwaardeerbre schatten,
Meer als ons eng begryp kan vatten,
  Door Christus liefde en dood bereid.
  En d' uitverkoornen toegezeid.
In Adam kreegje deel aan 't sterven,
Maar Jezus doed u 't leven erven;
  Gods regt en wet, door hem vervuld,
  Ontheft den bondgenoot van schuld,
En geeft hem deel aan 't zalig leven,
Dat vroeg of laat hem word gegeven,
  Als naar zyn raad zyn tyd en werk
  Geraakt aan 't net bestemde perk.
Gelukkig, die door weinig trappen
Tot God en 't eeuwige overstappen,
  Die, vroeg in 's hemels woonstêe t' huis,
  Belagchen 't ydel aardsch gedruis.
Dat is dog 't wit van al ons slaven,
Om eens in die gewenste haven
  Te landen, schoon ons levens tyd
  Tot hooge jaren henen glyd.
Wie zou dan treurig u naoogen?
Nu ge, arbeid, vrees en pyn ontvlogen,
  Vol rust en blydschap Gode juicht,
  Daar 't zalig heir zig nederbuigt.
Best leerdenwe onze tyd en dagen,
Vol booze en droeve storremvlagen,
  Zoo vlytig tellen, dat ons hert
  Regt hemelsch, wys en heilig werd.

Al wil Gods raad dan nog veel jaren,
Ons hier met stryd en arbeid paren,
Men wagt' zyn heil die korte poos;
't Is maar een snik by 't eindeloos.

Aen den Lezer.

NA dat de heilige Gezangen alrede geheel, en Verjaergedichten van Juffrou ANNA MORIAN ten deele afgedrukt waren, zyn ons noch ter hant gekomen, behalve het Verjaerdicht op haer Zuster (dat daerom het leste geworden is, schoon in den jaere 1695. gerymt) de Bedenkingen op het H. Avontmael, die, hoewel onvoltoit, den liefhebberen van godtvruchtige poëzy, naer ons gevoelen, niet onaengenaem zullen zyn; gelyk mede de volgende Bede voor de Kerk. Immers wy hebben liever beide deze dichtwerkjes, schoon de leste hant onzer vernuftige en keurige dichtheldinne niet hebbende ontfangen, de werelt willen mededeelen, dan dat wy iets van haere godvruchtige bespiegelingen zouden achterhouden.

Bedenkingen over 't H. Avondmaal.

ONtwaak myn ziel, rys op: het lust my aan te heffen,
Een schone stof; mogt ik het wit gelukkig treffen,
Verstand en hertstogt van Gods ligt zyn aangedaan,
Een kragt van woorden met de maatklank samen gaan!
Drie eenig God, fontein des levens, die ons 't leven
Genadig schenkt, en ligt om 't ligt te zien kond geeven,
Daal met uw' Geest, genade en wysheid gunstig neêr,
In 't dorre hert, dat ik my zelfs en andre leer'.
'K roem in myns Heeren dood, die overwon door sterven,
Die door zyn bloed en regt een erfvolk most verwerven,
Tot prys des Vaders, en ten vryën dienst bereid,
Ook daarom kwam in 't vleesch, om 't geen van eeuwigheid
Tot heil des zondaars was besloten, uit te werken,
En 't Nieuwe Testament vast in zyn dood te sterken,
Waar in hy beter goet den erfgenaem bezet,
Als God zyn gunstgenoot ooit deelde in d' oude wet.
Om nu dien erfgenaam een vasten troost te schenken,
Door schuldgedagtenis nog dienstjok meer te krenken,
Gaf hy zyn vleesch en bloed ten dierbaar onderpand,
Gebroken en bereid tot spyze en offerhand.
Daar kan de ziel haar' dorst en honger mild verzaden:
Die arm en nedrig zyn, zal Jesus nooit versmaden,
Verbroken herten, die gelovig tot hem gaan,
Bied hy in 't brood en wyn zyn bondverzeegling aan.

Hier moet een Christen ziel haar zelfs opregt beproeven,
En op geen valschen grond zig vleyen of bedroeven.
Wie maar opregt, schoon zwak, tot Jezus toevlugt neemd,
Hem als zyn' Losser eerd, van eige roemzugt vreemd,
En wenst, dat dog zyn hert en wandel zy geregeld,
Die word van 's Heeren liefde aan zynen disch verzegeld.
Het bloed van 't Testament, gestort voor veeler schuld,
Geeft troost en wysheid, nu Gods Weteisch is vervuld.
Dog om met vrugt dit pand van 't nieuw verbond t' ontvouwen,
Daar Jezus liefde en trouw tot blyde roem t'aanschouwen,
In 't heil te deelen, dat uit deeze springbron daald,
Diend d' overdenking eerst wat hoger opgehaald,
En 't goed beschouwd in Gods genaderaad beschreven,
Den Heiland, als beloofd, verbeeld of reets gegeven,
Gekend als 't voorwerp van vertrouwen, liefde en lof.
Merk op myn ziel; hier vind eerbiedige aandagt stof.
De Mensch, Gods proefstuk, regt en naar zyn Beeld geschapen,
Gesteld in 't werkverbond, dorst ydel zig vergapen
Aan eige wysheid, en op eige kragten staan,
't Verbod, met dreiging van de dood, aan hem gedaan,
Wel loos verleid, maar dog vrywillig overtreden.
Dies trof hem straks de vloek met zyn rampzaligheden,
En al zyne afkomst wierd met hem, als in haar hooft
En wortel, van Gods ligt en vriendschap heel berooft.
Nu eischte 't godlyk regt, zyn wet en welbehagen,
Dat voor de zonde zulk een vloekstraf wierd gedragen,
Daar God zig heilig, wys en yvrig in vertoond,
Die na zyn waarheid goed en kwaad regtvaardig loond.
Hier zonk het menschdom weg in eindelooze elende,
Zoo God niet, wys en algenoegzaam, 't onheil wende,
Een raad en weg tot zyn gemeinschap gunstig gaf,
Den Borg en Middlaar schonk, die alle schuld en straf

Van alle, in hem geënt als levendige telgen,
Door zyn gehoorzaamheid en lyden uit zou delgen,
   Daar toe genadig in Gods vry besluit gekend.
   Dit wierd terstond ontdekt, belooft en ingeprent.
Geen eindig schepsel kond dat losgeld God betalen,
Een eeuwge waarde en kragt most 't overwigt hier halen;
   De Borg, die 't leven schenkt, en red van vloek en hel,
   Moest God en broeder zyn, als regte Emmanuël.
Zoo zag hem door 't geloof het zalig heir der vad'ren;
Die Engel voorspraak vond verzoening, en deê nad'ren
   Tot God alle eeuwen, op zyn borgtogt en 't verbond,
   Van eeuwigheid bestemd, en in zyn dood gegrond.
Dat bleek van aanbegin in 't lam- en runderdooden;
Wier bloed en lighaam, God ten offer aangeboden,
   Geen ware zoenprys was, maar leerde voor dien tyd
   Den zondaar, die zyn schuld en onmagt God belyd,
Dat niemand, onverzoend, uit eigen regt mag naken
Tot God, en trots van moed zyn hert tot borge maken,
   Maar dat alleen zyn hoop van heil en leven rust
   Op 't waardig offer, dat Gods haat en gramschap blust.
Dit wou de gansche zwier van Moses dienst ook leeren,
Dat al, wie naby God in vriendschap wou verkeeren,
   Verligt, bevredigd en geheiligd moeste zyn.
   't Steroogende Geloof drong door den flaauwen schyn
Van Tabernakeldienst, van tyden, spyzen, wasschen,
Van priester en altaar, en d' uitgestorte plassen
   Van 't laauwe dieren bloed, ten offer eerst gekeeld,
   En zag op 't zuiver bloed van hem, hier afgebeeld,
Die door genade en liefde een zondaar most behouden.
Wie 't ruime schaduwkleed regt in zag en ontvouwden,
   Vond, dat Gods wysheid, gunst en heiligheid daar blonk,
   Dog dat die schaduwdienst geen ziels volmaaktheid schonk
Maar deê reikhalzend zien naar hem, die eens zou komen,
Die 's uitverkoornen schuld reeds had op zig genomen,
   Haar heiligde, vertrooste en in Gods vriendschap bragt,

Al wandeld' hy een tyd in schemerligt en nagt.
Maar als nu d' aangename en volle tyd genaakte,
Zond God zyn zoon in 't vleesch, wiens liefde en yver blaakte,
Om in zyn lyden Gods genade en regt ten toon
Te stellen, met beding van erfenis en loon.
Doe bleek, hoe d'yver van Gods huis hem gansch verteerde.
Die koning, priester en profeet, die 't al regeerde,
Ja d' eeuwge God kwam in gestalte van een knegt,
Getrouw in 't werk, hem van den Vader opgelegd.
De Godheid, dus in 't vleesch bedekt, als in een tente,
Schoot egter glans, die 't volk een diep ontzag inprente,
En leerde, hoe haar God nu wierd een heiligdom.
Wat was die Losser Zions wagt'ren wellekom!
Ze omhelsden hem, als Gods gezegenden Messias,
En Zoon: getuigen zyn de priester Zacharias,
De zaalge moedermaagd en gryze Simeon,
Die groeten hem, als 't ligt en blyde morgenzon,
Die oprees met Gods gunst, na lang en lydzaam wagten,
Als Sions volk, door hoop gebonden, nu schier smagten
In waterloozen kuil, met dorst naar 't beter goed,
En vryheid door 't verbond in 't uitgestorte bloed.
Twaalf jaren oud holp hy zyn eige schaduw vieren,
En by de leeraars en verwaande tempelieren
Gezeten, maakte hy 't eerwaardig heiligdom
Door vraag en wedervraag verwondert, en gansch stom.
Zyn leerkracht schitterde in Gods waarheid klaar t' ontdekken,
De Wet te zuiveren van aangewreve vlekken,
Als Opperleeraar en Profeet, van God gesteld,
Uit broederen verwekt, zoo Mozes had voorspeld.
Zyn gansche leven was een reeks van wonderdaden
En zegens: wie vermoeid of zwaar met last beladen
Tot hem kwam, met een dorst en rein ontsteken lust,
Vond straks verkwikking, en hy gaf de zielen rust.
Ontfermend heelde hy ellenden, ziekten, kwalen,

Zogt Isrels schapen, die verloren gingen dwalen,
Als regte Aartspriester en 't volkomen offerlam,
Dat zonde en smerten droeg, en krankheên op zig nam.
Die krankheên nam hy op, toen hy, aan 't kruis geklonken,
Gods bittren vloekkelk op ons welvaart heeft gedronken,
En, na den lesten snik voor 't dalen van den nagt
Begraven, aangetoont, dat alles was volbragt.
De sterkgewapende, in zyn eigen huis besprongen,
Wel vast geboeid, en zyn gevangene afgedwongen,
Gaf hier van sterker Vorst zyns ondanks zeker blyk,
Die zelfs zyn onderdaan belooft een koningryk.
Die was de dag, by Godt in zynen raad verkoren,
Om d' overtreeding te verzegelen, te smooren,
Om Isrels heilige te heiligen door regt,
Zyn eigen volk, hem lang voor d' eeuwen toegezegt,
Te koopen door zyn bloed en krachtige voldoening.
Dat bloed des Middlaars werkte een dubbelde verzoening
Van d' overtreeding onder 't eerste Testament,
Door 't daaglyks offer bloed in 't schuldboek als geprent;
En nam ook 't hantschrift weg der schuldbekentenisse;
Schonk den geroepenen volmaaktheid van gewisse
En regt tot d' erfenis, zoo vast bewaard by God,
Een zuiver, onverwelkt en onverderflyk lot.
Zoo haast dat helder licht de wereld kwam beschynen,
Most al, wat duister en voorbeeldig was, verdwynen.
Wat eerst verborgen of naauw ingewonden lag,
Wierd nu met vreugd en roem, als in een vollen dag
En ongedekt aanschoud; Gods wysheid, gunst en zegen
Viel ruimer als voorheen, en als een milde regen.
Doe zagmen 't lot, door Gods profeten lang belooft,
En Sions volk volmaakt in hun gezegend hoofd,
Die nu zich niet en schaamt hen broederen te noemen.

Meer wordt 'er niet gevonden.

Bede voor de Kerk.

O! Jesus, zet uw Kerk, uw Liefste, eens op uw herte,
Een zegel op uw arm; verbind en help in smerte.
De liefde is immers sterk en magtig, als de dood,
En d' yver hard, als 't graf: die past op list noch nood.
Veel waatren zouden nooit dees zuivre vlammen krenken,
Of iemand al zyn goed van have en huis wou schenken
Voor deze liefde, ook al zyn voorstel wierd veragt:
't Zyn 's Heeren vlammen en vuurkoolen in haar kragt.

Dit is ook alles, dat hier van overig is.

Lyk- en grafdichten op de doot van Joffrouwe Anna Morian, Op het verzoek en goetvinden der Vrienden uitgegeven, en eenige andere van A. Moonen.

Grafdigt *op Mejuffrouwen* Elizabeth en Anna Morians, Saliglyk ontslapen tot Amsterdam den 1. en 7. Junius 1696. O.S. en te Zwolle ter aarden bestelt den 6. en 12. dito.

ELLISABETH en ANNA, vast verbonden
Aan een geloov' en hoop, zyn haast verslonden;
  Om zalig op te staan. Barmhertigheid
  En kennis van Gods woort, in 't graf geleid,
Zeer helder blinken by nakomelingen;
Terwyl zy Christus lof in vreugde zingen,
  En noodigen het MORIANS geslagt;
  Om, nemend' op haar gang en lessen agt,
Hoe langs hoe meer klein t' agten 't aards gewemel
Voor zoete smaak van God en zynen Hemel;
  Denkt, Vrienden, dan, zy zyn u voorgegaan:
  ELISABETH, met liefd' en zorg belaân,
Rust zagt in God door yver vier verbeten;
En ANNAS geest, doorsoekster der Propheeten,
  Sweeft nu op Sions allerhoogste top,
  En zegt voor God haar heil'ge vaarzen op.

Ten respecte van haar en de vrienden.
LUCIS AMANS IN PETRA NIDIFICAT.

Treurzang en stilte, Op het overlyden van de Geleerde, Godvruchtige, Lievtallige A.M. *Dit Leeven verwisselend in beeter, den* 17 *Juni*, 1696.

WIe helpt my nu 't verlies beklagen?
Dat de Amstel en den Eyszel drukt,
Om dat haar schielyk is ontrukt
Een Flonkerster, in deze dagen,
De luyster uyt der Maagden Rey;
Die veele met verwondering hoorden:
Wiens gaaven ider een bekoorden:
Die door haar zagte Poëzy
De waarheid lievlyk deed verstaan;
En wees der deugden schoonheid aan.

Die minzaam jonge en oude stigte,
De wysheids minnaress' ten spoor
Verstrekte, en tradze moedig voor:
Door Taalkund daar 't te pas kwam ligte,
Maar boven al met 's Heemels geest
Begaavd, en met dien dauw begooten,
Waar door zy kleyne, zwakke, grooten,
Kon leeren, sterken, ja de keest
En 't merg, uyt 't Heylig boek ging disse,
Die missen wy, eylaas! weg isse!

Die vriendelyke, welgeleerde,
   Die tot des naasten nut, een schat
   Van kennis, wysheid, deugd, bezat,
Waar mee zy die 't maar zogt vereerde,
   Gereed om steeds Jehova's Raad,
Belovten, weegen, te ontdekken,
Om zondaars daar door op te wekken
   Tot lievden dienst, en die den staat
Van 't oude volk en schaduwwet,
Voor stelde wys, ook klaar en net.

Om Jesus in de Schrift te vinden,
   Dat was haar lust, want niet een blad,
   Doorliep het oog met lievd, als dat
Haar schetste 't schoon van dien beminde;
   En hoe hy na 't Profetisch Woord,
De Slang, en 't zaat nog zal vertreeden,
Den standaard dragen, en de vreeden
   Doen klinkken, aan een ider oord;
Dan dagt zy met een blyde lag;
O! dat ons oog haast zag die dag;

Die lievde gaf, na vreede jaagde,
   Dat broed'ren twist mogt zyn geblust;
   Behoudens waarheid, 't was haar lust;
Niets was 'er, dat zy zoo beklaagde,
   Als dat de vryheid word misbruykt;
Om 't vleesch den lossen toom te geeven,
Daar 't nieuwe goed, het nieuwe leeven
   Veroorzaakt, en de zonden fnuykt
Die weergalooze, is niet meer,
Men mist haar voorbeeld lievdeleer.

Die ANNA, die op 't Heemels Manna,
   Steeds aasde, want haar lust, en eer,

Was om den Schepper, Rigter, Heer,
Te roemen, en te gaan haar Man na,
Die 't beste deel zoo vroeg verkoor;
Die 's waerelds schyngoed, bly kon derven;
Beproevt door kruys gewoon te sterven:
Die Gode 't herte, hand, en oor,
In stilte tot zyn dienst opdroeg,
Die missen wy, helaas! zoo vroeg:

Die welbespraakte, roem der maagden,
Die Jesus volgen, zoo beproevd,
Door hoog en laag, verheugd, bedroevd;
Die troosten kon aan die haar klaagden,
Die 't talmen (zoo men noemd) verstond;
Van swak, ontgeest, en dor kon spreeken,
Die draagster, dekster der gebreeken,
Des naasten; ziet die wyze mond
Is toegesloten, 't zoet geluyd
Verdweenen, ag! die lamp is uyt;

Die leydzaam droeg des lighaams kwalen,
Kloekmoedig onder al den druk
Heen stapte; en den last van 't juk
Te ligten wist; door kragt te halen
By God, door danken en gebeen,
Op 's leevens weg, die vers en oopen
Voor ider staat, daar kon ze loopen,
Hoe swak, om kragten ylings heen;
Die God zoo tot zyn toevlugt steld,
Die leevd nog schoon hy leyd geveld:

Die ANNA, 't cieraad, en de vreugde,
Van al het maagschap, die zoo zagt
En wys, na 't voegde, 't best voortbragt,
Bevallig voorbeeld van eel deugde;
Opregt, gulhertig, steets gereed

Om het talent, op winst te zetten,
Door leerzugt wistze wel te letten,
Na ider die wat beters weet;
Niet wie, nog waar, en hoe, maar wat
Men sprak, daar na wierd het geschat.

Die tyd en zaaken net kon schriften,
(Waar door zig waarheid openbaard)
De wysheid Gods, het zoetste op aard,
Die na te speuren, in de Schriften,
Daar hadze kragt, tyd, plaats voor veyl,
Om onderling door wyze woorden,
Elkander als door liefdekoorden,
Te hegten aan een eeuwig heyl:
Hulpvaardig ider in wat staat
Met lievdendienst, en wyze Raad.

Dat dit verlies nog meer doet smerten,
Is dat *Elizabet* snel voor
Haar heen ging, die hand, tong, en oor
Ten dienst had van bedroevde herten,
Die minzaam met een bly gelaat,
Wie Susters, of haar kwam begroeten,
Met zoo veel lievde kon ontmoeten,
Opregt van hert, en rond van praat.
Die alles hadden lotgemeen,
Die sterven ook kort agter een.

Wiens lust was om Gods wyze reeden
Te kennen; wat wasse in haar schik
Als waarheid doorbrak, maar een schrik
Bevong haar alsze wierd vertreeden;
In swakheid hieldze nedrig vast,
Aan Jesus, als haar roem, en leeven,
Aan wien zy zig heel had gegeven,
En willig opnam Jok, en last,

Een Dorkas, die met troost, spys, dek
Verkwikte daar het was gebrek.

Zoo missen wy die wyze woorden,
   Die Vriendschap, dat opregt gemoed,
   Dat voorbeeld, die de Deugd zoo zoet
Afschetste, 't geen 'er veel bekoorde.
   Wy missen ag! wie mist haar niet?
De Vrienden, Vremden, Ryken, Armen,
De oude, Jongen, swakken, karmen,
   De Tong die klaagd, 't gelaat verschiet,
Maar zagt, men hou de middelmaat,
Die God kend, pryst zyn wyze raad.

Dat stilt het hert, dan zal men swygen,
   Al wat God wil is goed, en wys,
   Die Kristo stervt ontvangt zyn eys,
En zal haast al 't beloovde krygen,
   Daar is geen zonde, swakheyd, kwaad,
Geen zilte tranen byten de oogen,
Maar rust, die nimmer werd bewoogen,
   Daar heeft men dan de beste staat.
Dan is men zig voor Eeuwig kwyt,
Kend, Lievd, roemt, God, dat 's Zaligheid.

Wat past ons nu als maar te jagen
   Na 't wit, dat ons is voorgesteld,
   Den stryd te stryden als een held;
In 't worstelpark ons wel te dragen,
   In 't Vremde land niet vast te zyn:
Jehova door 't geloov aanschouwen;
't Onsigtbaar onder oogen houwen,
   En agten 's waerelts glans maar schyn,
Gelukkig die zoo vreedzaam gaan
Na huys, haar werk is afgedaan.

Daar is het ligt, hier is 't maar duyster,
Daar vlamd de Lievd, hier isze koud;
Daar Jeugdig fris, hier swak en oud;
Hier Taant de Zon, daar heeft s' haar luyster;
Hier grypt m'er na, daar is 't gevat;
Hier stryd men, daar den stryd gewonnen;
Daar 't park ten eynd, hier maar begonnen;
Hier vremd, daar in zyn vaders stat;
Daar 's vreugd, hier droefheyt; treed dan voort;
De Dood die is des leevens poort.

R. CRAMER.

Eerlant, *of* herdersklagte *Over de Doot van Joffrou* Anna Morian.

De herder Reinout treurt om Eerlants droeve doot.
Deze Aemstelherderin, de min van haer gespeelen
En bruigom Goël, vaert met Vredegond, te groot
Voor ons geweste, om hoog naer 's hemels hofprieelen.

DE herder Reinout treurde in 't Amelander velt+
By Arkels steenen+, daer de Schipbeek+ jaerlyks zwelt

+ *Amelant* is geweest een lantstreek, ten wederzyde van den Yssel, omtrent en meest boven Deventer, gelegen, en onder den naem van een *Graefschap* door Kaizer Henryk den III. aen Bernold of Bernulf, XX. Bisschop van Utrecht in het jaer 1046. geschonken. Men zie Heda in dezen Bisschop, die den giftbrief zelve bybrengt, waer in de naemen der grensscheidingen, ten deele bekent, ten deele onbekent, te vinden zijn.
+ Dit ziet op den burg, door Joan, den IV. van dien naeme, en XLV. Bisschop van Utrecht, in den jaere 1360. tusschen Bathmen en Wegestapel gebout, en, om dat hy uit den huize van Arkel geboortigh was, naer hem *Arkel-* of *Arkenstein* geheeten, (hoewel in zommige kaerten van Overyssel quaelyk *Akkerstein* geleezen wordt) doch in de voorledene eeuwe verwoest, en in korenakkers verandert, die noch eenigsins de oude gelegenheit vertoonen, en den naem geeven aen eene *Arkensteinsche brugh*, daer over de Schipbeek geslagen. Zie Heda in Bisschop Joan den IV. en aldaer ook Buchel.
+ Deze stroom, uit Munsterlant oirsprongkelyk, en, door een grift van Deventer tot Diepenheim, en door sluizen, vaerbaer gemaekt, zwelt gemeenlyk alle jaeren door den herfstregen; en ontlast zich, na het afbrengen van houtschuiten en omdryven van watermolens, by de Bergpoort der Stadt Deventer door de haven in den Yssel.

Door regen, en vertelde aen haer gezwinde stroomen
Zyn hartzeer; hy hing ook de reizige elzeboomen
Zyn leet in d' ooren, maer het reizigh elzeloof
Was met den snellen stroom op al zyn klaegen doof.
Ook hoorden naer geen klagte of droevige quellaedjen
Waerande en akkergront en heilige bosschaedjen.
  Gy echter, heiligh wout, waerande en akkergront,
Meldt ons 't erbarmelyk geschrei, gelyk ge kont,
Van droeven Reinout, dat u telkens koomt ter ooren,
En tot meêdogendheit den wiltzang kan bekooren
In 't Hunneper geboomt[+], wanneer hy, uitgestrekt
In bruine schaduw, kermt. de kloosternon, gewekt
Uit haere rust (terwyl zyn kudde, ryk van lammers,
Vast weidt) volgt Reinout en zyn treurzang, vol gejammers.
  Dus treurt haer Reinout voor: wech zevenvoudig riet,
Met wasch aen een gekleeft; gy dient me langer niet.
Ook dient me 't zonlicht niet, nu EERLANT is verscheiden
En uit der tyt geraekt, die, als de stier de weiden,
De nachtegael het bosch, het herderinnen gilt
En gansche kerspel plag te sieren, schoon en milt.
Och! EERLANT, EERLANT, wie brengt u dees veltklagte over?
Geen westewint speelt meer in wilgebladt of lover:
't Is alles stil, en met myn droeffenis begaen.
Koomt ze echter u ter oore, ai neemze gunstigh aen.
Gy zyt van 't aerdryk niet naer 't geestenhof geweken,
Of draegt noch heugenis van Reinout en dees streeken,
En zegt somwylen: Hier weidt Reinout, en zyn vee
Scheert deze streeken af met tanden, scherp van snê.

+ Dit slaet op het bosschaedje, dat nu noch gezien wordt omtrent de overblyfsels van een klooster van Adelyke nonnen uit de ordening der Cistercienzen, dat, ter eere van de H. Maegt op de *Hunnepe*, een vliet, dus geheeten, gebout, nu noch den naem draegt van het klooster *ter Hunnepe*, hoewel het heden niet meer vertoont, dan de muuren eener afgebrokene Kerke en eenige andere gebouwen, een half uur van Deventer gelegen. Het gezelschap der Jofferen, nu wereltlyk, noch in wezen, houdt zyn gewoonlyk verblyf binnen Deventer, en wordt door het gezagh eener Abdisse of Hooghwaerdige Vrouwe bestiert.

Gy, rustige EERLANT, schenkt, wanneer ook Vredegonde,
Uw blonde zuster[+], my met ongeveinsden monde
Aan haere vriendschap bindt, een vriendschap zonder gal,
Gy schenkt den zangprys in een dicht belommert dal
Aen Reinout. Reinout, om zyn kruin noch ongeschoren,
Noch gladt van kin, liet uit erkentenis zich hooren
Met blyde toonen; en 't gevogelte, ook zoo bly,
Zong Reinouts toonen na op uw geboortgety.[+]
Maer, EERLANT, d'uchtentzon met uw vergode klanken
Gewoon voor dagh voor dau te zegenen, te danken,
Voor al ons knaepen koomt u, als een Grieksche maegt,
Die 't in het renperk met de jongelingen waegt,
En jongelingen laet in 't renperk achterleggen,
Gelyk uw Oom, alom bereist[+], ons plagh te zeggen,
Voor al ons knaepen koomt u zelf de zangprys toe,
Twee lammers, of het kalf van een spierwitte koe.
't Zyn twintig jaer, dat ik, o EERLANT, u beluister'
In 't pynbos aen de Vecht, dat, schaduwryk en duister,
Rontom de lantkapel ten hoogen hemel ryst.
Gy preest den milden Godt, die 't aerdryk laeft en spyst,
Ons hoeders onderhoudt, en onze gaeve kudden
Zoo weelig zegent aen de heikant, datze schudden,

+ Joffrou *Elisabeth Morian*, wiens geboortedagh, my in jonger jaeren gelegenheit en genegenheit gegeeven heeft, om dien in een Lierdicht op den zelven trant te vieren, waer op Joffrou Anna voorhene dien van haere Zuster, Joffrou *Hanselaers* had gezongen. Zie bl. 160.

+ Den verjaerdagh van onze begaefde poëetesse hebbe ik geviert in eenen Herderszang, die den naem van WALBURG draegt, en, gelyk de eene dagh den anderen leeraert, en de beerin haere jongen door langduurigh lekken tot een rechte gedaente fatsoeneert, nu met eenige nodige veranderingen voor den dagh koomt, om aen de eenvoudigheit en vryheit, twee vereischte hoedaenigheden der ongemaekte herderpoëzye, zoo veel nader te koomen. Ziet bl. 162.

+ De Heer *Henrik Morian*, Conrector der Latynsche Schole te Zwolle, liefhebber van allerlei geleertheit, en in veele konsten en wetenschappen ervaren; wiens overlyden in eenen Lykzang aen zyne nichten, *Elizabeth en Anna Morian* beklaegt wordt, Zie bl. 156.

Die met een enkel woort in haer volmaekte vorm
De werelt goot, toen vier en water zonder storm
Uit eenen baiert sproot, en d' aerde zich omhenen
Zagh, met verwondering van d' eerste zon beschenen.
Wie, EERLANT, zong als gy? wie leefde, als Vredegond
Uw zuster? Vredegond, staeg rustigh en gezont,
Waekt in een veegen tyt voor 't kerspel, mengelt dranken,
En stampt welriekend kruit voor uitgeteerde kranken,
Schenkt harten, flaeuw van dorst, den houten drinknap vol,
En kleet berooiden met haer vachten, ruig van wol.
Gy volgt (hoe luidt haer naem?) aeloude Hebreeuwinnen,
Een lieve moeder en een weduw[+], bly van zinnen,
En juichend in Godts huis, dat heur gezangen door
Drie hoven klonken, en door 't afgeschoten koor.
Gy spelt met lust het heil der traeg aenstappende eeuwen,
Als d' onbekende kust gekluisterde Hebreeuwen
Ontslaet, de banneling zyn weêrspoet, als een droom,
Vergeet en afspoelt in den vaderlyken stroom.
Dan zal wolvin en lam, de bok en luipaert rusten
In eene kooi, de leeu zich met den os verlusten,
En 't jongske, naeu gespeent, voor geen venynen bang,
Zyn' arm bekrongkelen met een gekroonde slang.
Ook sierde onze EERLANT, als zy witten wierook zwaeide
Naer 't zooden altaer[+], en den grooten bouheer paeide

+ Twee Annaes; waer van de eerste moeder van Samuël geweest is, die, haeren zoon volgens belofte Gode toewydende, eenen doorluchtigen lofzang zong in het heiligdom, noch te leezen I. *Sam.* II. 1-10. De andere een profeetesse, Fanuëls dochter uit den stamme Azer, die, zeven jaeren in het huwlyk, en omtrent LXXXIV. in haere weduwschap gesleten hebbende, den Tempel dagh en nacht bezocht, en zich hooren liet tot alle, die de verlossing in Jerusalem te gemoete zagen, by gelegenheit van Mariaes reiniging en des Heilants opoffering in den Tempel, wanneer hy zes weken out was; gelyk te zien is *Luk.* II. 36, 37, 38.

+ Dit ziet op de geboden, door Moses Godts Stedehouder zyne Godtheerschappye over Israël, van Godtswege aen deze onderzaeten gegeeven, en te leezen *Exod.* XX. 24. *Levit.* II. 4. VII. 12. *Num.* XV. 20, 21.

Met vlaên en klompen deegs, d' aeloude lantkapel.
Haer offerkleet, een gift van helt Immanuël,
Omringt de schoone leên, en in zyn bloet gewassen,
Spreidt balssemgeuren, die aen Edoms roode plassen
In Sabaes luchten elk toerieken, wyl een licht,
Vol glanssen, schittert van 't eerwaerdigh aengezicht;
Gelyk den Hertog, dien, op 't braemgebergt beschonken
Met Gods gesnede wet, onleschbre gloênde vonken
Van 't aenschyn straelden, en den huppelenden rei
Verslonden onder 't oog des afgodts in de wei.
  Och! EERLANT, EERLANT, zyn 't de herders, die u minnen,
Mint u de speelnoot, ook mint u met graege zinnen
De milde goede Godt, die met ons vleesch bekleedt,
Ten hemel afdaelde, als Godts afkomst, en al 't leet
Van 't aerdryk schuimde, met zyn zalige geboorte
De heileeu aenvoerde, en d' ontslotene oorlogspoorte
Toegrendelende, alom de goude vrêbazuin
Liet klinken, tot dat hy op uw' verheven kruin,
O bekkeneelgebergt, zyn onbesproken leven
Gewilligh aflei, en most aen een moorthout sneeven.
Hy mint u van jongs op, en merkt voor ieder ding
Uw heilig voorhooft met zyn' eigen zegelring;
Een' ring, waer meê zyn neef, Gods boô en tolk op d' aerde
Hem merkte, toen Godts stem hem voor Godts kroost verklaerde.
De herder merkt zyn schaep, de lantvrou 't botervat,
Godts erfling EERLANT, zyn lyfeigendom en schat.
Ook merkt hy Vredegond, de zoete, d' eensgezinde
Met zuster EERLANT, die, als EERLANT, hy bezinde;
Gelyk de herder, die, na tweemael zeven jaer
Oppassens dagh en nacht in hitte en koude, een paer
Gezusters, dochters van zyn' harden meester troude,
En zes paer stammen van besneênen uit haer boude.
  De boschleeu volgt den wolf, de wolf het geitje na,
Het geitje klavergroen, en EERLANT volgt, zoo dra

Haer 's bruigoms vinger wenkt, den bruigom, wars van d' aerde,
Vergeet den stroom, waer aen de moeder haer eer baerde,
En met den stroom de stadt, die boven alle steên
Prykt, als de woutesch ryst by laeg en buigzaem teen.
Ook ziet men ze op dien wenk uit ons gezicht verdwenen,
Gekroont met starren, van de zon rontom beschenen
Met gloet en glans, terwyl haer voeten, nu vergoodt,
Onwrikbaer wandlen op den ronden manekloot.
Maer, zalige EERLANT, die met lust ons stervelingen
Beschout als krekels, die door velt en weilant springen,
Terwyl ge uw' Heilant, die nieu leven, nieu geluit
En keur van klanken schenkt aen uw herbore fluit
En orgel, zegent met boekstaven, die hy leerde
Aen 's werelts vader, toen hy hem uit klai bootseerde,
Of zingt met Vredegonde een' nooitgezongen psalm,
Dat, als de lantkapel, de hemel wedergalm';
Terwyl uw speelnoot, o gezusters, vroeg verengelt,
By uw geheiligt graf onwelkbre kranssen strengelt,
Zal ik jaer uit jaer in by uw gebeente uw deugt
En geest verheffen, de verwondering en vreugt
Van myn geboortelant, en, moede van gezangen,
By EERLANTS veltschalmei myn herdersfluiten hangen.

A. Moonen.

A. Moonen *aen den leezer*.

HEt heeft den Eerwaerdigen Schryver der Voorrede van deze Dichtkunst gelieft my met vollen monde te noemen onder de dichters, die Joffrou ANNA MORIAN tot de Nederduitsche poëzy hebben opgewekt, en in de Stadt Zwolle, myne geboorte- en haere voedsterstadt, van outs her vruchtbaer van dichtlievende verstanden, ook voor vyf of zes en twintigh jaeren waren te vinden; hoewel na dezen eersten tyt uitheemsche vrienden mede nooit nalieten haeren geest in deze loffelyke oeffening te versterken. Het behaegt niet minder onze dichtheldinne myns onder bedekten naem in haere jongste gedichten, de proeven haerer bevallige herderpoëzye, te gedenken, en dus onze vrientschap te vereeuwigen, alzoo deze gedichten van haer zelve ter uitgave alrede geschikt waren; als uit de opdraght aen haere zusters blykt. Wat betaemt my dan beter, dan dat ik ter bil-

lyke erkentenisse dezer gedachtenisse eenige myner eerste gedichten, uitspanningen myner jongkheit, haer overvliegend vernuft en geestige, hoewel jonge, dichtkunste ter eere gezongen, hier by voege tot vulling van ledige bladen? Immers ik oordeelde zulks niet ongerymt noch ontydigh; en gy ziet ze, Leezer; onder hope en verwachting, dat zy uwe bescheidenheit zullen behaegen, zoo niet om zich zelve, ten minste om de rechtvaerdige hoogachting dezer dierbaere en verlichte ziele, die veele doorluchtige Annaes van onze en de voorgaende eeuwe in uitmuntende hoedaenigheden nooit behoefde te wyken, zoo niet verre overwon en voorby streefde. Hier van getuigen ook het Verjaerdicht van Joffrouwe ELIZABETH MORIAN, op den trant van haere zuster ANNA gespeelt, en het Lykdicht, dat, de twee gezusteren opgedraegen, de doot van haeren welgeleerden Oom, eenen Man, die weinigen van naby bekent was, naer waerheit en verdienste betreurt. Gebeurt het ondertusschen, dat myne poëzy ooit het licht zie, de liefhebbers zullen noch meer getuigenissen van Joffrou ANNA MORIANS vernuft en dichtkunst, waer van zy zoo nederigh plagh te gevoelen, daer in gewaer worden, en de gezegende gedachtenis haerer zuster ELIZABETH, zoo werkzaem in gelove en liefde, met geen minder vermaek, gelyk ik my verbeelde, vernieuwen. Vaer wel.

Gedachtenis *van den Heere* Henrik Morian.
Aen zyne Nichten, de Joffrouwen Elizabeth en Anna Morian.

WIe leertme een lykgezang stoffeeren,
Parnasgoddinnen drymael dry,
En gy, o eer der poëzy,
Die wyze dichtkunst kont waerdeeren,
Mejoffers, zoo de droeve rou
Niet al te diep geraekt aen 't harte,
En lucht gedoogt in nieuwe smarte,
O bouheldinnen aen 't gebou
Van 't maegdlyk Helikon aen 't water
Van uw gespeel, de bruine Vecht,
Die nu haere oevers stil en slecht
Voorby loopt, zonder bly geschater,
Om MORJANS onverwachte doot?
Al 't zanggebergt draegt rougewaeden,
En, met benaeuden druk belaeden,
Klaegt overluidt zyn' lesten noot.
Heer MORJAN, d' eere der geleerden,
Dat doorgeleert en groot vernuft,
Dat nooit voor arbeit heeft gesuft,
Dat zoo veel letterwyzen eerden,

Heeft afgeleeft helaes! te Zwol,
Eertyts een Zanggodinnen tempel,
Wiens staetigh heiligdom en drempel
Steets grimmelde en krioelde, vol
Van lettergierigen en kloeken,
Die op zyn voortogt, elk om stryt,
De nacht verkrachtende en den tyt,
Geschriften handelden en boeken.
Maer sedert ons het onweêr trof
Door ysselyke donderslagen,
Een voorspel van gevreesder plagen,
En zommige eiken uit dien hof,
Een' lusthof aen onze Ysselkanten,
Ten gronde uitrukte in hunne jeugt,
En andre, om hun waerdy en deugt,
In beetre luchten ging verplanten,
Was 't uit Fokis en Parnas,
Ten zy Apolloos gunst, die schade
In hem vergoênde (doch te spade)
Elk toonde, wie Heer MORJAN was,
Zoo lang hy een orakel strekte
Van letterwysheid voor een' vrient,
Die met zyn' arbeit was gedient,
En met vermaek zyne uuren rekte.
Maer nu is 't uit helaes! met glans
En luister en beroemde glori
Van staetgeleertheit en histori
In 't sterven des begaefden mans.
Wie zal nu, o sieraet der jofferen,
Den eisch voldoen van menig geest,
Wanneer hy iet gewightigs leest,
En elk verzaên uit ryke kofferen,
Met kostlen en gewenschten geur,
Waer uit ge, als lekkre honighbyen
In uwen tuin by zomertyen,
Uit allerlei gebloemte en kleur,

Een wysheit zuigt, die kunst en zeden
   Voltooit, eerwaerdig, onvernist
   En nedrig nergens suft noch mist,
En nergens dwaelspraekt in haer reden?
   Hoe ging dat wysheitlievend hooft
Te weide in Grieksche en Roomsche boeken!
Hoe plagh hy mynen gouts te zoeken
   En schatten, aen de vlyt belooft,
Uit Fransche en uit Toskaensche bladen!
   Het lichaem achtte hy gering,
   Vernoegt, schoon 't ieder uur verging,
Als slechts de ziel zich mogt verzaeden.
   Hoe zweeft ook die verheven geest,
Wanneer hy niet om laeg blyft marren,
De zon bespieglende en de starren
   En zyne wooning allermeest;
Of al den aerdkloot ommewandelt
   Door alle schepsels, tredt op tredt,
   In 't groen, als in zyn kabinet,
En daer met Godt en menschen handelt!
   Zoo diende 't lichaem, als een grof
Gewaet, waer mê de ziel behangen
Geleek een' armen ryksgevangen,
   Hem tot eene andre en eêler stof.
Aldus verkracht de ploeg en kouter
   Den gront van vetten klai en kluit,
   En bout het merg der akkren uit.
De doot wordt moediger en stouter,
   En triomfeert flux door een schicht,
Die in een uurtje kan verwoesten
Al d' inkomst van het letteroesten.
   De geest, nu los geraekt en licht,
Verlaet de werelt en 't gewemel
   In 't moortjaer, dat hem heeft verrast,
   En vaert, aen leem noch zenuw vast,
Met lust en blydschap op ten hemel;

Ten hemel, die, alleen te groot
Voor d' eedle ziel, zoo lang ze op aerde
Vertoefde, om zyn volmaekte waerde
Tot zyn bespiegling overschoot.

Klinkdicht *aen Mejoffrou* Anna Morian, Op de eerstelingen haerer poëzye.

DOorluchtige ANNA, die door hemelsche gezangen,
Volmaekte beelden van uw zedemajesteit
En letterwysheit, die in alle stoffen weidt,
Rechtschape zielen by haere ooren op kunt hangen,
Voldoet ge dus op 't lest ons onverwacht verlangen,
Naerdien uwe uchtentzon zoo heldre straelen spreidt
Ons lantschap over, dat in deze onwetendheit
Der yzere eeuwen schynt een' nieuwen glans t' ontfangen?
Zyn d' eerstelingen van uwe eedle poëzy
Zoo dierbaer, bloem en kroon der joffren, wat spaert gy
Een ryken oegst noch, die elks arbeit zal verdooven?
Ik schiet al ver te kort, (zoo zich uw geest niet rept,
Noch myn bezwaert vernuft met eenen zet verschept)
Te vadzig, om uw kunst naer myn begryp te looven.

Wensch *aen Joffrou* Elizabeth Morian, Op haer verjaeren, *Naer den trant van haere Zuster*, *Joffrou* Anna Morian.

PArnasgoddin, die myne herdersdeunen
En heldenpoëzy met glans en licht
Versiert, dael neêr, kunt ge u der vrientschap kreunen,
En hellep me in 't volbrengen van myn plicht.
Indien ik ooit voor dag voor dauw ontwaekte,
Van kintsbeen af, tot uwen dienst, en bly
In uw kapel het hoog altaer genaekte,
Ai help me nu ELIZAES jaergety
Op ANNAES trant ten starren op te draegen,
Die ANNAES, die, zoo vol genegenheit
Ter dichtkunst, haer gezusters kan behaegen,
En ieder geest, die, van geen onbescheit
Bezeten, haer hoort met aendachtige ooren.
O leevend beelt van ongeveinsde deugt,
ELIZA, weêr op dezen dag geboren,
Ontfang slechts, wat de dichter in zyn vreugt

En opgetogenheit, hem overkoomen,
   Uitboezemt, maer met arrebeit en druk.
Wordt myne bê haere uitkomst niet benomen
   Door 't nootlot, een onwankelbaer geluk
En regenstroom van ongesteurde weelde
   Besproeien u en uwen kuischen schoot;
Uw hart geniet, wat zich ooit hart verbeeldde,
   En Godt ooit zwoer aen zynen gunstgenoot.
O zaelge zon, wiens zegenryke straelen
   Al koesteren, wat oog bereiken magh,
Beschyn de maegt noch achtwerf negen maelen
   Uit uwen trans op haer' geboortedagh;
Drie zustren en den een' en andren broeder,
En, zoo Dioon met haer bevalligh kroost
Haer maeke bruit en vrou en blyde moeder,
   Den trougenoot en kinderen tot troost.
Geen vaele ziekte of bleeke dootscheit schende
   De schoone wang, daer roos en leli saem
Vereenen, dat ons oog begin noch ende
   Bespeur'; geen nyt uw' onbesproken naem,
ELIZABET, die, opgevaeren boven
   De wereltscheit, al d' aerde in 't aengezicht
Braveert, en vreest voor smetten noch verdooven,
   En voor geen klank van valsche naspraek zwicht.
Uw yver hou doorgaens in alle zaeken
   Godts heirbaen, braef gemoedigt door de vlam
Van Jesus min, en zie het einde eens naeken,
   Waerom hy u in d' opene armen nam.
Hoe zaligh zult ge dan in 't eeuwigh leven
   Bevinden, dat Godts liefde noit versterf,
De liefde, die zich zelve aen u zal geeven,
   Op dat zy uw gemoet voor zich verwerf.

Walburg, of herderszang
Ter verjaeringe van Joffrouwe Anna Morian.

In 't Haegsche lustbosch laet zich herder Zegemont
Op Walburgs jaerdag door een' heldren veltzang hooren.
Hy meldt haer' stam, verheft haer dichtkunst, 's hemels vont,
Maer die het oorlogsvier, aen 't smeulen, niet kan smooren.

't **W**As zomer en de Mai, vol bloemen, liep op 't lest,
Toen Zegemont, een knaep van 't overzeesch gewest,
In 't Haegsche bosch en 't loof van groene weelige elzen
(Daer Vrou Jakoba plagh haer' Ridder Vrank[+] t' omhelzen,
Naer 't oude lantgerucht, uit ongeveinsde min)
De zon ontschuilende, om den middagh, droef van zin,

+ Deze is geweest Vrou Jakoba van Beiere, XXIV. ste Gravin van Hollant en Zeelant, die, door haeren Neef, Hertogh Filips van Borgonje en Brabant, gedwongen haere erflanden zyne voogdye haer leven lang over te laeten, met belofte van na de doot haerer drie mannen, niet te zullen hertrouwen, echter op Filips Stedehouder in Hollant, Vrank van Borssele, Ridder, Heer van Zuilen, St. Martensdyk, &c. in het heimelyk verliefde; dien zy, toen hy hier over van Filips verrast en te Rupelmonde in gevankenis gelegt was, echter los kreeg, maer mei overdraght van alle haere graefschappen, en in het openbaer troude. In het Haegsche bosch zyn my noch voor weinigh jaeren eenige beukeboomen getoont, die onder den naem van *Vrou Jakobaes prieel* bekent staen by den Raetsheer Heemskerk in de *Batavische Arkadie*. pag. 3.

Een liet aenhief (terwyl al 't wout en eikehagen
Aendachtig luistroi) om zyn droefheit te verjaegen
In eenzaemheit, als dik voorhene, door 't gezang.
Hy zong uw jaergetyde, o WALBURG, dat hy lang
Verhoopt te vieren, ter gedachtenisse en liefde.
Dit jaergety vaegde ook de quelling, die hem griefde,
Van 't hart, gelyk de zon den nacht van 't aerdryk vaegt
Met mist en nevel, als 't in 't Oosten 's uchtens daegt.
Gevlerkte winden, dus begon hy, kunt ge hooren
Naer Zegemonts gezang, en zyn uw geest en ooren
Niet ver van huis, of met de Ruiters vloot in zee,
Om voor 's lants welvaert en de watervryheit meê
Te stryden door 't gewelt van uitgelaete buien,
En tegen Karels maght al 't onweêr op te ruien,
Draegt myn gepeinzen op uw vleugels naer de Vecht
En Zwarten waterstroom, daer Zwol in 't ronde legt
Gekroont met eenen krans van vette landeryen
En Mastebroek, belaegt van vreemde roofharpyen,
Aen WALBURG, WALBURG, die, gelyk in 't graeflyk wout
Jakobaes beuk, volgroeit, den prys van ander hout
Verdient, verheven uit den rang van haer gespeelen,
In 't lof van Febus zoons en dochters diepst magh deelen,
Op 't steile zanggebergt van jongs af door den rei
Der Zangheldinnen bly onthaelt met vreugtgeschrei.
't Is uw geboorte, o maegt, en puikbloem aller maegden,
Die Vader Pean ooit in onze lucht behaegden,
Wanneer ge, godtgewydt en bly, ten koore quaemt
In zyne lantkapel; wie zou, gelyk betaemt,
Op dezen dag u niet ter eere moedigh zingen?
Ook porde ze voor vyf en twintigh zonneringen
Den gryzen Goedaert noch luitruchtigh uit de borst
Eens aen te heffen, daer ge laegt om uwen dorst
Te lesschen aen de bron van Moeders bloet en aders.
Gy zoudt, o WALBURG, o gewenschte hoop uws Vaders,

In korten (viel het uit naer zyne profesy)
Een wysheit zuigen, als de kiesche honigby
By zomertyt in 't Gooi uit keur van bloem en geuren,
Die uw vernuft en deugt zoo hoog in top zou beuren,
Als uwe naemgenoots, twee naemgenoots[+], voorheen
Den luister en 't sieraet van akkers en van steên;
Een wysheit, die, te groot voor d' aerde, alom gevlogen,
't Heelal beschout door kracht van haer doorluchtige oogen
Met al wat zichtbaer is. In Duitsche poëzy
Zou u zelf Febus met zyn zustren, kuisch en bly,
Voorzingen aen den stroom van 't Zwolsche Zwartewater,
Dat nu op uw gezang met vrolyker geschater
En voller keel zyn kruik in Zuiderzee uitgiet:
Gy zoudt het zanggebergt, dat tot de wolken schiet
In ons geweste, elk tot een voorbeelt braef beklimmen,
Schoon met een nydigh oog u d' afgunst quam begrimmen,
En al de lantjeugt stond verwondert en verblint,
Nu eene jongvrou haer in dicht de loef afwint.
Uitmuntend dicht! gy kunt de Jaghtgodin behaegen
(De Vecht is myn getuige en zyn geboomte) in 't jaegen
Naer 't graeuwe bergkonyn. Zy, in haer' loop gestuit
Door WALBURGS veltgezang, verlaet de jaght en buit,
En met haer speelnoots door d' onsterfelyke vonken,
(Want WALBURG scheen geen mensch) die uit haere oogen blonken,

+ Hier hebbe ik het oog op twee, den naem van A N N A in ons Vaderlant met lof draegende, en voor al uitmuntende in de poëzye, wylen *Anna Roemer Visschers*, en *Anna Maria van Schuurman*. Waer by de Heer Beverwyk in zyne Uitneemendheit der Vrouwen, oordeelende, dat de naem van *Anna* wat nootsakelykheit van het nootlot brenge tot de geleertheit in haer, die hem voeren, noch andere voegt, als *Anna van Borssele*, Vrou van der Veere en Vlissingen, zonderling geleert, en zelf zoogvrouw van geleerde verstanden, *Anna Suis*, geestelyke Maegt, en bekent door haere Latynsche gedichten, *Anna van Pallant*, geroemt by Posthius, Melissus en Smetius, lichten der Keurpaltzische Akademie, waer onder de leste ook wegens haere geleertheit *Anna van Uitenhove* hoogh waerdeert.

Geraekt, omhelst de maegt, volschoon van verf en leest,
Als wissen erfgenaem van haer heer broeders geest.
Toen hoorde men, 't welk lang te vooren was gemompelt,
(En 't bleek niet duister) hoe een stroomnimf, overrompelt,
Verkracht van Febus aen de zoomen van het Schelt,
Eer 't Vaderlant alom in kolen was gestelt,
Voor eerste moeder van haer stamhuis wierd gerekent.
Sint stond de godlykheit den nazaet diep getekent
Op 't aenzicht, waer hy zworf geslingert door zyn lot,
Alomme altoos gekent voor afkomst van een' Godt.
O zaelge dichtkunst! moght u Luidewyk eens hooren
Uit WALBURGS lippen, daer hy, zoo verwoet van toren
En hoogmoet, Leeuwendael[+] bedreigt met vier en vlam,
En ons met ballingschap; zyn felle wraeklust nam
Gewis een' keer, en hy lei zyn' ontvouwen stander
En al het wapentuig, als Herkles, of een ander,
Die al het aerdryk heeft vermeestert op een sprong,
Gebogen aen den voet der schoone, daer ze zong;
Men zagh geen weilant meer, geen akkers afgeloopen,
Geen stulpen afgebrandt; geen lantsknecht zou meer stroopen
Langs heerewegen om een' diepbegraven schat;
Ons kalf en koebeest, als voorhene, vet en glat,
Gulhartig tot den buik in milden klaver weiden.
Maer och! 't is hooploos, nu de dichtkunst, al aen 't scheiden,
Zoo veel by 't raezen van dit oorlogsonweêr geldt,
Als een onnoosle duif by 't onverwacht gewelt
Van eenen havik, die gezwint om hoogh gevlogen
Het duifje plondert van zyn veêren voor elks oogen.
Maer, braeve WALBURG, die, ter goeder uur verjaert,
Door gunst der Godtheit noch beschermt zyt en bewaert

+ Het Vry Vereende Nederlant, wiens zeven Lantschappen (Stadt Gro[n]ingen en Ommelanden alleen uitgezondert) eenen of meer leeuwen in haere wapenen draegen.

Voor oorlogsonheil, stond myne armoê niet verlegen,
(Gy weet het, 's Gravenhage en Westlant met uw wegen
En vaerten) ik vereerde eerbiedigh Pans altaer
Op uw' geboortedag, den blysten dag van 't jaer,
Door 't schoonste zuiglam, dat, van Vrieschen aert gekoomen,
De blanke moeder ooit wert in myn' stal ontnomen.
Nu kan ik, och! gering en arremzalig mensch,
Niet anders offren, dan een' ongeveinsden wensch,
Uit onbekrompen hart en boezem uitgegoten,
Terwyl Nimf Machtelt+, d' eer van onze lantgenooten
En Vechtherdrinnen, uw' geboortedag vereert
Met tydeloozen, die, aen tulpen geschakeert
En akoleigebloemt, den regenboog gelyken,
Als ik ze nieulings zagh in onze wolken pryken
Met twee drie verwen by out Scheveling in duin,
Daer zich de hooge klift met haer' geschoren kruin
(Ik had myn geitjes toen omtrent die klift verloren)
Verheft, en moedigh dreigt ten hemel in te booren.
En Heidenryk+, zoo ryk van kennis in 't gebloemt,
In kracht der kruiden, die, genoemt en ongenoemt
By Duitsche tongen, en uit onzen gront gesproten
Of in uitheemsche lucht, in weilant of aen slooten
Of in moerassen, hy als Vader Febus kent,
En weet te temperen, schenkt u in deze lent
Een zuivre mengeling van luchtige gewassen,
Die, op zyn pas gezoôn, uw lichaem voor 't verrassen
Van koortsvier en zwaer bloet en gallige ongeneugt
Hanthaeven jaeren lang by eene frissche jeugt;

+ Joffrou M.B. die van Joffrou *Anna Morian* begroet is met den heerlyken lofzang, die in haer Mengeldicht geleezen wordt, pag 59. en dus begint,

Begaafde Magtelt, die den lauwerkrans
Van uwe speelnoots wint door wyze dichten.

+ De Heer Henrik Fisscher, wylen ervaren Geneesheer der Stadt Zwolle en braef poëet, die ook Joffrou *Anna Morians* dichtgeest naer verdienste heeft aengenoopt.

Door Welhem, offeraer van 't Zuider veen[+], gezegent
En door zyn' zang, die milt van melk en honig regent,
En in zyn kerkdorp en gehuchten out en jong
Betovert, en van vorm verandert op een' sprong.
My, noch te ver van huis, en in uitheemsche luchten
Op hope zwervende, hoort aerde en hemel zuchten
Voor uw' behoudenis, o uitgeleeze maegt,
Die door vernuft en deugt, daer 't lantschap moet op draegt,
Al 't lantschap wyt en zyt vereeren kont en sieren,
Als d' anjelier den hof, de reuk onze anjelieren.
Doch helpt me Godt eens weêr op Yssellantschen gront,
En magh ik luistren naer uw' honigzoeten mont,
Terwyl myn geiten met haer jongen vrolyk weiden
En 't gras afscheeren (daer myne oogen haer geleiden)
Aen 't Zwarte water en zyn' groenbezoomden kant,
Ik viere moedig uw' verjaerdag op den trant
Der braefste knaepen, dat het bosch en beemden hooren,
En myne herderswys opvangen met hunne ooren.
Zoo zong ons Zegemont, daer 't wout en boscheik hoort,
Die zyne toppen buigt, door dit gezang bekoort,
En driewerf nabaeut met vermakelyke galmen
Op 't uiterste geluit van zyn gesnede halmen.

EINDE.

+ Wilhelm Sluiter, toen Leeraer te Eibergen, alom bekent door zyne godtvruchtige en stichtelyke gezangen, in die dagen met meer leeraeren uit de Graefschap Zutfen of Zuidveen en Twente binnen Zwolle gevlucht.